"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pětnyčioms, Chicago, Ill.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viespatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

The State Historical Society of Wisconsin

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd,

Metai XXVI — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, LIEPOS (JULY) 20 d., 1917 M. — No 29

Didėji Karė.

Iki šiolei Rusija stebino visą pasaulį savo milžinišku didumu, savo valdžios žiaurumu ir despotizmu ir nepaprastu žmonių tamsumu. Dabar, pasiliuosavus nuo carizmo pančių, Rusija pradeda stebinti pasaulį kuom kitu.

Pirmiausiai visas pasaulis nustebo iš to, kad šita milžiniška šalis padarė didžiausią pasaulyje revoliuciją, gali sakyti, be kraujo praliejimo. Dabar visas pasaulis nemažiau stebiasi, kad į tris mėnesius po revoliucijos, kuomet viskas buvo suirę, Rusija gali atsitaisyti ir užduoti tokius didelius smugius, kokius jos armijos šiądien užduoda austrams ir vokiečiams.

Sulaužė teutonų frontą. Rusų pasisekimai yra dar labjaus stebėtini todel, kad iš visų talkininkų iki šiolei dar niekas negalėdavo sulaužyti tvirtai nustatyto vokiečių fronto. Nei anglai, nei francuzai iki šiolei tokio šposo iškirsti negalėjo. Vieni rusai parodė, kad turėdami užtektinai amunicijos ir ginklų, jie ne tik kad gali prieš vokiečius atsilaikyti, bet gali ir pavojingų jiems smugių užduoti.

Didžiausis rusų veiklumas yra ant Galicijos fronto ir yra nukreiptas linkui Lembergo ir Kovelio, kurie du yra stipriausi strategiški punktai vokiečių linijoj. Čia yra geležinkelių mazgai ir, paėmimas vieno, ar kito priverstų vokiečius trauktis ilgu frontu atgal. Strategiški punktai su savo geležinkeliais reiškia karėje tiek, kiek ramsčiai sienoje: nutrenk, nuversk ramstį—ir visa siena savaimi turi griuti, nes jai nėra atramos. Užimk strategišką fronto punktą, kuris savo geležinkeliais ir keliais remia frontą, ir tas frontas, kuris ant tokio punkto remiasi, turi pats savaimi griuti; jeigu kariumenė iš jo nepasitrauks greitai atgal, tai ji gali visa žuti, pakliuvus priešo nelaisvėn.

Štai kodel visas rusų veikimas yra nukreiptas linkui Lembergo ir Kovelio. Bet šiedu punktu yra stipriai apsaugoti iš fronto. Todel gen. Brusilov, vyriausis rusų vadas, surado vietą, kur priešo frontas yra silpniausis. Jis paprastai buva ten, kur dvi armijos susiduria viena su kita. Galicijoj, kiek žemiaus Lembergo, susiduria frontai vokiškų ir austrų armijų—maždaug toje vietoje, kur teka upė Dniestras. Čia rusai ir rėžė visu savo smarkumu.

Tam tikri rusų liuosnorių pulkai buvo šitam žygiui parinkti. Po vadovyste nepaprastai gabaus gen. Kornilovo rusai kiaurai perlaužė austro-vokiečių frontą, užėmė miestą Haliszcą, Kaluszą ir porą desėtkų kaimų ir fortifikuotų vietų. Įvarę tokiu budu kylį į teutonų frontą, rusai be atvangos pradėjo padarytą spragą varyti gilyn ir platyn, veržidamiesi į vakarus nuo Stanislau.

Padarę teutonų fronte užtektinai plačią spragą, per kurią galima buvo daugiaus kariumenės įtraukti, rusai užsuko į šiaur-vakarius, kad pasiekus miestą Stryj, kuris yra svarbus punktas ant geležinkelio tarp Lembergo ir Vengrų. Rusų mieris aiškus: užėmus Stryj, Lembergui butų atkirstas kelias iš pietų ir austro-vokiečiai galėtų siųsti jam pagelbą tik aplinkiniais keliais nuo Krokavo pusės.

Apie rusų pasisekimus galima spręsti jau nors iš to, kad bėgyje pirmų dviejų savaičių gen. Kornilovo armija užgriebė apie 40 tukstančių belaisvių, daugiaus šimto kanuolių ir apie 500 kulkasvaidžių. O dar žygis visai nėra užbaigtas. Atrodo, kad tai yra dar tik pirmi žaibai, o perkunas dar nėra iššovęs. Apie tai liudija tai, kad mušiai pradeda eiti beveik išilgai visą rusų frontą, įvairiose vietose,—apie Rygą, Dvinską, Vilniaus gub. ir apie Pinską.

Tikrų ir aiškių žinių apie šituos mušius kol-kas nėra, bet jų prasmė yra aiški. Jie turi vieną iš dviejų tikslų: 1) vokiečiai, kurie, matyt, nesitekėjo tokio rusų šposo, galvatrukčiais traukia rezervas nuo vakarų ir italų fronto, kad sulaikyti rusus pakol jie neužeis pertoli; todel jie mėgina spausti rusus kitose fronto dalyse, kad nusikračius juos nuo Galicijos fronto, arba 2) patįs rusai gal pradeda mažesnius mušius toli nuo Galicijos fronto, kad neduoti vokiečiams progos sutraukti dideles rezervas į Galicijos frontą. Bet, kaip ten nebutų, aišku, kad svarbiausi nuotikiai tuom tarpu turi atsibuti Galicijoj.

Yra dar viena priežastis, kodel rusai atkreipia savo ypatingą atydą į Galiciją, o ne į kitą fronto dalį. Austrija, mat, jau turi karės beveik gana ir norėtų taikytis, jeigu Vokietija jai leistų. Rusai, užduodami vis didesnius smugius Austrijai, tikisi tą Austrijos norą dar labjaus paskubinti.

Krizis Vokietijos politikoj. Pereitą savaitę pranešėme apie vidujinius bruzdėjimus Vokietijoj. Atydžiai sekdami vėliausius atsitikimus Vokietijoj, męs esame palinkę manyti, kad Vokietija jau pradeda—nors dar labai išlėto—eitį tomis pačiomis pėdomis, kaip kad ėjo Rusija prieš revoliuciją. Trumpai suglaudus viską kruvon, štai kaip dalykai išrodo Vokietijoj:

Kairiosios vokiečių partijos ir centras priėjo prie tos nuomonės, kad Vokietija turėtų užbaigti karę ir paskelbti savo taikos išlygas, nes pamatyta, kad viso pasaulio neapgalėsi. Centro, arba klerikalų partija, kuri susideda iš katalikiškos Bavarijos ir Saxonijos atstovų, matomai gavo šitokį įkvėpimą iš Viennos, kur klerikalų lyderis lankėsi ir su Austrijos valdžia kalbėjosi. Pargrįžęs namo, jis turėjo savo partijos šulų susirinkimą ir tuojaus po to apskelbė, kad Centras prisideda prie kairiųjų partijų ir reikalauja nuo valdžios aiškaus apskelbimo taikos pliano. Centras ir kairieji sudaro didesnę dalį Reichstago, o kadangi tolimesniam karės vedimui valdžia negali gauti pinigų be Reichstago pritarimo, tai kairieji ir Centras apreiškė, kad jie atsisakys balsuoti už kreditus, jeigu valdžia neapreikš savo karinių mierių,—tai viena, o antra, šita diduma reikalauja, kad Prusijoj butų įvesta lygus ir slaptas balsavimas ir kad Vokietijos ministeriai ir kancleris butų atsakomi prieš žmonių atstovus Reichstage, o ne vien tik prieš kaizerį.

Kitais žodžiais, Reichstagas reikalauja įvedimo pilno parlamentarizmo, lygiai taip pat, kaip to reikalavo Rusijos Duma.

Kaizeris, kuris turi tokią pat autokratišką galybę, kaip kad turėjo caras, sutiko duoti lygų ir slaptą balsavimą Prusijai (šiektiek jį apkarpęs), bet nesutinka daryti ministerius atsakomais prieš Reichstagą ir lyginai nesutinka atsisakyti nuo baigimo karės "be užgriebimų ir kontribucijų." Tame jam gelbsti Hindenburgas ir ypatingai jo įpėdinis, kronprincas, kuris yra atžegareiviškas junkeris ir militaristas iki kraujo ir kaulų.

Bet tiesiog atsisakyti—reiškia iššaukti tikrą revoliuciją, kaip kad Rusijoj buvo. Todel prašalinama kancleris Bethmann-Hollweg ir keletas kitų ministerių. Hollwego vieton paskirta Dr. Michaelis. Kaizeris mano, kad kiti ministeriai gal but mokės geriaus su Reichstago atstovais susikalbėti. Naujasai kancleris žada apreikšti valdžios politiką pabaigoj šios savaitės. Ar jis užganėdins žmonių atstovus—apie tai galima abejoti. Gal but, kad jam pasiseks šiaip taip juos tuom tarpu nuglostyti, bet galima neabejoti, kad tas bus neilgam—ypač jeigu rusai jiems vis garsiau apie save primins nuo Galicijos fronto.

Ėjo gandai, buk kaizeris net nuo sosto atsisakęs, bet pasirodė, kad tai netiesa.

Ar suskaldys Rusija? Rusijoj tuom tarpu bėdos auga viena po kitai. Finliandija beveik apsikelbė visai neprigulminga nuo Rusijos ir nenori pripažinti tuomlaikinės valdžios. Valdžia skubiai išsiuntė Finliandijon ministerį Ceratelli ir Kareivių bei Darbininkų Tarybos prezidentą Čcheidze, kad prieiti su finais prie kokio nors susipratimo. Su Finliandija dar nespėjo viskas užsibaigti, kuomet pradėjo virti kitas puodas: Finliandijos pėdomis pasekė Ukrajina, pietinėj Rusijos dalyj. Ukrajiniečių kongresas Kieve apskelbė Ukrajiną visai neprigulminga nuo Rusijos, nelaukiant nei Įsteigiamojo Susivažiavimo, kuris privalo visus vidujinius Rusijos klausimus išrišti. Tuolaikinė Valdžia išsiuntė Kievan du ministeriu—Tereščenko ir Ceratelli, kurie maž-daug prižadėjo, kad Ukrajina galinti apsiskelbti neprigulminga.

Sugrįžus jiems Petrogradan ir išdavus raportą ministerių tarybai, didesnė dalis ministerių tarybos—socialistai, Tereščenko ir abudu Lvovai balsavo už tai, kad užgirti Tereščenkos ir Ceratelli pasielgimą, bet kadetų trįs ministeriai griežtai tam pasipriešino, tvirtindami, kad laikinė valdžia neturi tiesos pripažinti, ar nepripažinti kam nors neprigulmybės, kad tą teisę turės tiktai Įsteigiamasai Susivažiavimas ir kad ukrajiniečiai neturi tiesos atskilti nuo Rusijos, to susivažiavimo nelaukdami.

Kadangi ministerių tarybos dauguma su jų nuomone nesutiko, tai jie—Šingaref, Manuilov ir kunigaikštis Šachovskij—rezignavo nenorėdami ant savęs imti atsakomybės.

Valdžios nesutikimu, matomai, pasinaudojo vėl gaivalai, kurie panašių progų tik laukia, ir liepos 16 d. nakčia įvyko Petrograde dvi demonstracijos prieš valdžią; šiuom sykiu buvo šaudymų ant Nevskij Prospekt gatvės ir yra užmuštų ir sužeistų.

Grekija kariauja. Į Washingtoną atėjo oficiališkų žinių, kad Grekija stoja karėn talkininkų pusėj. Venizelos pranešė, kad tam nereikia nei oficiališko karės paskelbimo, nes dalis grekų jau nuo senai kovojo ant Salonikų fronto. Grekija tuom tarpu turi po ginklu ant fronto apie 60,000 kariumenės. Turėdama amunicijos, ji gali pastatyti apie 300,000 kareivių.

Ant vakarų fronto per visą savaitę ėjo atkaklus abiejų pusių atakai ir kontr-atakai, ypač apielinkėse Reimso ir Champagne provincijoj. Vokiečiai didelėmis jiegomis mėgino užduoti francuzams smugį ir atsiimti savo pozicijas, kurių jie nustojo pirmiaus. Nekuriose vietose jie turėjo išpradžių pasisekimų, bet vėliaus francuzai paprastai išmušdavo juos atgal savo kontr-atakais.

Chinų monarchija, pagyvenusi porą savaičių, vėl mirė. Republikonų armija, sumušus monarchistus, vėl atnaujino respubliką.

Suvienytos Valstijos pabaigoj šios savaitės, o vėliausiai pradžioj ateinančios liosais ištrauks iš tarpo užsiregistravusių su viršum 600,000 jaunų vyrų kariumenėn.

Pasiųstoji Francuzijon Amerikos kariumenė lavinasi arčiaus mušių fronto po priežiura specialistų francuzų aficierų.

Iš Karės Lauko.

CARAS NORI PIRKTI LAISVĖS BONDSŲ.

Petrogradas, liepos 12 d.—Buvusis caras atsišaukė prie laikinos valdžios, prašydamas, kad jam ir jo šeimynos nariams leistų pirkti bondsų naujos rusų "Laisvės paskolos."

Ex-caras praneša, kad jis dar nežino, už kiek jis galės pirkti laisvės paskolos bondsų. Tas, sako jis, priklausys nuo to, ar Rusija toliaus prigelbės užlaikyti jo šeimyną, ar ne. Savo pranešime ex-caras taipgi paduoda, kiek turto turi jis ir jo šeimynos nariai. Sulyg šito pranešimo, caro ir jo šeimynos turtas išneša sekančiai:

Ex-Caras turi turto....90,000 rub.

Ex-Carienė turi turto 1,000,000 rub.

Carukas turi turto 1,500,00 rub.

Duktė Olga turi turto 3,000,000 rub.

Kitos dukterys turi turto..... nuo 1,000,000 iki 2,000,000 rublių.

Caro turtai iki revoliucijai buvo labai milžiniški: žemių plotai, prikausantieji caro valdžiai, atnešdavo milijonus rublių pelno kas metai; apart to, iš valstijos išdo kas met išleista caro ir jo šeimynos užlaikymui po kelias dešimts milijonų doliarių.

Dabar caras, sulyginus su turtu nekurių amerikoniškų milijonierių, išrodo ubagu. Amerikoniškais pinigais 900,000 rublių išneša tik apie $226,000. Padėjus šituos pinigus ant 5%, caras gauna tik $213.70 kas savaitę, arba $11,152.40 į metus. Chicagos miesto majoras yra didesnis ponas, nes jis gauna $18,000 algos į metus.

ANGLŲ LAKUNAI UŽPUOLA KONSTANTINOPOLĮ.

Londonas, liepos 12 d.—Anglų orlaiviai užklupo turkų kariškus laivus Bosfore prie Konstantinopolio. Oficialis anglų pranešimas skelbia apie tai sekančiai:

"Gauta pranešimas nuo viceadmirolo rytinėj dalyj Viduržeminių jurių, kad panedėlio naktį anglų orlaiviai padarė pasekmingą užpuolimą ant turkų-vokiečių laivyno, stovėjusio prie Konstantinopolio, Auksinio Rago įlankoj. Kuomet atrasta mušio laivas Goeben, apsuptas kitais laivais ir submarinais, tai orlaiviai numetė bombas iš 800 pėdų augščio. Patėmyta, kad kelios bombos nukrito tiesiog ant Goebeno ir kitų laivų. Dideles expliozijos po to girdėta ir keli gaisrai patėmyta. Turkų karės ofisas taipgi bombarduota iš orlaivių."

Laivas Goeben yra vokiečių skraiduolis, kuris karės pradžioje pabėgo iš Viduržeminių jurių į Konstantinopolį ir tapo turkams "parduotas."

VOKIEČIAI PAĖMĖ 1,200 ANGLŲ.

Berlinas, liepos 12 d. — Laike didelio užpuolimo ant anglų fronto Belgijoj, tarp Nieuport ir jurių, kur vokiečiai perlaužė anglų frontą ant 1,400 jardų ilgio ir 600 jardų gilumos, į vokiečių rankas pateko 1,200 belaisvių.

Toliaus nuo jurių, netoli Lombaertzyde, vokiečiai neturėjo taip didelio pasisekimo. Užėmus vokiečiams priešakines pozicijas, anglai kontr-ataku išmetė juos atgal.

Vokiečių užpuolimai į piet-ryčius nuo Arras ir apielinkėse Lens pereitą seredą tapo atmušti.

Smarkųs artilerijos mušiai prasidėjo Aisne paupiais, Champagne ir Verduno apskrityj.

RUSAI PAIMA 2,000 BELAISVIŲ.

Petrogradas, liepos 12 d.—Sulaužę stiprias austro-vokiečių linijas apielinkėje Halicz, rusai stumiasi pirmyn nuo Haliczo linkui Lembergo, o nuo Stanislau į vakarus išilgai upės Dniestro.

Užgriebęs Haliczą, rusų gen. Kornilov privertė austro-vokiškas armijas trauktis atgal ant fronto tarp Halicz ir Zolotvin. Besivydami bėgančius teutonus, rusai perstumė juos skersai upę Lomnicą ir patys persikėlę per upę, užėmė du miesteliu.

Toliaus tikimasi drutesnių susirėmimų išilgai upę Stoka, kuri yra apie 9 verstai už Lomnicos.

Pereitą utarninką rusai paėmė dar 2,000 belaisvių ir užgriebė 30 kanuolių. Tokiu budu nuo liepos 8 d. iki liepos 10 d. rusai vėl užgriebė daugiaus negu 10,000 belaisvių ir 80 kanuolių. Didelis skaitlius kulkasvaidžių ir kitos kariškos medžiagos taipgi pateko rusams.

Berlino žinios nieko neskelbia apie rusų pasisekimus. Oficialis vokiečių pranešimas tiktai štai ką vokiečiams paskelbia: "Judėjimai į pietus nuo Dniestro tapo atlikti iki šiolei taip, kaip buvo plianuota."

REPUBLIKONAI UŽIMA PEKINĄ.

Washington, D. C. liepos 12 d.—Telegramas iš Pekino į Chinų atstovybę Washingtone praneša, kad respublikoniškoji kariumenė, laimėjus mušį su gen. Chang Hsun kareivija Pekino apygardėse, vakar užėmė ir patį miestą Pekin. Tas reiškia, kad sugrąžintoji atgal Chinų monarchija gyvavo vos keletą dienų. Jaunais imperatorius, kurį Chang Hsun įgundė apsiskelbti monarchu, netrukus vėl išleis pranešimą apie savo galutinį atsisakymą, o gen. Chang Hsun, sakoma, užsidarė "šventoj" dalyj miesto ir buk grąsina sunaikinti senoviškas Chinų šventinyčias, jeigu jam kas blogo atsitiktų. Jo kariumenė pradeda vis labjaus nuo jo bėgti į republikonų armiją.

Prieš keletą dienų iš Japonijos atėjo žinios, kad vokiški pinigai buvo naudojami tam, kad sukelti Chinuose naminę karę.

RUSAI PAIMA KALUSZ.

Petrogradas, liepos 13 d.—Rusų oficialis pranešimas skelbia, kad gen. Kornilovo armija, žengdama pirmyn, užėmė miestą Kalusz, kuris buvo vyriausia teutonų štabo kvatiera prie šito fronto. Pranešimas sako, kad rusai užėmė Kaluszą po kruvino mušio. Kaluszo miestas turi apie 8,000 gyventojų ir randasi apie 42 verstai į piet-ryčius nuo Stryj.

Vakar rusai pasiekė linijos Posiecz-Lysiuvka-Karmacz, į vakarus nuo Stanislau.

Paėmimas Kaluszo yra antras smugis teutonų armijoms, ginančioms Lembergą. Paimdami Kaluszą, rusai padarė 30-tų verstų pirmyneigą bėgyje 5 dienų. Tuom pačiu laiku Aštuntoji rusų armija, paėmusi Haliczą, pradėjo pirmynžengą tarp Stanislau ir Bohorodczany. Tokiu budu rusų armija įvarė į vokiečių frontą didelį kylį, kuris vis eina gilyn ir platyn. Įvarę kylį linkui vakarų, rusai tuojaus užsigrįžo į dešinę ir pradėjo žengti į šiaurius linkui Lembergo. Jeigu vokiečiai nepajiegs greitu laiku sulaikyti šitos rusų pirmynžengos, tai vokiškos armijos, ginančios Lembergą iš rytų pusės, apie Brodus, bus apeitos iš šono ir turės pačios pasitraukti atgal be mušio.

AMERIKOS GENEROLAS GIRIA RUSUS.

Petrogradas, liepos 13 d.—"Pasakykit amerikonams, kad aš atradau rusų širdį sveika. Aš tikiu į Naują Rusiją. Ji kovos desperatiškai, kad pagelbėjus mums sumušti Vokietiją."

Taip kalbėjo korespondentui gen. Scott, perdėtinis Amerikos kariško štabo, viešintis dabar su Amerikos delegacija Rusijoj.

"Į dešimts dienų,—sakė toliaus gen. Scott,—rusai paėmė daugiaus belaisvių negu anglai su francuzais į trįs mėnesius. Jie taipgi sulaužė priešo frontą. Viskas dabar priklauso nuo to, kaip stipriai rusai tą frontą sulaužys. Stiprus spaudimas ant perlaužtos linijos privalo buti nuolatai palaikomas ir vis didinamas."

Charles Russel, socialistas ir narys Amerikos delegacijos, pasakė savo paskutinę prakalbą Rusijos inteligentiškiems socialistams, kuriais vadovauja Plechanov. Russell smarkiai ragino vesti neatleidžiamą karę prieš Vokietiją ir rusų socialistai smarkiai jam plojo. Vienatinis socialistas, kuris Russellio žodžiams neplojo, buvo tulas pacifistas, socialistas grįžusis nesenai iš Amerikos.

Leninas, agitavusis už atskirą taiką su Vokietija taipgi nusiramino su savo pasekėjais, nes žmonės nepritaria jo pro-vokiškai propagandai.

REICHSTAGAS STREIKUOJA.

Kopenhagenas, liepos 14 d.—Svarbios ir daug reiškiančios žinios atėjo vakar vakare iš Berlino. Vokietijos reichstagas (kaip ir rusų duma) išėjo ant streiko ir jo nariai atsisakė toliaus veikti, kol politiškas padėjimas neišsiaškins.

Reichstagas turėjo užgirti naujus kreditas karės vedimui ir be jo kaizeris negali daugiaus pinigų gauti. Priežastimi šito nepaprasto streiko yra tas, kad kaizerio valdžia atsisako padaryti du dalykus: 1) kad valdžia nenori aiškiai apskelbti karės mierių ir nenori atsisakyti nuo kariškų užgriebimų ir kontribucijų, ir 2) kad kaizeris nenori suteikti Vokietijai pilno parlamentarizmo, t. y. kad ministeriai butų atsakomi prieš žmonių atstovus, o ne vien tik prieš kaizerį.

Kaizeris iššaukė nuo fronto gen. von Hindenburgą ir von Ludendorfą, o taipgi ir savo įpėdinį kronprincą, paliepdamas jiems skubiai atvažiuoti Berlinan delei tolimesnių tarybų. Dideliai svarbių atsitikimų laukiama bile dieną. Kalbama apie Hollwego, Vokietijos kanclerio, rezignavimą.

AMERIKA RENGIA ARMIJĄ.

Washington, D. C., liepos 14. Prezidentas Wilson išleido oficiališką paliepimą paimti kariumenėn 687,000 vyrų. Karės Departamentas jau paskyrė, kiek vyrų privalo pristatyti kiekviena valstija, pasiremiant paskutiniu cenzu ir registracijos skaitlinėmis. Dabar tik pasilieka padaryti liosavimus, kurie užsitraukė todel, kad nekurios "paliuosavimo tarybos" susivėlino su savo darbu. Liosavimai tikrai atsibus nevėliaus šios savaitės (gal pėtnyčioj, ar subatoj).

Žemiaus paduodame, kiek kareivių privalo pristatyti nekurios valstijos, maž-daug apgyventos lietuviais:

Arkansas	10,267
California	23,060
Colorado	4,758
Connecticut	10,977
Idaho	2,287
Illinois	51,653
Indiana	17,510
Iowa	12,749
Maine	1,821
Maryland	7,096
Masachusetts	20,586
Michigan	30,291
Minnesota	17,854
Nebraska	8,185
New Jersey	20.665
New York	69,241
Ohio	38,773
Pennsylvania	60,859
Wisconsin	12,876
Alaska	696.

BETHMANN—HOLLWEG REZIGNAVO.

Berlinas, liepos 15 d.—Vokietijos kancleris Bethmann-Hollweg rezignavo. Jo vieton paskirta Dr. Michaelis, buvusis maisto diktatorium Prusijoj. Dr. Michaelis yra, kaip sakoma "junkeris" ir biurokratas iki kaulų. Jo paskyrimą skaitoma atžegareivių pergale. Naujasai kancleris žada išreikšti savo plianą kaslink tolimesnio karės vedimo ateinantį ketvergą reichstage.

Žingeidu vienok yra tas, kad reichstago diduma sudarė bloką ir nusprendė reikalauti nuo valdžios, kad ji paskelbtų, jog Vokietija sutinka užbaigti karę sulyg formulos "be užgriebimų ir be kontribucijų." Reichstago blokas, kaip matyt, yra pasiryžęs šitą klausimą aiškiai išrišti ir jeigu valdžia su tuom nesutiktų, tai reichstagas grąsina nebalsuoti už tolimesnius karės kreditus.

MUŠIAI ŠIAUČIA ANT VISO RUSŲ FRONTO.

Petrogradas, liepos 16 d.—Visas rusų frontas, nuo Rygos net iki Karpatų, užsiliepsnojo mušiais. Vokiečiai galvatrukčiais traukia rezervas nuo italų ir francuzų fronto ir pertaisinėja savo pozicijas.

Į Rygos frontą vokiečiai siunčia rezervas Baltiko jurėmis; ant Lembergo fronto, Galicijoj, rezervas skubiai permėtinėja iš vienos vietos kiton dideliais automobiliais, kad tik sulaikyti tolimesnę pirmynžengą gen. Kornilovo. Pietinėj fronto dalyj, Karpatuose, austrai sakoma tapo atmesti į kalnus ir pilnoj betvarkėj pasileido linkui spragų per kalnus.

Sulyg privatiškų žinių, rusai užėmė svarbų miestą Dolina, kuris yra 33 verstai į piet-ryčius nuo Stryj.

Oficiališkai pranešama, kad nuo liepos 1 d. iki 13 d. rusai paėmė nelaisvėn 834 aficierus, 35,809 kareivius, daugiaus šimto kanuolių ir per 400 kulkasvaidžių.

VOKIEČIŲ ŠNIPAI NORI UŽMUŠTI KERENSKĮ.

Petrogradas, liepos 16 d.—Vokietija siunčia Rusijon 700 šnipų, kurių tikslu yra užmušti karės ministerį Kerenskį ir gen. Brusilovą ir kitus rusų lyderius. Apie tai sužinojo rusų sekretnas departamentas. Stipri sargyba pastatyta aplink šituos žmones, kad vokiški šnipai negalėtų savo tikslo atsiekti. Kerenski ir Brusilov yra labjausiai prisidėję prie to, kad rusai dabar vėl pradėjo mušti vokiečius ir jų nugalabinimas butų Vokietijai labai naudingas.

IŠ AMERIKOS.

VALDŽIA PIRKO 200,000 TONŲ ANGLIES PO $2.50.

Washington, liep. 12 d.—Išdo sekretorius McAdoo padarė kontraktą su kasyklų savininkais pristatymui jo skyriui 200,000 tonų mikštosios anglies po $2.50 tonui prie kasyklų. Už pristatymą valdžiai parsieis mokėti apie po $1.60 nuo tono.

KONGRESAS UŽ DIDELĮ ORO LAIVYNĄ.

Washington, liep. 14 d.—Atstovų butas priėmė $640,000,000 orlaivystės programą. Sulyg šito programo mušlaukin iš Amerikos bus pasiųsta 22,400 lakunų. Šito didelio laivyno tikslu bus neleisti nei iškilti vokiečių orlaiviams arti mušių linijos ir tuomi neleisti vokiečiams patirti apie talkininkų judėjimą.

ATRASTA SLAPTA BEVIELINĖ STOTIS N. JERSEY'JE.

Painfield, N. J., liep. 14 d.—Wachung kalnuose atrasta bevielinė stotis, kuri labai rupina valdžią. Stotis yra užuočioj vietoj tarp tankių miškų. Operatoriai, patyrę, kad jų stotis susekta, pranyko. Stotis yra sugadinta.

DIDELIS GAISRAS DEL DEGTINĖS.

San Antonio, Tex., liep. 14 d.—Oppenheimero troboj, kur buvo sukrauta Oppenheimero firmos degtinė, nežinia iš kokios priežasties gimė gaisras. Pradėjus degtinei degti gaisras grėsė išnaikinimu vieno didžiausių miesto verteivystės kvartalų, bet ugnis tapo sulaikyta. Nuostolių padaryta už $200,000.

SUV. VALSTIJOS REIKALAUJA ŽINOTI, KIEK NEUTRALĖMS ŠALIMS MAISTŲ REIKIA.

Washington, liep. 13 d.—Valstybės Skyrius pareikalavo iš Europos neutralių šalių, kad jos suteiktų šitai valdžiai pilnas žinias apie tų šalių maistų produkciją ir jų apštį, kiek jų išgabenama, kur ir kiek jos reikalauja maistų iš svetur.

Sulyg gautos informacijos, papildytos statistika jau turima išvežinių tarybos bus nustatyta apštis maistų leistina gabenti iš Suv. Valstijų į tąsias šalis.

GRIEŽTAS DRAUDIMAS IŠVEŽTI YRA GALĖJE.

Washington, liep. 15 d.—Aktas draudžiantis išvežti jėjo galėn nuo pereitos nakties vidurnakčio ir be specialio leidimo jokių prekių nebus galima išvežti iš Suv. Valstijų.

AMERIKIEČIAI UŽPUOLA ATEIVIUS.

Flat River, Mo., liep. 15 d.—Šimtas čia gimusių kalnakasių užpuolė ant ateivių kvartalo Bonne Terre'je, septyniose myliose atstu nuo čia, išdaužė langus ir užpultiems iš namų išbėginėjus, iškrėtė namus ir išsinešė kelis tukstančius dolerių. Užpuolikai reikalavo, kad ateiviai apleistų miestą.

1280 I. W. W. NARIŲ APTVARE.

Columbus, N. M., liep. 15 d.—Šiandien aptvare, kur laikoma 1,280 Pas. Pram. Darb. išvežtų į laukus iš Bisbee, Ariz. tapo sukaltos šėtros. Aptvarą saugoja Suv. Valstijų kariuomenė. Kas su kaliniais bus padaryta, nežinia; jie atsisako grįžti į kasyklas prie darbo; pati valdžia nežino ką su jais padaryti. Tuo tarpu valdžia parupino jiems šėtras ir maistą, kurį jie pasigamina patys.

IŠMUŠĖ TURTINGĄ ŠEIMYNĄ.

Johnstown, Pa., liep. 15 d.—Arti Schwabo vasarnamio trys kaukėti plėšikai užpuolė ant turtingo kasyklų savininko Edmundo I. Humphries ir nušovė jį patį, jo žmoną ir 15 metų sunų. E. I. Humphries buvo Newborn Coal komp. vedėju. Daugiaus kaip 100 Carroltowno piliečių šoko plėšikų ieškoti, bet nesurado.

DYKI UŽKANDŽIAI DINGO.

New York. Nuo liep. 16 d. dykas užkandis ir didelis stiklas alaus už nikelį perėjo istorijon. Šituo pasirupino New Yorko apskričio Retalinių Gėrimų Pardavinėtojų draugija. Smuklininkai sako, kad 3000 jų draugijos narių davinėjimas užkandžių kasdien atsieidavo nuo $20,000 iki $25,000. Jie nutarė neduoti dykų užkandžių, kad maistą užvadavus. Kažin, ar tie kurie dykais užkandžiais mito, nevalgis maistų kitur?

BOSTONO DARBININKAI IR KAREIVIAI.

Bostono Darbininkų Tarybos atstovas George Rever pareikalavo iš governoro, kad jis patrauktų atsakomybėn tuos kareivius, kurie liep. 1 d. sunaikino socialistų raštinės daiktus. Governoras žadėjo pagelbėti surasti kaltininkus.

ANARCHISTĖ EMMA GOLDMAN KALĖJIME.

Jefferson City, Mo., liep. 11 d.—Emma Goldman, nuteista už ankštimą pašaukos įstatymui, šiandien pradėjo dviejų metų raką Missouri'os kalėjime. Jos numeris 19,799. Kalėjime žada studijuoti ir rašyti; laiškuose į draugus rašiusi, jog tikisi busianti deportuota Rusijon, jai savo laiką atbuvus. Aleks. Berkman už tą patį dalyką nubaustas dviem metam kalėjimo ir $10,000 baudos, pradėjo savo laiką buti valstybės kalėjime Atlantoje, Ga.

UNIJOS MĖGINA IŠVERSTI MEMPHISO MAJORĄ.

Memphis, Tenn., liep. 11 d.—Bendras reikalavimas prašalinimo paduota Apskričio teismui prieš miesto majorą Thomas C. Ashcroft, ir gaisro bei policijos komisininką Ennis M. Douglas. Po reikalavimu pasirašo vienuolika piliečių, daugiausia unijistai, kurie sako juos tyčia nesirupinant blaivybės, lošimo ir kitų įstatymų žiurėjimu.

DELEI MAISTŲ BILIAUS.

Washington, liep. 12 d.—Demokratų vadovai senate, susidurę beveik su nesuderinamomis priešingomis pažvalgomis į maisto kontroliavimo bilių, nusprendė šiandien klausti prezidento Wilsono nuomonės sulyg to, kokie nusileidimai galima butų padaryti, kad veikimą tame dalyke paskubinus.

VOKIEČIŲ JUNTA SULAIKYMUI AMERIKOS ŠALIŲ NUO KARĖS.

New York, liep. 12 d.—Suareštavus vokiečių atsargos kareivį Rudolphą Hechtą Weehawken laidaruose, kur buvo nunuodyta šimtai arklių priklausančių talkininkams, paaiškėjo, kad junta (sąjunga) galingų New Yorko ir kitų miestų žmonių nuo laiko Suv. Valstijų karės apskelbimo Vokietijai stengėsi palaikyti neutralėmis Vidurinės ir Pietinės Amerikų šalis. Šitam tikslui vokiečių agentai suvartojo $1,000,000.

VOKIEČIŲ SUOKALBIS.

Washington, liep. 12 d.—Senatorius Scherman perdavė Karės Skyriui laišką iš Brownsville, Tex., kur detaliai aprašyta vokiečių šalininkų suokalbis pasiųsti Meksikon sprogalų ir sunaikinti didžiausias talkininkams priklausančias žibalo sėmyklas.

KNYGOMS POPIERA IŠ JURIŲ ŽOLIŲ.

Danų išradėjas pasiskelbė išradęs budą darymui knygoms popieros iš juros žolių; padarymas popieros iš juros žolių atsieisiąs dvigubai pigiau negu iš medžio minkštimo.

IŠ DARBO LAUKO.

I. W. W. VARO BAIMĘ VALDŽIOMS.

¶ **Washington, D. C.,** liep. 11 d.—Pas. Pram. Darb., pasinaudodami karės padėjimu suskato veikti—organizuotis ir reikalauti geresnių darbo išlygų. Jų šitas truksta.

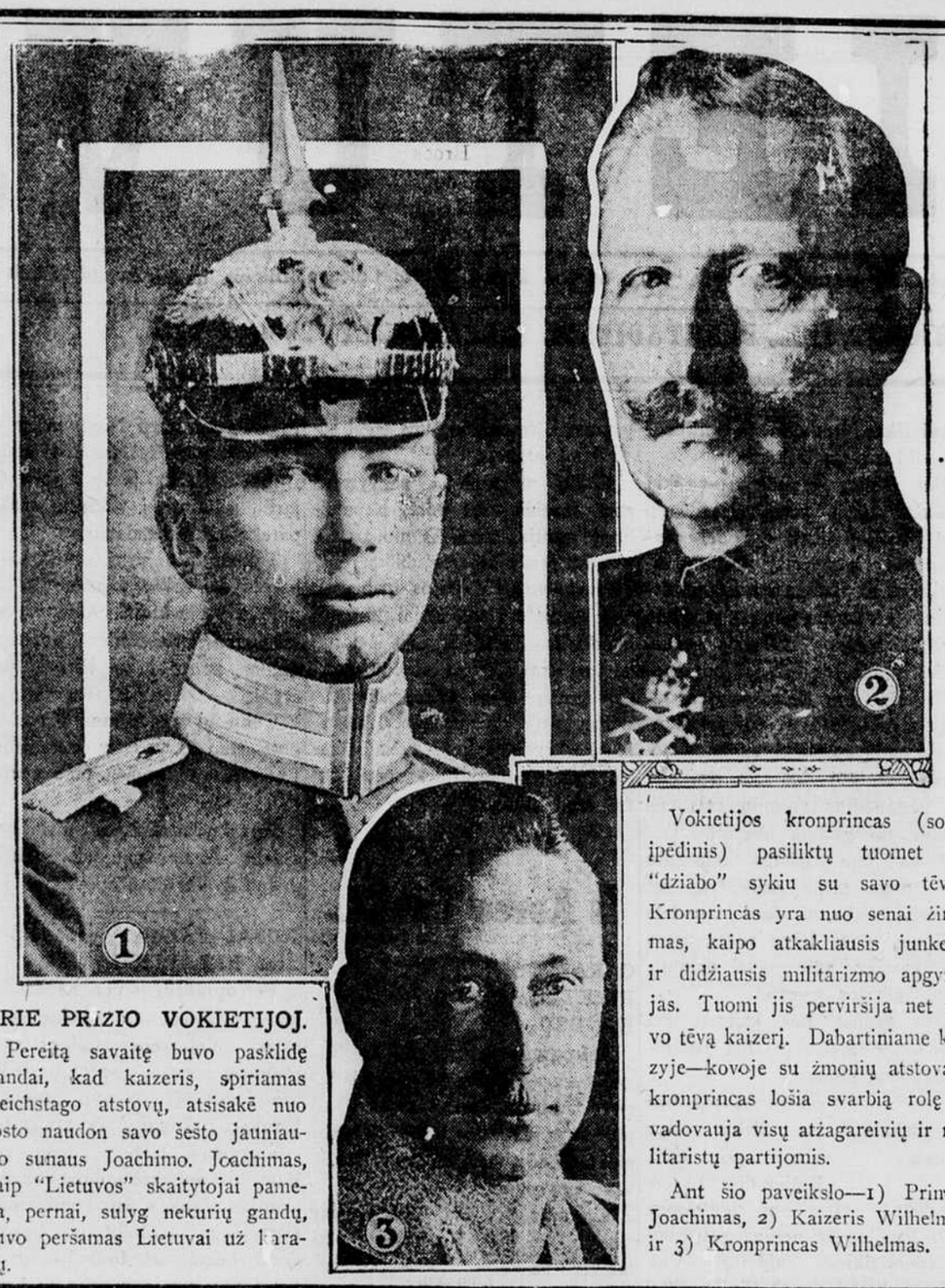

PRIE PRIZIO VOKIETIJOJ.

Pereitą savaitę buvo pasklidę gandai, kad kaizeris, spiriamas Reichstago atstovų, atsisakė nuo sosto naudon savo šešto jauniausio sunaus Joachimo. Joachimas, kaip "Lietuvos" skaitytojai pamena, pernai, sulyg nekurių gandų, buvo peršamas Lietuvai už karalių.

Vokietijos kronprincas (sosto įpėdinis) pasiliktų tuomet be "džiabo" sykiu su savo tėvu. Kronprincas yra nuo senai žinomas, kaipo atkakliausis junkeris ir didžiausis militarizmo apgynėjas. Tuomi jis perviršija net savo tėvą kaizerį. Dabartiniame krizyje—kovoje su žmonių atstovais, kronprincas lošia svarbią rolę ir vadovauja visų atžagareivių ir militaristų partijomis.

Ant šio paveikslo—1) Princas Joachimas, 2) Kaizeris Wilhelmas ir 3) Kronprincas Wilhelmas.

IŠ VISUR.

‖ **Palengvinimai perskiroms.**—Kanados valdžia paskyrė viršininką, kuris rupinsis pertaisymu Kanados perskirų įstatymo. Sulyg dabartinio perskirų įstatymo norint gauti perskiras reikia turėti didelius pinigus, kadangi reikia važiuoti sostinėn Quebecan, ir reikia gerai užmokėti už perskiras. Dabar norima padaryti kad perskiras galima butų gauti ant vietos ir mažomis išlaidomis.

‖ **Visuotiną straiką** žada sukelti Kanados darbininkai visoj Kanadoj, jei Kanados parlamentas įves priverstinę kareivystę, sako Kanados parlamento narys A. Verille.

‖ **Nekoks šventikų padėjimas** Ukrainoj; kaimiečių persekiojimas jų kas sykis auga didyn, ypatingai Kijevo gubernijoj, kur jau 60 šventikų išguita iš vietų.

‖ **Užtaria žydus.**—Darbininkų ir kareivių kongresas Petrograde priėmė rezoliuciją, kad kiekvienas, kuris varys agitaciją prieš žydus, bus baudžiamas.

‖ **Nuogi eisią Odeson.**—Sulyg laikr. Ruskija Viedomosti kaimiečiai Odesos apielinkės dviejų apskričių nutarė suorganizuoti "nuogų vyrų eiseną." Šituomi jie nori parodyti, kad jie neturi drabužių ir kad neturi kur nusipirkti.

‖ **Japonai palankųs vokiečiams.**—Buvusis Amerikos Harvardo universiteto profesorius, o dabar Tokio (Japonijoj) profesorius M. Anesaki viename japonų laikraščių parašė straipsnį apie japonų tautos atsinešimą į vokiečius. Jis sako, kad japonų žmonės labai užjaučią vokiečiams ir kad tas palankumas vokiečiams toks stiprus, kad reikia jis nusikratyti.

‖ **Carranza draudžia alkoholį pardavinėti.**—Meksikos prezidentas Carranza uždraudė pardavinėti alkoholį Chihuahua provincijoj, kur dar vis yra nesitenkinimas nauja valdžia. Carranza mano, kad šituo uždraudimu pasiseks žmonės nuraminti.

‖ **Lucke** (Volyniuje) buvo didelis ukrainiečių kareivių susirinkimas; šitame susirinkime jie išreiškė pilną užsitikėjimą laikinaja valdžia ir išleido atsišaukimą, kuriame sako, kad Ukrainos žmonės neklausytų Kijevo kongreso reikalaujančio Ukrainos neprigulmybės, nes tas kongresas susidedąs tik iš saujalės politikierių, palankių vokiečiams, norinčių paimti valdžią į savo rankas.

‖ **Rusijos valdžia** nutarė pasiųsti Kijevan Komisiją, kad perkalbėjus tautinį ukrainiečių kongresą, kuris dabar atsibuva, nesiskirti ir atšaukti jo paskelbą Ukrainos neprigulmybę. Šita komisija yra įgaliota pasakyti, kad laikinoji valdžia nusprendė palaikyti savo autoritetą ant visų Rusijos tautų.

‖ **Prieš Lenkijos** užėmimą Varšavos miesto išlaidos kas metas išnešė 12 milijonų rub., dabar jos išneša 45 milijonus rublių. Iš tos sumos 1916 m. netikėtų išlaidų del karės atsitikimų buvo 21 mil. rub., žmonėms gelbėti 11,387,979; pristatymai užimamosioms valdžioms 4,200,000; išmokestys atsarginėms 3,155,000 r.; vokiečių įgulos užlaikymas 1,790,449 r.

‖ **Vidurinėj Galicijoj** varpų rekvizavimas jau arti pabaigos. Kiekvienas apskritys davė apie 80 varpų, sveriančių 8,000 kilogr. Yra sakoma, kad jei karė prasitęs ilgiau, tai kiekvienoj bažnyčioj bus palikta tik po vieną varpą sveriantį 100 kilogr.

‖ **Krokavos kavinėse** prie kavos ir arbatos vietoje cukraus pradėjo duoti sachariną; vienam stiklui duodama du grudeliai. Girdi, prie kavos dar ne taip, bet prie arbatos sacharinas turi šlaikštų metalinį skonį.

‖ **Vokietijos** socialistų mažuma yra pasirengusi dalyvauti tarptautinėje konferencijoje. Vengrų socialistai, esą, turi tą patį atsinešimą. Viktor Adler nuo Austrijos socialistų pasakė, kad jis priėmė rusų platformą. Jis yra pasirengęs atsisakyti balsuoti už tolesnius karės kreditus, jei konferencija grieštai eis ton pusėn.

‖ **Turi neatimamą teisę.** Francuzų premieras Ribot, kalbėdamas į senato užsienio reikalų komisiją apie Alzaciją Lotaringiją pasakė: "Męs turime neatimamą teisę prie Alzacijos Lotaringijos, kuri vieku buvo mums išplėšta. Męs negalime sutikti su plebiscitu (žmonių nubalsavimu). Tai yra mano ir visos valdžios nuomonė."

‖ **Kortos anglims.**—Nustatymui parupinimo anglių žiemai Berline įvesta anglinės kortos. Pagyvenimams apšildomiems krosnimis bus leidžiama bertainis tono kambariui, arba, daugiausia, pusantro tono penkiems kambariams. Garu apšildomiems namams bus duodama pusė to, kas pernai.

‖ **Buvusis caras** atsiliepė į laikinąją valdžią, prašydamas leisti jam ir jo šeimynai pirktis laisvės paskolos popierių. Jis sako, kad jų įdėjimo į paskolą apštis priklauso nuo to, ar rusų valstybė žada užlaikyti jo šeimyną. Jis priduria, kad jis pats turi dabar tik 900,000 rub.; jo pati $1,000,000 r.; jo paveldėjas, Aleksis, 1,500,000 rub.; jo duktė Olga 3,000,000 r.; ir jo kitos dukterys tarp 1,000,000 ir 2,000,000 rub.

‖ **Žemės drebėjimas** ir tvinkstamoji vilnis padarė nuostolių Samoa saloms. Draugystės salose žemės drebėjimas taipgi buvo jaučiamas. Žinia apie šitą žemės drebėjimą Melbourne, Austr. gauta iš Suvos, Fidži salose.

‖ **Dublino Universiteto** profesorius Edw. De Valera tapo išrinktas parlamentan. Prof. De Valera yra vienu Sinn Feinų suareštuotų airių revoliucijos laiku pernai metais ir nesenai paleistų iš kalėjimo. Prof. De Valera Žemutiniame Bute užims vietą majoro Williamo Redmondo, žuvusio karėje pereitą mėnesį.

‖ **"Die Zukunft,"** Maksimilijano Hardeno laikraštis, leidžiamas Vokietijoj sustabdytas iki karės galui. Leidėjas Harden pašauktas tarnystėn ir bus panaudojamas kaipo kariuomenės raštininkas. Valdžia senai tą norėjo su juo padaryti, bet vis neišdrįso.

‖ **Vokietijoj uždėrėjimai blogi.** Maistų užžiurėtojas von Batocki reichstago posėdyj pasakė, kad vaisiai ir daržovės daug menkesni kaip visada. Javų užaugimas esąs toks kaip 1915 m., kurie yra atmenami dideliu sausumu ir menku uždėrėjimu javų ir bulvių. Daga, girdi, tikrai busianti geresnė, kaip 1916 m.

‖ **Chinų maištas vokiečių pinigais.**—Sulyg Šiaurinių Chinų laikr. Daily News ciesorininkų pajiegų vadas gen. Chang Hsung buvo apmokamas vokiečių; vokiečiai bandė papirkti Chinų parlamento narius, kad jie balsuotų prieš karę su Vokietija. Šituo tikslu vokiečių banka Pekinge išleido agitacijos reikalams $771,000; ačiu šitai vokiečių agitacijai tapo prašalintas premieras Tuan Chi-Jui. Vokiečiai taipgi be atsižiurėjimo leido pinigus, kad visokiomis intrigomis sukėlus suirutę Chinuose.

‖ **Sutartis su Meksika**—Meksikos ir Suv. Valstijos valdžios padarė sutartį, sulyg kurios Meksikos valdžia apsiima grąžinti atgal tuos amerikiečius, kurie perėjo Meksikon vengdami tarnystės kariuomenėj.

‖ **Holweg pasitraukė.**—Sulyg Berlino laikraščių Vossische Zeitung ir Lokal Anzeiger vokiečių kancleris von Bethmann Holweg sutiko rezignuoti delei klerikalų partijos laiško, sakančio, kad taika sunkiaus padaryti, jei jis kanclerio vietoj pasiliks. Kaip Berlino žinia sako, tarppartinė reichstago komisija užbaigė svarstyti rezoliuciją taikos klausimu.

‖ **Anglija paklausė Rusijos prašymo.**—Anglija pranešė Rusijos valdžiai, kad ji pasirengusi apšnekėti su Rusija talkininkų karės tikslų peržvalgos geistinumą. Rusų laikinajai valdžiai nepatinka talkininkų atsinešimas į Graikiją ir ji reikalavo plebiscitų (pačių žmonių balsavimo) užkariautoms šalims sulyg jų prisidėjimo prie tos ar kitos šalies.

‖ **Suvienijo rusų demokratiją.**—Svarbiu žingsniu susivienijimui rusų demokratijos ir sustiprinimui kun. Lvovo ministerijos yra įsteigimas Centralio Pildomojo Komiteto, kuris savo posėdžius laiko Petrograde, pirmininkaujant atstovui Čheidze. Šitas komitetas ves visos Rusijos darbininkų ir kareivių atstovų tarybų kongresą. Centralis Pildomasis komitetas susideda iš 300 narių, tarp kurių yra 50 narių nuo Petrogrado darbininkų ir kareivių atstovų tarybos.

‖ **Austrai naikina Montenegro.**—Sulyg straipsnio atspausto laikraštyje Roma Tribuna austrai begailestingu, sistematiniu budu naikina montenegrų tautą. Straipsnio rašėjas, pasirašęs Montenegras patriotas, sako, kad montenegrai kasdien miršta iš bado šimtais.

‖ **Vokiečiai išgelbėjo chinų vadą.**—Chinai republikonai sako, kad monarchininkų vadui, gen. Chang Hsun pagelbėjo pabėgti pasiuntinijos kvartalan internuoti vokiečiai. Chang Hsuno bustas tapo sunaikintas. Susirėmime 10 užmuštų ir 30 sužeistų.

‖ **Kanados** provincija Alberta savo seiman išrinko moterį, p. McCaney. Tai yra pirmutinė moteris Kanadoje, kuri yra pasiųsta atstove.

‖ **Kopenhagoje** Amerikos Konsulio vietą užėmė buvusis Amerikos visuotinasis konsulis Muenchene William H. Gale. Buvusis Kopenhagos Konsulis Edward D. Winslow pašauktas Washingtonan.

‖ **Austrijos valdžia atsisako** dovanoti mirties bausmę d-rui Friedrichui Adler, kuris Viennoje pernai metų spalio mėn. nušovė premierą Stuergkh,—rašo Austrijos socialistų laikraščiai.

LIETUVA IR KARĖ.

DEMOKRATINĖS TAUTOS LAISVĖS SANTAROS PROGRAMA.

A. Artimieji tikslai.

1. Lietuva—nepriklausoma, savarankė demokratinė republika, Lietuvos steigiamojo susirinkimo įkuriama, esanti federacijoje su kitomis tautomis valstybėmis.

2. Lietuvos steigiamasai susirinkimas šaukiamas visuotinio be lyties skirtumo, lygaus, tiesaus ir slapto balsavimo pamatais.

3. Lietuvos steigiamajam susirinkimui, Lietuvos piliečiai naudojasi visomis pagrindinių piliečio teisių garantijoms.

B. Pagrindinės piliečio teisės.

4. Visi Lietuvos paliečiai, nepaisant lyties, kilmės, luomo, tautos ir tikybos, lygųs prieš įstatymus.

5. Nėra nė kokių atskiriems žmonėms bei grupėms nei privilegijų nei teisių siaurinimų del lyties, kilmės, luomo, tautos, tikybos ir užimamos valstybėj vietos.

6. Tautų, tikybų, sąžinės ir politikos pažiurų laisvė.

7. Žodžio, spaudos, susirinkimų, suvažiavimų, draugijų, sąjungų ir korporacijų laisvė.

8. Asmens, buto ir korespondencijos neliečiamybė.

9. Kiekvienas Lietuvos pilietis gali važiuoti ir keltis iš vietos vieton kur tinkamas.

10. Bausmės skiriamos tik teismo keliu.

11. Jokie ypatingi teismai jokiems nusidėjimams neleistini.

12. Įeiti į privatų butą, korespondencijos skaityti, kriminalu įtarti ir įtariamasai suimti leistina tik įstatymais nurodytuose atsitikimuose bei teismui nusprendus.

13. Peticijų teisė ir atskiriems Lietuvos piliečiams ir įvairioms Lietuvos piliečių grupėms, sąjungoms, susirinkimams, draugijoms, suvažiavimams, korporacijoms.

14. Visos šitos Lietuvos piliečio teisės turi buti įrašytos į pagrindinius Lietuvos įstatymus ir ginamos teismo.

C. Kalba.

15. Lietuvos valstybės kalba—lietuvių kalba.

16. Įstatymų teksto originalas leidžiamas lietuvių kalba. Ofi-

cijalųs įstatymų vertimai leidžiami ir kitomis Lietuvos gyventojų kalbomis.

17. Lietuvos Atstovų Rumų posėdžiuose galima kalbėti visomis Lietuvos gyventojų kalbomis.

18. Su visomis Lietuvos centro įstaigomis susižinoma lietuvių kalba.

19. Teisė laisvai vartoti visų Lietuvos gyventojų kalbos bažnyčiose, privatinėse mokyklose ir įstaigose, spaudoj, susirinkimuose, susivažiavimuose, draugijose, korporacijose ir sąjungose.

20. Lietuvos gyventojai nelietuviai, esant tam tikram vaikų skaičiui, turi teisės reikalauti steigt valstybinių pradžios mokyklų, kuriose mokomoji kalba butų tų gyventojų kalba.

Č Valstybės tvarka.

21. Lietuvos Respublikos priešakyje stovi Prezidentas, penkeriems metams renkamas.

22. Visus Lietuvos įstatymus leidžia vieni Lietuvos Atstovų Rumai.

23. Atstovus renka visi Lietuvos piliečiai

24. Lietuvos Atstovų Rumai svarsto ir įstatymo keliu sprendžia kas metai Valstybinį Lietuvos Budžetą.

25. Visi valstybiniai mokesčiai, muitų pajamos, taip pat valstybinės paskolos sprendžiamos Lietuvos Atstovų Rumų įstatymo keliu.

26. Pildomasai Lietuvos Respublikos organas yra Ministerių Taryba.

27. Ministerių Taryba atsako prieš Lietuvos Atstovų Rumus ne tik už įstatymų laužymą, bet ir už bendrą savo politikos krypsnį. Ministerių Tarybos politikos programa turi buti Lietuvos Atstovų Rumų pritariama.

28. Lietuvos Atstovų Rumų nariai turi paklausimo ir interpeliavimo teises.

29. Prezidentas, Lietuvos Atstovų Rumų nariai, Ministerių Taryba ir atskiri ministeriai turi įstatymo inicijatyvos teisę.

Tik įstatymų pažymėtuose atsitikimuose ir teismo sprendimu Lietuvos piliečiui gali buti atimta balsavimo teisė.

D. Valstybės ukis.

31. Visi valstybiniai mokesčiai ir muitų pajamos eina Lietuvos Išdan.

32. Lietuvos Išdas paima visų Lietuvą valdžiusių valstybių kilnojamą ir nekilnojamą Išdų ir valstybių įstaigų turtą, kapitalus ir teises Lietuvoj, taip pat Bajorų bei Valstiečių Bankų ir Carų Rumų turtą Lietuvoj.

33. Lietuvos Išdas ima savo nuosavybėn visus Lietuvos miško ukius, tvarko juos intensyviai racijonalia sistema ir parduoda Lietuvos gyventojams (gyviems jų reikalams, ne pirklystės tikslams) minimalėmis kainomis. Tam tikslui Lietuvos Išdas paima visus Lietuvą valdžiusių valstybių Išdų miškus Lietuvoj ir išperka privatinius miškų ukius tam tikra kaina.

34. Visi Lietuvos geležinkeliai privalo buti valstybės nuosavybe.

35. Valstybės kredito ženklus leidzia Lietuvos Valstybės Bankas.

E. Vietos savivaldybė.

36. Vietos savivaldybės tvarko visą savo apygardos gyvenimą bendrų Lietuvos įstatymų ribose. Vietos savivaldybių žinioje yra ir tvarkos milicija. Centro valdžios organų žinioje yra tik tie dalykai, kurie šios dienos valstybės gyvenime turi buti centro valdžios rankose.

37. Centro valdžios organai prižiuri tik savivaldybės įstaigų sprendimų teisėtumą, bet ne jų tikslingumą. Ginčus tarp savivaldybės įstaigų ir centro valdžios organų sprendžia teismas.

38. Visi vietos savivaldybės organai renkami Lietuvos piliečių visuotiniu be lyties skirtumo, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu. Teisę rinkti ir buti renkamiems turi tik tie Lietuvos piliečiai, kurie gyvena savivaldybės apygardoje nemažiau kaip pusę metų.

Ė. Teismas.

39. Teismas turi buti atidarytas nuo administruojamųjų ir įstatymų leidžiamųjų organų.

40. Visi Lietuvos piliečiai teisiami vieno teismo ir yra lygūs prieš teismą.

41. Teisėjai nepriklausomi, nepamainomi ir pašalinami tik teismo keliu.

42. Teisiama viešai, atidarytomis durimis ir balsu.

43. Kriminalines bylas, kur gręsia didesnė bausmė, sprendžia prisiekusių posėdininkų teismas.

44. Niekas mirties bausme nebaudžiamas.

45. Advokatai sudaro korporaciją ir turi laisvą savivaldybę.

46. Vyriausioji teismo instancija yra Lietuvos Senatas.

F. Švietimas ir kulturos reikalai.

47. Visuotinis, privalomas ir nemokamas pradžios mokslas.

48. Vidurinis ir aukštasai mokslas turi buti tiek papigintas, kad butų kuo plačiausiai prieinamas.

49. Laikoma tam tikras valstybės fondas, iš kurio neturtingiems padedama eiti vidurinis ir aukštasai bendras ir profesijonalus mokslas.

50. Platinama profesijonalios mokyklos ir laikoma nemokamos pradžios profesijonalios mokyklos

51. Aukštųjų mokyklų autonomija.

52. Visokeriopai šviečiama liaudis. Steigiama liaudies kaygynai ir universitetai.

53. Laisvė privatinių mokyklų steigti.

54. Pravatinių mokyklų lankymas atstoja valstybinės mokyklos lankymą, jei privatinių mokyklų programa patenkina įstatymų nustatytą minimumą. Tam tikslui privatinės mokyklos valstybinės inspekcijos prižiurimos.

55. Plačiai vietos savivaldybės dalyvaujama, bendras ir profesijonalias mokyklas tvarkant.

G. Tikyba.

56. Sąžinės laisvė. Lygios teisės Lietuvos piliečiams—visų tikybų nariams ir šiaipjau žmonėms, nėsantiems tų tikybų nariais.

57. Bažnyčių nuo valstybės skyrimas.

H. Finansų ir ekonomijos politika.

58. Finansų politika mokesčius dedant turi buti tokia, kad tie mokesčiai gultų ant turto ir pelno, ne ant asmens ir darbo.

59. Progresyvųs turto ir pelno mokesčiai.

60. Progresyvųs mokeščiai palikimus paveldint.

61. Lietuvoj gaminami reikalingiausieji, visų Lietuvos žmonių vartojamieji daiktai mokesčiais nekraunami.

62. Didžiausiu muitu apkraunami iš užsienių į Lietuvą gabenamieji pertekliaus daiktai, turtingųjų Lietuvos žmonių vartojami.

63. Iš užsienių į Lietuvą gabenami reikalingiausieji, visų Lietuvos žmonių vartojamieji daiktai visai muitu neapkraunami arba apkraunami mažu muitu.

64. Žemės ukiui ir pramonei reikalingieji daiktai (mašinos, darbo įrankiai, veisliniai gyvuliai, trąšos, žalioji medžiaga ir tt.) apkraunami mažu muitu.

65. Palaikoma įvairių rušių kooperacija.

66. Valstybės padedama žemės ukiams ir dirbtuvėms, sudėtomis darbininkų pajėgomis ir darbo pamatais varomiems.

I. Darbo reikalai.

67. Profesinės darbo žmonių sąjungos.

68. Darbo įstatymai. Jie tvarko darbdavių ir darbininkų santykius ir saugo, kad nebutų darbo žmonės darbdavių naudojami.

69. Darbo sąlygų ir santykių prižiurimosios įstaigos (inspekcijos). Jas sudaro darbo žmonių, darbdavių ir valstybės (arba savivaldybių) atstovai. Šitos įstaigos dirba įstatymų ribose.

70. Darbdavių ir tiek pat darbo žmonių atstovų taikos tarybos, kurios svarsto ir sprendžia darbdavių ir darbo žmonių ginčus, taip pat sprendžia dalykus, darbo įstatymų dar nenuspręstus.

71 Darbo įstatymų pagrindan turi buti padėti:

a) žemės ukio, pramonės, ir apskritai samdomų darbo žmonių streikų laisvė;

b) aštuonių valandų darbo diena;

c) nakties darbai leistini tik tose darbo šakose, kur tat reikalinga darbo technikos žvilgsniu.

č) apdraudžiama darbo žmonėms senatvė, nedarbas, ligos, nelaimingi atsitikimai ir visiškas negalėjimas dirbti.

72. Sodžiaus darbininkai įstatymais apsaugomi nuo darbdavių naudojimo.

J. Žemės santykiai.

73. Steigiama Valstybės Žemės Fondas.

74. Valstybės Žemės Fondas ima visas visų buvusių Lietuvoj valstybių įstaigų žemes, taip pat Lietuvos bažnyčių ir vienuolynų žemes.

75. Valstybė Žemės Fondan priverstinai išperka privatines dvarų žemes.

Pastaba. Dvarai įgyti ypatingai lengvomis sąlygomis arba valdžios dovanoti ir tt. gali buti konfiskuojami.

76. Įstatymais nustatome privatinių dvarų didumo norma. Žemės virš tos normos išperkamos, nors vietos gyventojai jau butų ir aprupinti žeme.

77. Valstybės Žemės Fondo nuomojama žemės plotai bežemiams ir mažažemiams neribojamam laikui.

78. Mokestis ir žemės ploto normos nustatoma įstatymais.

79. Mokestis ir norma bežemiams ir mažažemiams iš Valstybės Žemės Fondo už duodamas žemes nustatoma Lietuvos Atstovų Rumų ir gali buti įvairųs Lietuvos Apygardoms. Mažažemių ukis padidinamas ligi įstatymais nustatytos normos. Norma privalo buti nedidesnė, kaip tas žemės plotas, kurį ukininkas įstengia išdirbti be samdininkų.

80. Skirstoma vienkiemiais. Panaikinama ukio padalijimas rėžiais.

81. Įtaisoma kredito įstaigos žemėms pirkti.

82. Įtaisoma smulkaus kredito ir ilgalaikio meloracijos kredito įstaigos.

83. Padedama ukiams valstybės lėšomis.

84. Tvarkoma žemės nuomojimas.

PASIMIRĖ LENKŲ RAŠTININKAS DR. OCHOROVIČ.

Sulyg žinios atėjusios iš Varšavos, geg. 1 d. po trumpos ligos Varšavoje pasimirė žymus lenkų raštininkas dr. Julian Ochorovič.

Dr. J. Ochorovič gimė 1850 m. Radzyminei pabaigęs gimnaziją Liubline, gamtos mokslus ėjo Varsavos universitete ir Leipziko universitete gavo filozofijos daktaro laipsnį.

Toliaus velionis kelis metus mokino psichologijos Lvovo universitete. Bet svarbiausiu jo užsiėmimu buvo raštininkystė ir jis paliko ilgą eilę mokslo veikalų, kuriais aplobino lenkų literaturą. Tarp jojo veikalų galima paminėti šitie: "Kaip reikia tyrinėti dušia?"—"Meilė ir piktadėjystė, tikėjimas ir dora," "Apie valios laisvę," "Siela ir smegenys," "Apie savo paties budo lavinimą," "Apie pamatinius priešingumus, kuriais remiasi visa mūsų pažintis visatos," "Iš psichologo dieninio," "Apie poėto tvaringumą psichologijos žvilgsniu," "Apie dvejotumo apsireiškimus dvasiniame žmogaus gyvenime," "Pasikalbėjimai ir pastabos iš fiziologijos, pedagogijos ir gamtos mokslų sričių," "Teoriniai piešiniai apie nuosėdinius apsireiškimus," "Slaptybinis aigiptiečių mokslas," "Žmonijos nežinomosios tradicijos," "Tautystės budo elementai," "Tveriamoji elementų sistema."

Pastaraisiais metais išleista: "Medijuminiai apsireiškimai," "Psichologijos vadovėlis," ir "Psichologija bei medicina."

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BROOKLYN, N. Y.

Vyčius išvarė iš bažnyčios. Kun. Petkaus parapijoje buvo įsiviešpatavus vyčių kuopa. Šioji kuopa, netiktai kad užsiiminėjo boikotu "Vien. Liet.," bet pradėjo ir bažnyčios choro reikalais rupintis.

Atvažiavus į Brooklyną p. A. Aleksandravičiui, toji vyčių kuopa pradėjo sienomis laipioti. Įvedė tvarką, kad kas nepriklausys prie vyčių, tai negali chore parapijos giedoti. Parapijos choras dingo, likosi tiktai vyčių choras. Pagyvenus p. A. Aleksandravičiui Brooklyne porą mėnesių, vyčiai pradeda stvertis aštresnių formų kaslink tautiečių ir šiaip nevyčių. Jeigu vytis susitinka nevytį, nor ir kataliką, jau į jį kreivai su panieka žiurėjo. Parengus jiems balius, jeigu nuėjo ant baliaus nevytis, o jeigu dar tautietis, tai stropiai dabojo, kad su tokiais "nesusipratėliais" vyčių kuopos merginos nepasikėsinitų eiti šokti. Tolyn aršyn. Savo susirinkimuose pradeda košti, ar nepriklauso kas iš vyčių į "believiską" draugiją ir ar neskaito kas bedieviškų raštų? Randa, kad nekurie eina į Atletų kliubo balius ir skaito "Vien. L." varo laukan. Atletų kliubas grąsina teismu už boikotą. Vyčiai nerimsta su tuo klausimu. Pradeda pulti dvasioje. Jų vadas, p. A. Aleksandravičius, buvo prižadėjęs parašyti "operą" vyčių kongresui, bet pamatęs, kad prižado neištesės, metė Brooklyną ir išvažiavo. Musų vyčiai nuleido nosis. Ateina naujas vargonininkas, p. A. Kvedaras. Šis jau neapsiima buti jiems generolu—sakosi nemokąs "muštro." Prasideda kova. A. Kvedaras nesutinka su nustatyta tvarka kaslink choro. Jisai pradeda imti į chorą ne vyčius, bet giesmininkus. Vyčiai bando nedaleisti. Šis nusiskundžia klebonui Petkui, kad vyčiai giedoti nemoka, o nemokančių neprima. Kun. Petkus ateina į vyčių susirinkimą ir praneša visiems kovotojams-vyčiams, kad neštųsi iš bažnyčios laukan, o užleistų parapijos chorui prie vargonų vietą. Taip ir pasibaigė garsios Vyčių kuopos karjera.

Dabar girdėti, kad bažnyčion nei vienas vytis jau nevaiksčios.

Z.

IŠ FENNVILLE, MICH.

Ar ne biznis užima pirmą vietą?—Skaitau "Ateityje" 27 num. p. J. Sekevičiaus prirašyta čiela enciklopedija ir vis "Ateities" kooperacijos sustiprinimui.

"Vien. Liet." 26 num. daro pastabą del TMD. ir ALTS. apskričių suvažiavimo;—pastaba kaip pastaba, bet "Ateitis" savo 27 num. pastato visą bateriją savo kanuolių prieš "Vien. Liet." prieš "Lietuvą," o ypatingai prieš p. Širvydą ir vis "Ateities" kooperacijos biznio tikslu.

Man įstabu yra vienas dalykas: nejaugi musų gerbiamieji Naujosios Anglijos veikėjai taip siaurai žiuri, kad jauną demokratijos politiką maišo su biznio reikalais ir paskui pešasi? Prašyčiau iš širdies ir vienų ir kitų nevelti į politikos reikalus privatinio biznio reikalų. Jei musų gerbiamieji inteligentai turi ką sau privačiai vieni kitiems pasakyti, tai gali tą padaryti laiškais, ar susiėję akys į akis, o ne viešai apie savo privačius reikalus kalbėti. Tas skaitytojams neįdomu.

M. K. Šilinskas.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Piknikas, rudis, muštynė.—Liepos 4 d. Šv. Jurgio parapija surengė pikniką. Diena buvo graži ir piknikan prisirinko gražus žmonių burelis. Nelaimė tik tame, kad musų lietuviai be rudžio negali jokio pasilinksminimo surengti. Pas juos yra taip, kad jeigu rudžio nėra, tai ir žmonių surengime nėra. Mat musų lietuviai tik rudį tepažįsta ir kitokių pasilinksminimų surengti negali.

Prie rudžio žinomas dalykas, tuoj ir muštynės kįla. Taip buvo ir šitame piknike. Atėjo vienas svetimtautis žmogelis ir pradėjo trukšmą kelti. Vietoje jį gražiai iš parko išvedus, musų katalikai sušoko jį mušti ir taip jį sumušė, kad jis tapo nugabentas ligoninėn.

Musų katalikai mėgsta save vadinti apšviestais ir susipratusiais. Ko to visa yra šitame atsitikime jų parodyta? Reikia ir kitiems rausti del jų.

Ten Buvusi.

IŠ LA SALLE, ILL.

Lietuvaitė gavo mokytojos diplomą. Šiuosmet ir pas mus viena lietuvaitė baigė High School mokyklą—tai p-lė Rozalija Kazlauskaitė. Ji užbaigė La Salle Peru Township High School ir išlaikė egzaminus ant mokytojos, gaudama pirmo laipsnio mokytojos diplomą.

Tokios naujienos apie musų jaunimą, besigriebiantį augštesnio mokslo, visados yra smagios ir privalo buti pavyzdžiu ir kitiems lietuviams. Jaunai-gi mokytojai velytina kuogeriausios ateities.

Kor.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Neišduoda apyskaitos.—Vietos Liet. Šelp. Fondo Skyrius jau beveik metai laiko, kaip yra socialistų globoje. (Kuomet socialistai dirbo iš vieno su tautininkais, dažnai išgirsdavau pranešimus; dabar to negirdžiu. SLA. 69 kp. taipgi laikosi seno papratimo ir nuo L. Š. F. atstovų nereikalauja apyskaitos. Nesuprantu, kaip per tokį ilgą laiką galima tylėti apie žmonių sudėtus pinigus ir nepasakyti kas su jais yra daroma.

Gi buvo surengta ir balių, ir p. Bulotos su p. Žemaite rinkta aukos ir kitokių pramogėlių buta tam tikslui, bet apie nieką neišduota apyskaita. Išduokite visoms draugijoms aiškią ir teisingą apyskaitą, ir nelaikykite visuomenės nežinėje.

Svečias.

IŠ SO. OMAHA, NEB.

Del lenkų užgynimo lietuvių tautos buvimo.—Didžiausioms pasaulio tautoms tarp saves besiniaujant, mažosios tautelės likosi sumintos, sutreplentos. Tarp jų labiausiai, gal, likosi išnaikinta musų žemė, Lietuva. Kaimai ir miestai išnaikinti, jaunuomenės viena dalis mušių laukuose žuvo, kita dar laukia tokio pat likimo, o mažučiai ir senučiai su musų moterimis išblaškyti po plačiąją Rusiją. Musų šalį ir žmones ištiko nesuskaitomos ir baisios nelaimės. Bet rodosi jau ateina ir šviesnė mums ateitis. Kaip regis Vokietijai nėra vilties karę laimėti, o Rusijoje užžibėjus plačiam spinduliui laisvės, galime tikėtis, kad teks gera jos dalis ir mums. Tikime ir galime tikėti, kad po tų baisių nelaimių karei pasibaigus męs gausime neprigulmybę. Žinoma, laipsnis mus busimos neprigulmybės priklauso nuo musų pačių ir ypatingai nuo musų inteligentų. Jei męs rupinsimės daugiaus, dirbsime su didesniu uolumu, tai ir didesnį neprigulmybės laipsnį įgysime. Taigi dabar męs, nenuleidę rankų, turime pirma pasiskelbti pasauliui, ko męs norime ir kas mums priklauso, paskui turime pasirupinti gera tvarka. Naująja busimosios musų Lietuvos tvarka rodos jau rupinasi kaip reikia musų Lietuvos broliai, bet išpasakojimu musų vargų pasauliui ir įtikinimu jo, kas mums priklauso, dar rodosi negana męs rupinamėsi.

Ačiu šitam musų buvusieji bičiuliai lenkai bando pasakoti pasauliui, kad lietuvių tautos visai nėra ir kad taip vadinantieji save lietuviais yra tik lenkų dalis. Šitą jie pasakoja anglams per jų laikraščius. Jie tą padarė ir per vietos anglų laikraščius. Kad šitą jų pasaką užgynus, žemiaus pasirašusis ir I. Andersonas nuėjome į Omahos World Herald laikraščio spaustuvę ir kaip mokėdami bandėme papasakoti laikraščio vedėjams, kad męs ne lenkai ir kad musų tauta yra atskira tauta. Po šito musų atsilankymo tame laikraštyje radome anglų kalba šitaip parašyta:

"Amerikos lietuviai, matydami amerikiečių viešosios nuomonės svarbą nustatymui Europos susitelkusių viešpatybių tikslų sulyg mažųjų tautų laisvės, suskato rodyti Amerikos žmonėms, kad Lietuva yra maža atskira šalis ir kad ji turėtų buti laisva nuo visų kitų šalių įtekmės.

"Jonas Andersonas ir Aleksandras Zolpis, Omahinis komitetas šito judėjimo, sako, kad lietuviai nėra nei teutonais, nei slavais.

"Girdi, lietuviai yra atskiros tautos žmonės, palaikytojai garsios senovinės sanskritų kalbos Europoje. Jie turi savo nuosavą praeitį, tradicijas, giesmes.

"Miestas Vilnius yra lietuvių sostine, o tikrąja lietuvių teritorija yra Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino gubernijos Rusijos ribose ir Rytų Prusijos dalis (Mažoji Lietuva).

"Šimtas metų atgal Lietuva buvo laisva šalis. Lenkai bando įtikinti Amerikos spaudą, kad tokios tautos, kaip lietuvių tauta, nėra ir savinasi Gardino ir Suvalkų gub. dalis."

Nors nedaug kuo prisidėjome prie atitaisymo klaidingos nuomonės apie musų tautą, bet padarėme tą, ką galėjome. Jei visi padarysime tiek, tai, tikėkite manim, musų tauta ne tik pilną laisvę sau gaus, bet ir greitai iš griuvėsių atsikels. Dirbkime visi šitam tikslui.

A. Zolpis.

IŠ LAWRENCE, MASS.

Soc. prakalbos.—Liepos 13 d. LSS. 64 kp. surengė prakalbas. Kalbėjo K. V. Zikrinskis iš New Yorko. Jis kalbėjo apie dabartinę karę, nurodinėdamas, kad socialistai nenori kraujo lieti, kad jie yra priešingi karei. Jis patarė tiems, kurie važiuoja į Rusiją turėti raudonus vėlukus, kuriuos Rusijoje parodžius kariuomenėn neims; girdi, Rusijoje ant pirmos ugnies stato juodašimčius, o socialistus palieka. Girdi, kareivių vadas Kerenski yra socialistas ir jis galvą guldo už dabartinę laisvę.

Šitą papasakojęs jis pasidžiaugė, kad po karei visi važiuosime į laisvą Lietuvą.

Iš tos jo kalbos išeina, kad socialistai nori laisvės, bet nenori už ją kovoti; jie nori, kad jiems laisvę iškovotų juodašimčiai.

Bet taip nemano Rusijos socialistai; jie drauge su visais kitais stoja į kareivių eiles ir eina ant Vokietijos, kuri gręsia tik ką laimėtą laisvę nuslopinti. Jei taip daro Rusijos socialistai, tai kodel Amerikos socialistai, džiaugdamiesi busimąją laisve; patys atsisako už ją kovoti? Bandykite suprasti, ką jus sakote ir nebukite juokingais.

J. A. Raudzevičius.

Zinios Zinelės.

Waterbury, Conn.

= Birž. 28 d. 19 metų mergina Alena Gelgodžiutė su vaikinu Stauffer išvažiavo motorcikle pasivažinėti. Mergina sėdėjo sėdynėjė pritaisytoje iš šalies. Nelaimė davė vaikinui privažiuoti per arti atvažiuojančio vežimo. Norėdamas išsisaugoti susitrenkimo su vežimu jis staiga pasuko į šalį, bet mergina iškrito ir papuolė po vežimu. Nelaimingai likosi visai nuplėšta dešinė ausis ir galva keliose vietose perskelta. Nuvežta į ligoninę antrytojaus pasimirė. Vaikinas išgirdęs ją mirus pats policijai pasidavė.

Minden, W. Va.

= Darbas čia galima gauti tik anglies kasyklose; uždirbama po 10c. nuo tono. Kadangi kompanija pradėjo visaip darbininkus spausti, tai labiaus susiprantantieji susiorganizavo į Am. Kas. Darb. Uniją, bet daug yra tamsunų, kurie nesupranta reikalingumo organizuotis ir prie unijos nesirašo. Taip pat darbininkus labai išnaudoja daktaras; jis ima po $1.00 nuo šeimynos ir 50c. nuo pavienio, bet jei reikia gydyti, tai gydo be jokio rupinimosi išgydyti.

Cleveland, O.

= Belaukiant priverstinės blaivybės įvedimo C. A. C. Kliubas stengiasi apsirupinti svaiginamais gėrimais ilgam laikui. Jis pasisamdė didelį rusį ir nupirkęs svaiginamųjų gėralų už $10,000 skubina jį pilną prikrauti.

Scranton, Pa.

= Scrantone kasyklose bal. 19 d. tapo užmuštas Matas Motuza, o bal. 20 d. Petras Dembskis. Pirmas buvo 54 metų amžiaus, paliko pačią ir 6 vaikų, antras turėjo 50 metų amžiaus, buvo velionio kun. Dembskio giminaitis ir paliko pačią su keturiais vaikais. Geg. 10 d. pasimirė 40 metų Antanas Buburys, palikdamas du broliu dvi seseri, Vincas Grubliauskis 58 metų amžiaus, palikdamas pačią ir 6 vaikų, ir Jurgis Spudis 43 metų amžiaus, kurio palaidojimu pasirupino jo giminaitis Matas Spudis.

New York, N. Y.

= Didžiausia vietos organizacija, turbut, bus Liet. Politikos Kliubas. Jis turi apie 200 narių iš New Yorko, Jersey City ir Brooklyno; nariai daugiaus viš apšvietesni žmonės.

Philadelphia, Pa.

= Mėsos išvežiotojų straikas tebetęsiai. Kaikurios kompanijos pridėjo po $2.00 savaitėj, bet pripažinti uniją atsisako, nes tąsyk jos negalėtų pavaryti daugiaus susipratusių darbininkų. Straiko besitęsimui kalti ir mėsinių savininkai, kurie nuvažiuoja patys sau mėsos parsivežti. Šitiems straikininkai dažnai mėsą sulieja žibalu. Nesenai tą padarė V. Karužai, pagadindami mėsos už $200.

Wilkes Barre, Pa.

= Birželio 29 d. iš Sterling viešbučio p-nui Hardingui pavogė brangenybių už $50,000.00. Durys pamiršta užrakyti. Kasyklose darbai eina prastai. Paskutiniais 6 mėnesiais nelaimingi atsitikimai kasyklose padidėjo 25 nuošimčiais. Darbo laiko skaitoma 8 valandas į dieną, bet kiek kas nori, tiek dirba, nėra draudžiama. Paprastas darbininkas gauna $3 į dieną, bet kurie dirba ilgas valandas kartais padaro po $36 į savaitę.

Baltimore, Md.

= Liep. 2 d. pasikorė pas savo švogerį Mikas Gudaitis. Jis buvo didelis girtuoklis. Turėjo 49 metus amžiaus.

So. Boston, Mass.

= Lietuvių Muzikos Konservatorijos mokinių koncertas buvo labai didelis atsilankiusių skaitlingumu ir programo įvairumu. Prieš koncertą Liet. Konservatorijos direktorius p. Petrauskas paskelbė, kad ši konservatorija išleidžia Oną Liutkevičiutę su muzikos mokytojos laipsniu, kas reiškia, kad ji turi gerą išsilavinimą ne tik teorijoj, bet ir pedagogijoj. Teorijos ir dirigavimo skyrius baigė: Jok. Vyšniauskas, Jon. Velėčka, Bron. Simanavičius, Dom. Antanavičius, Alb. Stonkus, Pov. Apšiega, Pr. Rimkus. Viso mokinių buvo 69. P-nas Petrauskas ateinantį rudenį rengiasi važiuoti Rusijon.

Kewanee, Ill.

= Liep. 1 d. Kewaneen atvyko Šv. Kazimiero seserys lietuvių mokyklos vaikams mokyti. Kun. Ambrozaitis su mokyklos vaikais pasitiko jas gelžkelio stotyje.

Mahanoy City, Pa.

= Tarp Mahanoy City ir Shenandoah žada statyti didelę darako dirbtuvę, kur bus dirbama visokie sprogalai.

Kingston, Pa.

= Birželio 27 d., kasyklose ištiko nelaimė Martiną Karaliuną. Kritusios iš viršaus uolos nelaimingą taip sužeidė, kad jis netrukus pasimirė. Turėjo du broliu ir giminių ir paliko $1,600,00, del kurių giminės susipešė.

Cleveland, O.

= Liepos 22 d. TMD. 20 kp. rengia išvažiavimą į Bedfordą, Ohio. Bedford yra viena gražiausių Clevelando apielinkių. Išvažiavusieji žada daryti lenktynes ir turėti visokių kitų pramogų.

Boston, Mass.

= Bostone vieši kelios dešimtys rusų jureivių, atvykusių Amerikon su rusų komisija; jureiviai savo puikia išvaizda didelį įspudį daro į amerikiečius. Jie žada pasilikti Bostone keli mėnesį laiko.

Visi laikraščiui siunčiami rankraštiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popieros pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Pagelba šaukiamiems į kariumenę. "Naujienose" pranešama, kad Chicagoje neva susitverusi Amerikos Darbininkų Taryba įsteigusi biurą, kuris žadąs prigelbėti tiems, kurie nori ir gali pasiliuosuoti nuo ėmimo kariumenėn.

Sumanymas yra neblogas ir gali atnešti žmonėms naudos, jeigu butų tinkamai vedamas. Bet męs bijomės, kad šitas reikalas nebutų taip vedamas, kaip kad buvo įvairiose vietose vedami "patarimai" kaslink registracijos. Už tuos patarimus (kas buvo tiek durnas, kad jų klausė), daugelis dabar jau kalėjimuose aimanuoja.

Gi tie patarimai tankiausiai buvo saužiniai blogai suteikiami todėl, kad visoki tie agitatoriai norėjo išnaudoti žmonių susirupinimą savo partijos naudai. Nekurie musų toki laikraščiai atvirai, kalbino žmones užsirašyti socialistais, melagingai tvirtindami, kad buk tas juos paliuosuos nuo kariumenės.

Męs bijomės, kad ir iš šitos komisijos, kurią siulo dabar "Naujienos," neišeitų kas nors panašaus, nes tame pačiame numeryje "Naujienos" savo tą sumanymą jau mėgina išnaudoti agitacijai už savo neva sutvertą "Amerikos Lietuvių Darbininkų Tarybą," kuri, net anot socialistų organo "Kovos," yra nei šis nei tas. "Naujienos," pasinaudodamos šita proga, ragina visur tos neva "Darbininkų Tarybos" skyrius tverti.

Minėta "Naujienų" komisija yra susitvėrusi bene pamegdžiojimui tulos organizacijos, kuri angliškai, berods, vadinasi American Liberty Defense League. Šita organizacija, nežiurint savo skambaus vardo, yra susitvėrusi tam kad daryti visokias kliutis šios šalies valdžiai, kad ji negalėtų kaip reik prie karės rengtis. Toks yra jos tikslas. Męs bijomės, kad iš "Naujienų" siulomos komisijos neišeitų tos organizacijos lyg "brenčius."

"Naujienų" štabas, žinoma, gali daryti kaip jis geriausiai išmano, —jis už save ir atsakys. Bet mus apeina tukstančiai lietuvių, už kuriuos, pakliuvus jiems bėdon," "Naujienos," žinoma, neatsakys.

Gi panašios rušies patarnavimai laike registracijos labai geros rekomendacijos "Naujienoms" neduoda.

Todel musų patarimas Amerikos lietuviams yra t o k i s: Lai kiekvienas mėgina elgtis pagal savo sveiką protą ir lai kiekvienas buva labai atsargus su visais tais, pas kuriuos patėmys, kad jie šitą žmonių bėdą mano, ar mėgina išnaudoti savo partijų ar sriovių reikalams, arba kokiai nors agitacijai.

Neapsimoka vandens piestoj grųsti. Nesenai męs gavome užklausimą, kodel "Lietuva" nedalyvauja taip smarkiai laikraštinėj kovoj, kaip kad kiti laikraščiai. Šisai asmuo, prikišdamas mums, sako, kad "Lietuva" pasidarė "ramiausiu laikraščiu" ir kad galųgale jis nežinąs, kokią poziciją "Lietuva" užimanti.

Šisai musų prietelius turi omenyje klausimą, kodel "Lietuva" nedalyvauja tuose smarkiuose ginčuose, kuriais dabar užsiliepsnojo visa musų laikraštyja ir visos musų sriovės.

Męs tik ką gavome laiškelį nuo vieno iš musų skaitytojų iš Brooklyno, kuris, rasite, pilnai į tai atsakys. Tarp kit-ko jis rašo sekančiai:

"Prieš karę aš skaičiau apie ketvertą lietuviškų laikraščių visų sriovių. Dabar pasilikau tiktai ant "Lietuvos." Skaitydamas tuos begalinius laikraščių ginčus, užsipuldinėjimus ir koliojimus, aš taip susierzinau, kad jau daugiau trivoti negalėjau. Man išrodė, kad lietuvių laikraštija ir lietuvių lyderiai pavirto į "mad house" [pamišėlių namą] ir aš nenorėjau pats į ten pakliuti. Kaip gyvas, aš dar nebuvau tokių kolionių, tokių barnių laikraščiuose matęs. O kaip pažiurai, tai kas iš tų visų barnių gali išeiti? Nieko, kaip tik, nelyginant, grudimas vandens piestoje."

Musų skaitytojas pasakė teisybę. Begaliniai musų laikraščių ginčai yra niekas daugiaus kaip tik vandens grudimas piestoje. Nei Lietuva, nei lietuvių reikalai iš tos "grucės" nenutuks. Musų skaitytojai gi taip-pat nieko nenustos, jeigu apie tuos nešvarius barnius ir apie tas visas intrigas mažiau girdės.

Sumano dar vieną seimą šaukti. "Vien. Liet." padavė sumanymą dar sykį pamėginti visų Amerikos lietuvių seimą sušaukti. Kad pirmesni taip vadinami "visuotini" seimai nenusisekė, tas "Vien. Liet." neatgrąsina. "Dabar daug ko visi pasimokinome, daug ko patyrėme,—sako ji. —O pasvarstyti butų labai daug apie ką. Visi esame demokratais, taigi turime kiekvienai organizacijai, kiekvienam lietuviui duoti teisę per savo atstovus išreikšti nuomonę, tik reikėtų, kad kuoplačiausiai butų atstovaujami visi lietuviai, visos sriovės."...

Kad toks seimas butų pageidaujamas—apie tai nėra abejonės, bet ar šisai sumanymas, prie dabartinių aplinkybių, gali buti įvykdintas—sunku pasakyti. Musų sriovės dabar tiek jau yra, prastai kalbant, susiėdę, tiek yra įsiklampoję į sriovinių ginčų ir barnių balą, kad sunku įžiurėti tą tikelį, kuriuom jos galėtų iš tos balos išlysti.

Bet, kol yra nors mažas spindulys vilties, kad yra koks nors išėjimas, tai verta mėginti. Vienatinis punktas, su kuriuo visos sriovės sutinka—tai išgavimas Lietuvai politiškos laivės. Ir gal tik tuom punktu, neįsileidžiant į jokius pašalinius, reikėtų apsirybuoti. Žodžiu, tokio seimo programe turėtų buti tiktai tokie klausimai, kurie mus visus vienija, o ne toki klausimai, kurie mus skirsto. Tuomet męs, rasite, prieitume prie šokių-tokių rezultatų.

Iš Centralinio Komiteto. Centralinio Amerikos Lietuvių Komiteto raštinės vedėjas prašo mus paskelbti sekantį pranešimą:

"Pereitą 12 d. liepos New Yorke įvyko Centralinio Komiteto ir Lietuvos Gelbėjimo Fondo atstovų posėdis, kuriame tuodu fondu, tam tikromis sąlygomis susilieja į vieną fondą po vardu Centralinio Komiteto.

"Smulkmenos ir rezoliucijos tame klausime bus vėliaus laikraščiams išsiųstos."

Tuom tarpu męs nežinome, kokios yra svarbiausios priežastįs tokiam minėtų fondų vienijimui. Tikimės, kad viršminėtos "smulkmenos ir rezoliucijos" pilnai tai išaiškins.

Kodel kaizeris turi buti prašalintas? Kaizeristai ir kaizerizmo garbintojai, suprantama, nemato jokios priežasties, delei kurios reikėtų, ar bent vertėtų kaizerį prašalinti. Net daugelis rimtai manančių ir sąžiningų žmonių yra tos nuomonės, kad užsipuldinėjimas ant kaizerio yra tik kitų šalių šovinistų, džingojistų ir "patriotų" nepamatuotas rėkavimas.

Visa tai, vienok, yra neteisybė. Apart visokių kitų priežasčių, yra viena priežastis, kurią kiekvienas gali, ir privalo aiškiai ir lengvai suprasti.

Nepamirškime 1914 metų. Atsiminkime, kad pabaigoj liepos tų metų, kuomet Francuzija, Anglija, Rusija ir Italija siulė pradėti tarybas delei kilusio tarp Austrijos ir Serbijos ginčo; kuomet pagalios net pati Austrija buvo išreiškus norą tarties su Rusija,—tuomet visas baisus karės klausimas priklausė nuo žodžio vieno kaizerio,—tėmykit, ne nuo žodžio Vokietijos žmonių, bet nuo žodžio vieno kaizerio. Jis tą žodį tarė... Ir šiądien jau septyni milijonai žmonių žemę graužia.... todel, kad vienas žmogus užsimanė taip, o ne kitaip tą žodį tarti.

Šiądien nėra tarp civilizuotų tautų kito tokio žmogaus, kuris tokią galybę turėtų. Šiądien pasaulis jau perdaug toli nužengė, kad galėtų toliaus pakęsti panašų viduramžinį autokratizmą. Ir todel visi ramybės ir laisvės draugai reikalauja, kad ne tik kaizeris eitų šalin, bet kad subyrėtų į dulkes toksai autokratizmas, kuris vienu savo žodžiu gali išskersti visą tautą, kuris vienu savo žodžiu gali užtraukti ant pasaulio tris (o gal daugiau) metų negirdėtų vargų, ašarų ir jurių kraujo.

Perbrangiai žmonėms atsiėjo šie trys karės metai, kad jie galėtų apie tai pamiršti.

Rusijos Revoliucija ir Lietuvių Aukos.

Užpraeitame "Lietuvos" numeryje tilpo straipsnelis "Vardan Teisybės." Jo autorius, p. Pruseika, sako, buk mano rašytame straipsnyj "Rusijos Revoliucija ir Lietuvių Aukos" esą daug paskalų. Tas netiesa, nes kas mano pasakyta, autorius kone viską patvirtina. Sakiau, kad lietuviai renka Rusijos revoliucijai aukas, jas skolina rusų revoliucionierių sugrįžimui į Rusiją, ir kad musų socialistai tokių aukų rinkimą laiko svarbesniu reikalu, negu aukų rinkimą Lietuvos badaujantiems žmonėms.

Beje, sakoma, kad paskola duota dar tik pradžioje revoliucijos, kuomet revoliucionieriams grįžimo lėšos nebuvo dar nuskirtos Kiek žinoma, revoliucionierius savo lėšomis Rusija namo traukia nuo pat pradžios revoliucijos t. y. nuo tada, kaip tik caras nuversta nuo sosto. Jeigu socialistai gali m u m s pranešti kad kitaip yra, r e i k t ų t a i priparodyti faktais. Nepadarius tokio faktiško priparodymo — bus lengva tikėti, jog aukos revoliucionieriams **ne paskolintos, bet** "paskolintos."

Su caru dar galutinai neapsidirbta!? Visi gerai žinom, kad rusų senoji valdžia nuversta; iabai gerai žinome, kad Rusiją dabar valdo darbininkai ir kareiviai. Revoliucijos tikslas atsiekta. Tad ko daugiau reikia?

Rusijos revoliucija užsibaigė. Aglų spauda jau seniai Rusijos judėjimo nevadina revoliucija, bet tik anarchija... Kiekvienas rimtesnis musų veikėjas šalinasi nuo tokios suirutės rėmimo. Nes tai yra griovimas naujos ir dar nenusistovėjusios tvarkos. Tai ne senos valdžios griovimas, bet pačios šalies tvarkos ardymas. Dabartinė darbininkų ir kareivių valdžia stengiasi šalį sutvarkyti, bet ačiu visokios rušies "revoliucionieriams" tai labai sunku padaryti. Jei mes remiame tokias suirutes savo aukomis, tai susitvarkius Rusijos valdžiai, tik tiek ir tegausime, kiek tvarkos ardytojai ir šalies griovikai gali gauti! Mums reikėtų labai atsargiais buti šiame reikale. Reikėtų plačiau pažiurėti į svietą, o pamatysime kur mes esame!

Straipsnelio autorius sako—pinigai reikalingi darbininkų reikalams sutvarkyti Rusijoje. Rusijos darbininkai, sykiu ir musų revoliucionieriai, turėdami savo rankose valdžią, yra turtingi; jų valdžioje yra visos įstaigos ir visa, ko tik jiems reikia. Pagaliaus, jeigu jau tos aukos taip labai reikalingos — butų žingeidu ir net reikėtų žinoti: kas tokių aukų reikalauja, kas jų pas mus šaukėsi? Kuomet Lietuvą patiko nelaimė—gavome daugybes laiškų nuo musų veikėjų ir paprastų žmonių, kur gvoltu šaukėsi, kad tik juos pagelbėjus. Mes taip ir darėm ir dar dabar darome—rinkome ir renkame Lietuvos nuo karės nukentėjusiems žmonėms aukas. Bet kas link revoliucijos aukų yra kitaip. Išskyrus kvietimą trijų lietuvių socialistų grįžti Rusijon, kol kas dar niekas aukų revoliucijos rėmimui, revoliucijoje nukentėjusių gelbėjimui, ar tam panašiai nesišaukė.

Bet kaip tik greit Rusijos revoliucija užsižiebė—tuojaus pultasi rinkti aukos, nei nežinant, kam jos bus išduodamos, kas jas kontroliuoja čionai, kas taip pat kontroliuoja jų siuntimą, priėmimą ir tt. **Juk jau keletas mėnesių kaip aukos renkama,** kaip demoralizuojama musų visuomenė rinkime aukų Lietuvai. Ar kas girdėjo nors vieną iš už jurių pranešimą, kad ten tokiam ir tokiam reikalui, tiek ir tiek aukų iš Amerikos gauta? Išskyrus "paskolą"—rusų dienraščio redaktoriams—niekur nieko. O juk aukos ne tam, kad jas laikius čionai, renkama. Tas gerai parodo revoliucijos aukų "reikalingumą."

Bet juk aukų rinkimas pas musų socialistus yra labai paprastas apsireiškimas. Kur tik mažiausia pramogėlė—tai jau ir renkama aukos. Buvo renkamos aukos bylai priešais "Vienybę Lietuvninkų"; rinko Perkuno bylai už jo sumušimą; rinko aukas Mockaus bylai; turėjo tam tikrą fondą revoliucijos kankiniams šelpti; dar apie keletas šimtelių, rodos, yra ir nuo 1905 m. revoliucijos aukų, rinko ir dar kitiems tikslams; renka ir dabar Rusijos "revoliucijai."

Dalykams taip esant, žinant, jog revoliucijos tikslas atsiektas ir jau nereikalingos aukos, ir žinant šitą iš praeities, ar gi žmonės neturi morališkos teisės mislyti, kad toks aukų rinkimas yra tamsus dalykas? Nušvieskit visa tai—atsiimsiu žodžius. Bet jųs tai vargiai bepadarysit. Jųs savo spaudoje tokių klausimų neįsileidžiat, juos ignoruojat.

Man rodos, taip neprivalėtų buti.

Jeigu dalykai yra teisųs—lai mes juos tokiais ir matome.

Brangųs lietuviai tėvynainiai! Ar apie tokius dalykus: užbaiktas revoliucijas ir kt. nebutus reikalus reik mums rupintis? Ar-gi nežinome, kas šiandien darosi su musų tėvyne?! Ar dabar mums svetimais dievais rupinties?! Aš šventai tikiu ir žinau, jog kožnam lietuviui prie širdies guli savi reikalai arčiausia. Ir tikiu, mes tik tais reikalais tesirupinsime!...

Juk tokiame momente, kada musų tėvynė Lietuva ant prapulties kranto, kada musų broliai, seserįs, motinos, vaikai, musų žmones darbininkai baisiausiame padėjime, kada iš ten girdime skaudžiausius vaitojimus, šauksmus pagelbos—rinkti aukas Mockų ir kt. bylems, laimėtoms revoliucijoms, rengtis remti tuos reikalus, kuriems dar visai niekas aukų nuo musų nerašo—tai daugiau negu ironija! Lietuvi, tavo kaipo tokio, švenčiausia pareiga yra rupintis tiktai Lietuvos, lietuvių reikalais. Argi dar nematai, kad veik niekas iš svetimųjų į mus neatkreipia savo gerų širdžių? Kad svetimi apie mus mažai tesirupina? Męs remiame kitų reikalus, o musų—niekas!...

Lietuvi, brolau—apsižiurėk, atidaryk savo akis, savo lietuvišką širdį, o daug ką atjausi, daug pamatysi. Žinosi, kur esi vedamas.

Suprask, kad musų tėvynėje Lietuvoje ne kas kitas, kaip tik darbininkai pasilikę ir jie tik ten badauja.

Remk Lietuvos reikalus! O tuomi tu paremsi tiktai darbininko—tavo, mano ir visų musų brolių darbininkų reikalus!

Svetimi lai žinosi apie save!

Pr. Bajoras.

Naujas Rusų Didvyris.

Generolas Kornilov, laimėjusis visą eilę svarbių pergalių Galicijoj ir vadas 8-tos rusų armijos, veikiančios ant fronto tarp Lembergo ir Karpatų, yra šiądien vienas iš populiariškiausių žmonių Rusijoj. Gen. Kornilovo kariškoji karjera yra pastebėtina. Rusija nėra šalis, kurioj iš prastų, biednų žmonių galima butų išsimušti į pat viršunes. Rusų istorijoj žinome apie vieną tokį pavyzdį. Tai pavyzdis garsaus rusų poeto Lomonosovo, kuris gyveno 18-me šimtmetyj ir kuris iš praščiausios bakužės, sunus biednų tėvų, prasimušė sau kelią į tarpą garbingiausių Rusijos vyrų.

Vargingų tėvų sunus.

Kornilovo karjera turi daug panašumų į Lomonosovo karjerą.

Kornilovas turi 46 metus ir yra gimęs vargingoj šeimynoj tarp Karalinsko kazokų, vakarinėj Siberijos dalyj. Budamas vaiku 9 metų, jis pradėjo pažinti raštą ir skaitymą. Tėvai negalėjo jo siųsti mokyklon, tai jaunas vaikinas pats per save, naktimis besimokindamas, prisirengė ir 13 metų budamas pastojo į Siberiškojo korpuso kadetus (kariška mokykla), kur daugiausiai vien turtuolių vaikai mokindavosi.

Savo gabumu ir nepaprastu darbštumu jis atkreipė į save perdėtinių atydą ir tie išrupino jam, kaipo gabiausiam mokiniui, mokslą už dyką augštesnėj Michailovskoj artilerijos mokykloj.

Budamas šioj mokykloj, jaunas Kornilov pasižymėjo, kaipo nepaprastai gabus matematikas, nors vyriausybė nužiurėdavo jį, kad jis širdyje bene užjaučiąs revoliucijonieriams.

Pasižymėjo Japonų karėje.

Užbaigęs mokyklą, jaunas Kornilov tapo paskirtas aficieru gvardijoj, bet kadangi gvardijos aficierų gyvenimas daug daugiau kaštucja, negu jie algos gauna (aficierais buva paprastai turtingi jauni magnatai), tai Kornilov, neturėdamas savo locnų pinigų, turėjo tarnauti ne Petrograde, bet Turkestane, Azijoj.

Laike japonų karės jis įgijo pulkininko rangą ir jam pavesta labai sunki užduotis—pridengti ir apsaugoti užpakalį sumuštos Kuropatkino armijos, besitraukiančios iš-po Mukdeno. Šitą užduoti Kornilov išpildė taip drąsiai ir sumaniai, kad jis tapo apdovanotas šv. Jurgio kariškuoju kryžium.

Vėliaus jis keliavo po Turkestaną, Kaukazą ir Europą, tyrinėdamas, mokindamasi ir rašydamas labai svarbias knygas apie Turkestaną ir kitas vidurinės Azijos šalis.

Kornilov turi nepaprastą gabumą prie kalbų. Sakoma, kad jis mokąs ne tik visas svarbesnes Europos kalbas, bet taipgi kalba persiškai, chiniškai ir pažįsta visus Centralinės Azijos dialektus.

Pradžioje dabartinės karės jis buvo komandierium 48-tos divizijos, anuomet nešiojusios vardą Suvorovo divizijos, o dabar besivadinančios Kornilovo divizija. Galicioj, 1915 metais, jis atkartojo tą patį, ką jis padarė prie Mukdeno laike japonų karės. Čia, kuomet vokiečiai perlaužė rusų frontą ir rusų armijos visu plotu buvo priverstos trauktis lauk iš Galicijos, jis su savo divizija laikė armijų ariergardą (užpakalį), nuolatai kontr-atakuodamas vokiečius ir sulaikydamas jų pirmynžengą taip, kad duoti laiko rusų armijoms pasitraukti atgal tvarkoje.

Pakliuvo nelaisvėn.

Jis tą savo užduoti atliko su dideliu gabumu. Vienoj vietoj jo divizija vienok tapo vokiečių ir austrų apsupta. Tuomet jis davė paliepimą su durtuvais prasimušti per priešo eiles. Jo divizija prasimušė, bet jis pats tapo sužeistas ir austrai užgriebė jį nelaisvėn.

Austrų laikraščiai savo laiku rašė, kad jų generolai buvo taip nustebinti gen. Kornilovo atliktais kariškiais žygiais, jog, paėmę jį belaisvėn, jie sugrąžino jam jo kardą, kas tarp karininkų skaitosi didžiausiu išreiškimu pagarbos savo priešui.

Vienok pakliuvusis nelaisvėn Kornilov neilgai sėdėjo nelaisvėj. Jis drąsiu budu pabėgo iš austrų nelaisvės ir po visokiariopų pavojingų prietikių jam pagalios pasisekė sugrįžti atgal į Rusiją.

Revoliucijos pradžioje jį pakviesta komanduoti Petrogrado kariumene, nes jis turėjo pilną pasitikėjimą revoliucijoninių gaivalų. Kuomet Petrograde prasidėjo betvarkės, gen. Kornilov bijojosi, kad prisieis pavartoti ginklą betvarkių ir trukšmadarių nuraminimui. Todel jis nuo to urėdo rezignavo, sakydamas, kad jis turi užtektinai teutonų šaudyti, vieton savo tėvynainių. Po to jis apėmė vadovystę Aštuntos rusų armijos, kuri perlaužė vokiečių frontą, paėmė Haliczą ir uždavė ne vieną austro-vokiečiams smugį.

Gen. Kornilovo vardas šiądien skamba po visą plačią Rusiją. Ne tik po Rusiją, nes ir visi talkininkai yra atkreipę savo akis į šito jauno generolo smarkų veikimą Galicijoj.

Sugrįžus į Lietuvą, juk reikės triobas atstatyti, laukus ir kelius tinkamai išlyginti ir gal išnaujo išdalinti ir ukius sutvarkyti sulyg naujausios tvarkos; reikės visokių padarų gaminti, reikės visokių mašinų ir žmonių, kurie moka jas varyti; reikės visokių amatninkų, mokytojų, išlavintų mechanikų ir t. t. Taigi turime žiurėti, kad, pargrįžę Lietuvon, neturėtume šauktis pagelbon kokio vokietuko, žydelio, ar lenko, kuriems reikėtų didelis pinigas mokėti, bet kad tuos darbus patys lietuviai galėtų atlikti, nes tuomet pinigas liks musų šalyj, o nebus svetimtaučių išneštas iš Lietuvos.

Po karės galima tikėtis, kad visoki darbai bus daugiausia visokiomis mašinomis atliekami, bus mašinerijų amžis. Todel mums kuodaugiausiai reikia tikrų mechanikų ir išlavintų darbininkų, kurie prie mašinų gali dirbti.

Nekurios šalys prieš karę siųsdavo savo jaunus vyrus užrubežin, kad tokių mechaniškų darbų išmoktų ir sugrįžę atgal galėtų namie dirbti. Męs, amerikiečiai, turime čia, Amerikoj, geriausią progą visokių amatų, visokių mašininių darbų išmokti. Pasirinkime todel sau tokius darbus, kurie gali buti naudingi ir Lietuvon sugrįžus; tėmykime, kaip juos čia daroma, mokinkimės; vakarais, ypač didesniuose miestuose, galima išmokti įvairiusių amatų vakarinėse mokyklose. Nepraleiskime tos progos. Kur yra daugiaus lietuvių vienokio užsiėmimo, arba amato, reikėtų tuojaus sutverti iš jų kuopą. Tegul vyrai susiėję pasikalba, papasakoja viens kitam, kaip pas juos toks-ir-toks darbas dirbama; jie tuomet suras, kaip vienas kitam gali pagelbėti šį, arba tą išmokti, atras tinkamas vietas, tinkamas mokyklas, kur ir kiti galėtų pasimokinti.

Sugrįžus Lietuvon, viskas šimteriopai apsimokės ir jiems patiems ir Lietuvai. Nesnauskim, vyrai! Bukim prisirengę prie to laiko, kada mus tėvynė pašauks!

M. K. Šilinskas.

—Robert Carter in Philadelphia Press.

ČIGONAS IR MEŠKA.

Čigonas (kaizeris) mėgino mešką (Rusiją) ant lenciugo užnosies vedžioti ir taip ją šokdinti, kaip jis ant "katarinkos" grajino (Suprask—norėjo atskirą taiką su Rusija padaryti ir savo glo bon ją paimti). Bet meška pertraukė vokiškų intrigų lenciugą, pasiėmė "katarinką" (kulkasvaidį) ir kaip užsuko Galicijoj, tai net kaizeris pradėjo šokti.

MARGUMYNAI.

NESNAUSKIM!

Finnville, Mich.—Gerb. Redakcija: "Lietuvoj" jau buvo pora sykių paraginimas, kad rengtumės prie laisvos Lietuvos. Kiekvienas gali prie to prisirengti—kas kapitalu, kas amatu, kas profesija, ar pasimokinimu bile kokio naudingo dalyko. Žodžiu, turime prisirengti taip, kad įgiję Lietuvos laisvę, męs lietuviai galėtume užimti visas vietas, reikalingas šalies vedimui, tvarkymui ir gerinimui.

PIRMA ZUIKĮ PAGAUK!...

Brooklyn, N. Y.—Gerb. Redakcija: Kad musų sriovės niekame nesutinka, tai apie tai visi jau net per gerai žinome. Bet vienam iš paskutinių "Laisvės" numerių, koks ten Vaidotas rašo redakcijinį straipsnį antgalviu "Lietuvos Laisvės Klausimu" ir, pripažinęs, kad visos sriovės ir visi žmonės trokšta Lietuvai laisvės, paskiaus aiškina, kodel visgi sriovės nesutinka net ir Lietuvos laisvės klausime.

Jis išvedžioja (truputį savotiškai), kad vieni vienos, kiti kitos, o treti trečios laisvės nori; kad nevisi vienodai laisvę supranta ir todel nesusitaiko.

Tame ir bėda, kad "už uodegos visos kumelės nemato."

Lietuviams pirmiausia reikia išgauti Lietuvai politišką laisvę. O kokia ta laisvė bus Lietuvos viduje, tai apie tai galės sriovės paskui susirokuoti tarp savęs. Visi lietuviai trokšta Lietuvos laisvės... All right! Tai tegul vienybėje ir dirba jos išgavimui nuo kitų viešpatijų, o apie reštą turėsime progą pasikalbėti ir pasiginčyti Lietuvos parlamente. Bet pirmiaus gaukime Lietuvos parlamentą. O dabar dar žuikio nepagavome, o jau jo kulšimis musų sriovės negali pasidalinti.

Tai tame ir yra visa bėda. Męs jau peršame, siulome ir pardavinėjame visuomenei tą tavorą, kurio dar patys neturime įgiję. Kiekvienas lietuvis dabar turi sakyti: "Šalin su sriovinėmis laisvėmis! Gaukite mums **POLITIŠKĄ** Lietuvos laisvę!"

Patriotas.

PATĖMIJIMAS.

Omahą, Neb.—Gerb. Redakcija: Bus trys mėnesiai, kaip Amerika karėje. Aš mačiau, kaip "Naujienos" prisispyrę reikalavo, kad Amerikos valdžia tuojaus paskelbtų mierius, delei ko Amerika kariauja. Nors "Naujienų" reikalavimas negyliuoja nei tiek, kiek uodo įgylimas, bet aš su žingeidumu tėmiau **vieną dalyką.**

Vokietija jau trys metai kariauja, o "Naujienos" dar nei sykį neburbtelėjo ir ne tik kad "nereikalavo," bet nei sykio nei neišreiškė noro sužinoti apie tai, už ką kaizeris kariauja ir kodel jis ir spiriamas nenori pasisakyti savo mierių.

Iš šalies žiurint tas baisiai puola akin: kas tik talkininkų, arba Amerikos—tai vis "gnaibo," o kaip tik apie Vokietiją, tai vis ištolo, šilkinėmis pirštinaitėmis, vos-vos kartais palyti.

Sau Darbininkas.

ŠERNO REIKALE,

Grand Rapids, Mich.—Gerb. Redakcija: Labai surupino žinia apie p. Šerno likimą ne tik mane, bet ir daugelį musų jaunų lietuvių, kuriems teko susipažinti su gerb. Šerno raštais.

Jo nuopelnai musų literaturoj neužginčinami. Ir ne tik todel, kad savo skaitlingose knygose jis lengvoj, suprantamoj kalboje mokėjo išdėstyti įvairius gamtos mokslus, bet dar ir todel, kad savo rašymo lengvumu jis daugelį musų jaunimo sužadino prie rimtesnio griebimosi prie mokslo.

Net ir ant ištautėjusių lietuvių jo raštai yra padarę įspudį, apie ką gali liudyti nors ir sekantis atsitikimas, kurio liudininku aš pats galiu buti.

Teko man susipažinti su tulu F. Rubnikowicz, kuris sakosi esąs lenkas iš Vilniaus gub., bet šiaip-taip kalba lietuviškai. Tai yra jaunas vyrukas, moksleivis. Kadangi jis skaitė save lenku, tai man nuostabu buvo išgirsti nuo jo, kad jis pažįsta Šerną,—teisingiau jo raštus.

Su tais raštais jam, matomai, teko susipažinti knygynuose. Jis įdomavo gamta ir jis mėgindavo skaityti įvairių knygų lenkų, rusų ir anglų kalbose. Bet gamtos mokslai yra sunkus ir painus dalykas. Pagalios jam pateko į rankas Šerno veikalai, ir, kaip jis pats sako, nei vienoj kalboj tie gamtos mokslai neišrodė jam taip lengvi ir suprantami, kaip lietuvių kalboj, nors jis ją nepergeriausia pažįsta.

Tas bene bus geriausia Šerno raštų charakteristika.

Dabar, kuomet šitą musų gerbiamą ir užsitarnavusį veikėją patiko liudnas (bet lietuviams paprastas) likimas, kiekvienas geras lietuvis, kiekvienas apšvietos draugas ir mylėtojas privalo pasirupinti, kad šisai musų rašytojas, per ilgus metus penėjusis musų jaunimą ir liaudį apšvietos ir mokslo penu, turėtų aprupintą bent savo senatvę. Musų inteligentija privalo atrasti kokį nors tam budą, o męs liaudis, paremsim ir prisidėsim prie to budo įvykdinimo [Vienas iš tinkamiausių budų butų išleidimas jo visų raštų vienoje, pinoje laidoje, kaip kad buvo Šerno draugo. Dr. Kudirkos laida. Tas duotų autoriui progą nereikalauti aukų, o iš kitos pusės lietuvių literatura turėtų retą progą įgyti pilną raštų rinkinį, paties autoriaus taisytą. Šį reikalą dabar svarsto TMD. valdyba. Nekurie Centro Valdybos nariai bijosi didelių išlaidų, bet jeigu nariai ir visuomenė išreikštų plačią ir karštą tam užuojautą, tai, be abejonės, tą darbą greitai galima butų pradėti. Redakcija.].

Vytautas A. Goberys

Vėliausios Žinios.

KELIA BUNTĄ RUSIJOJ.

Petrogradas, liepos, 17 d.—Apsiginklavusieji kareiviai įsiveržė į spaustuvę laikraščio "Novoje Vremia" ir užreiškė, kad laikraščio išleidinėjimas turi buti sustabdytas. Nuo zecerių jie pareikalavo, kad sustatytų prokliamaciją, kurioj šaukiama žmones, kad jie išeitų į gatves su ginklais ir nuverstų dabartinę Rusijos valdžią; jie taipgi šaukia žmones, kad konfiskuotų visus "buržujų" laikraščius.

"Draugai!—sako prokliamacija,—męs turime gaivybę. Męs turime tuojaus užgriebti visus fabrikus, žemes ir kitus išdirbysčių įrankius."

Kareivių ir Darbininkų tarybos organas rašo, kad toki pereitos nakties atsitikimai gręsia pavojimu revoliucijai. Demonstracijos ir toki kurstymai paeina iš pusės radikališkų karštagalvių socialistų, kuriais vadovauja Leninas.

EXTRA.

Skaitykit šiame "Lietuvos" numeryj svarbų straipsnį "Ar jųs eisite kariumenėn?" Jis randasi ant 7-to puslapio, 3-čioj špaltoj.

Štai Kuom Amerikos Aras Mano Karę Laimėti.

—Robert Carter in Philadelphia Press.

Ar Orlaiviai Laimės Šią Karę?

Suvienytos Valstijos žada išleisti padirbimui kariškų orlaivių milžinišką sumą 639 milijonų doliarių.

Tokios milžiniškos sumos dar jokia viešpatija orlaivių statymui nėra skyrusi.

Bet jeigu orlaiviais galima butų išlošti ir užbaigti šią karę, tai tuomet ką ženklina 639 milijonai?

Kariški expertai, tyrinėjusieji visus karės vedimo budus, yra tos nuomonės, kad orlaiviai žada labai daug. Ištikro, sulyg jų nuomonės, orlaiviai yra greičiausis ir pigiausis budas karės užbaigimui ir su mažiausiu riziku kaslink žmonių aukavimo.

Orlaivis—submarinų vanagas.

Tas, sako jie, jau tapo prirodyta ant vakarinio fronto. Ten negalima mušio laimėti be orlaivių. Kuri pusė turi viršų ore, ta pusė ir greičiau laimėja. Jeigu talkininkai neturėtų šokio-tokio perviršio ore, tai jie butų negalėję nustumti atgal vokiečių. Turėdami pilną pergalę ore, talkininkai gali perlaužti vokiečių frontą. Amerika gali talkininkams tokią viršenybę užtikrinti, jeiku ji tiktai įtemps visas savo jiegas orlaivių dirbimui.

Hydroplanas, t. y. orlaivis, kuris gali ir oru lakstyti ir vandeniu plaukti, iki šiolei yra geriausis ginklas kovoje su submrinais. Lakunas gali matyti submariną, nors jis butų nuo 30 iki 100 pėdų pasinėręs vandenyje. Jis gali lengvai pastebėti submarino periskopą (iškištą iš vandens bokštelį, kuriuom submarina "žiuri"). Jis gali užpulti submariną į keletą sekundų ir jis gali nuskandyti submariną bombomis; o jeigu tai butų naujos mados, didelis orlaivis, tai jis gali nuskandinti submariną vienu šuviu iš savo tri-colinės kanuolės.

Orlaivis—submarinų vanagas

Visi šitie dalykai taipo jau praktikoj priparodyti. Nuo pat karės pradžios orlaiviai skandino submarinus. Kiek submarinų paskandino anglai tokiu budu, tik viena Anglijos admiralija težino. Vos keletą dienų atgal Viduržeminėse jurėse vokiškas submarinas iškilo beveik prieš pat italų tavorinį laivą ir nustatė savo kanuoles, kad laivą paskandinti. Ant lamės laivą lydėjo hydroplanas, kuris, tarsi vanagas ant varnos, puolė iš debesų žemyn ir pradėjo bombas ant submarino mėtyti. Submarinas kiek sveikas pasileido greičiaus nertis vandenin. Laivas tapo išgelbėtas, o submarinas gal ir žuvo. Laivas, kurį lydi orlaivis, yra saugus nuo submarino, o Amerika, pastačius kelias dešimts tukstančių orlaivių, įtaisius hydroplanų stotis, arba bazas, jurėse, gali visai prašalinti tą pavojų, kuris dabar gręsia nuo submarinų. Ir dabar didžiausi orlaiviai, kuriuos vartoja Anglija prieš submarinus, yra padirbti Amerikoj.

Orlaivis gali vienas pats paskandinti didžiausį mušio laivą. Tam tikslui vartojama speciališkos formos orlaivis, kurį vadinama torpedoplanu, nes jis turi tam tikrą ypatingą prietaisą išleidimui orinės torpėdos, kuri veikia maždaug panašiai, kaip ir torpeda vandenyj.

Šitą torpedą įšrado amerikonas, admirolas Fiske. Teisybė, tai yra naujas išradimas ir iki šiolei dar nei vienas mušio laivas nebuvo juomi paskandintas, bet vienas vokiškas orlaivis, pavartojusis tą prietaisą, tokiu budu nuskandino italų laivą Gena.

Orlaivis ir armija.

Laike šios karės oraiviai tankiai užklupdavo ir išvaikydavo didelius pėstininkų pulkus. Laike vieno iš vėliausių mušių Francuzijoj, talkininkų orlaiviai nusileisdavo žemai ties vokiečių linijomis ir ravėdavo juos ugnim iš savo kulkasvaidžių. Lakunai taipgi užpuldavo traukinius su kariumene ir iš kulkasvaidžių šaudydavo per langus.

Vienas iš žingeidžiausių atsitikimų buvo laike anglų ekspedicijos Palestinoj. Keturi anglų orlaiviai netikėtai patėmijo, kad stiprus turkų pulkas iš 3,000 pėstininkų ir 1,800 raitelių užeina anglams iš šono. Keturi šitie orlaiviai — išviso aštuoni žmonės — užatakavo 4,800 vyrų. Jie numetė išviso 48 bombas. Visos šitos bombos, išskyrus vieną, sprogo pačiam turkų tankumyne. Visas pulkas tapo visiškai išvaikytas. Tas atsitiko 26 d. kovo šių metų.

Vienas orlaivis atsveria 500 vyrų.

Dideli orlaiviai, vėliausios mados, gali pakėlti tokį sunkumą, apie kurį prieš karę nei nesisapnavo. Vienas amerikoniškas orlaivis neseniai pasikėlė ant 7,000 pėdų viršun su 20 pasažierų. Vienas francuzų eskadronas (keletas orlaivių sykiu) per vieną naktį numetė ant priešo linijų 2,500 svarų bombų. Dideli orlaiviai dabar turi įtaisytas tri-colines kanuoles ir vienas šuvis iš kanuolės nusiųs submariną ant dugno amžinai miegoti. Sulyg kariškų ekspertų nuomonės, vienas lakunas su orlaiviu atsveria nuo 100 iki 500 kareivių mušio lauke. Tai yra keletas dalykų, kuriuos orlaiviai gali padaryti, nes jie jau ne sykį tai darė,—sako F. J. Kaskin, specialis Chicago Daily News korespondentas. Ką dar galima su jais padaryti, tai tiktai vaidentuve dabar galima atspėti. Agitacija eina už tai, kad pastatyti 100,000 orlaivių ir užklupti ant Vokietijos iš oro: išnaikinti bombomis amunicijos fabrikus, arsenalus, išdinamituoti submarinų lizdus, išvaikyti vokiečių rezervas užpakalyje fronto, sunaikinti traukinius su kariumene, ir pagalios duoti vokiečiams paragauti karės pačiam Vokietijos viduryj.

Nekurie mena, kad vokiečiai taip ilgai ir ištikimai laikosi savo kaizerio, kad jie dar nėra matę karės pas save namie. Talkininkų orlaivių laivynai, užpuldami Vokietijos miestus, įvarytų vokiečiams tokią baimę, kad jie pasiskubintų karę baigti kuogreičiausiai.

Ant sauszėmio didesnis talkininkų orlaivių skaitlius gali nuvaikyti vokiškus orlaivius, kurie signalais nustato vokiškos artilerijos ugnį. Be orlaivių vokiškoji artilerija yra "akla" nes ji nežino, kur šoviniai krinta. Su orlaivių perviršium talkininkų artilerija suvarytų vokiečius į ožio ragą, o šiądien artilerija yra svarbiausis ginklas mušio išlošimui.

Taigi Amerika priėjo prie išvedimo, kad orlaiviai gali nulemti, kurioj pusėj bus pergalė. Bet sutaisyti orlaivių laivyną yra nelengvas darbas. Sutaisius tam tikras orlaivių dirbtuves, Amerika gali statyti po 3,000 orlaivių į mėnesį. Ir jeigu karė užsitęs iki sekančiai vasarai, Amerika rengiasi pastatyti mušio laukuose kelias dešimts tukstančių orlaivių ir išlavintų orlaivininkų. Tai yra greičiausia ir didžiausia pegelba, kurią šioji neprisirengusi šalis gali suteikti talkininkams.

Karės nelaimėjo Kruppo milžiniškos kanuolės, nelaimėjo submarinai, nei Anglijos milžiniškas laivynas. Ją gali laimėti orlaiviai.

Iš "Eselarkos" Seimo.

Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų 32-asai seimas atsibuvo šiuosmet liepos 18, 19, 20 ir 21 d., Pittsburge, Pa.

Seimas prasidėjo su pamaldomis šv. Kazimiero bažnyčioje. Po pamaldų delegatai susirinko Fort Pitt Hotel, kur pradėjo sesijos.

Seime pasirodo apie 50 delegatų, tarpe kurių tiktai trįs kunigai, o likusieji vis jauni "vyčiukai."

Prasideda prezidiumo rinkimas. Išrenka: A. Sutkus — pirmininku, Šaliunas—padėjėju, Mulevičius — raštininku ir Nausiedienė—raštin. pagelbininke.

Seimą varo "Vyčiai."

Po išrinkimo prezidiumo, pasirodė, kad seimą kontroliuos vyčiai, nes visas prezidiumas susideda iš vyčių, išėmus Nausiedienę.

Prezidiumui užėmus vietas, prasidėjo raportai Centro Valdybos.

Pirmiausiai išduoda raportą prezidentas p. Jarosevičius. Išduodamas raportą, nusiskundžia, kad daug kliučių turėjęs su įvykdinimu pereito seimo nutarimų, bet, nepaisant kliučių, įvykdęs. Nupirkta namas Brooklyne ir įsteigta organas "Garsas."

Vice-prez. Krušinskas, aiškesnėj formoj, raportavo apie darytas kliutis prie įsisteigimo savo organo. Sako, daugiausia kliučių daręs senasis organas "Draugas," kuriam grėsęs pavojus gyvavimo, nustojus Suv. organo džiabo. Raportą priima.

Tolesniai raportuoja sekretorius Vasiliauskas. Savo raporte pažymi, kad Susiv. narių yra 12,000 ir kapitalo virš $90,000. Susiv. įregistruotas esąs šiose valstijose: New Jersey, Ohio, Illinois, Pennsylvania ir Maryland. Namai nupirkti Brooklyne už $29,000, kurie neša randos $200 į mėnesį. Raportą priima.

Tolesniai išduoda raportą iždininkas J. Stulgaitis, kuris patvirtina, kad pinigų tiek yra, kiek sekretorius savo raporte minėjo. Raportą priima.

Išdavus Centro Valdybai raportus, nutaria skaityti pereitų metų seimo protokolą. Protokolas trumpai surašytas, jį greit perskaito ir, tuojaus priėmus, užbaigia pirmutinės dienos sesijas. Prieš uždarymą sesijos nutaria, kad tolimesnes sesijas laikyti šv. Kazimiero bažnytinėje salėje.

Eina visoki raportai komisijų. Atėjus namo pirkimo komisijos raportui, susikerta du kunigu,—kun. Petkus su kun. Struckum. Kun. Struckus skundžiasi, kad jį komisijos sekretorius, kun. Petkus, ignoravęs ir į susirinkimus komisijos nekvietęs, arba kuomet kvietęs, tai bandęs taip padaryti, kad jisai negalėtų į susirinkimą pributi. Parodo laišką, kuris buvo rašytas tą pačią dieną, kurioje susirinkimas atsibuvo. Kilo triukšmas. Vedėjas seimo, matomai bijodamas kunigų, pats nemoka orijentuotis. Galų-gale nutaria raportą priimti, nes vistiek namas jau nupirktas.

Pardavę adresus spekuliantams.

Tolesniai raportas komisijos įrengimo spaustuvės. Savo raporte komisija pažymėjo kad spaustuvės įrengimas lėšavęs apie $6,000. Čia vėl iškįla triukšmelis, nes prie spaustuvės komisijos raporto, buvo prikergtas ir administratoriaus raportas, kuris užsipuola ant "Draugo" administracijos už perdavimą "Garsui" neteisingų adresų, o teisinguosius adresus buk "Draugo" administracija pardavus "Laimei." Po ilgų ginčų finansinį raportą priima, o skundą ant "Draugo" atmeta.

Ateina komisija mandatų. Pirmučiausia iškelia, kad kun. Struckaus mandatas be parašo kuopos pirmininko. Prasideda ergelis. Vieni sako, kad legališkas, antri—kad ne. Po ilgų ginčų siaip-taip kun. Struckų pripažįsta legališku delegatu. Be abejo, jeigu ne kunigas, butų išmetę, bet kad kunigas, tai kaip galima kitaip pasielgti, kaip tiktai priimti, nors aišku buvo, kad tas mandatas nebuvo legališkas, nes pagal komisijos, tas mandatas paties kun. Struckaus parašytas ir pasirašyta jojo vieno, net ir be antspaudos kuopos.

Antras mandatas, kokio tai delegato iš Chicagos, dar buvo keistesnis, nes jis jokios kuopos neatstovavo. Vyčiai tvirtino, kad jisai esąs vytis ir reikią priimti, vienok kad ne dvasiškis, tai likosi atmestas.

Skundai ant Strumskio.

Tolesniai ateina komisijos skundų. Raportuoja kun. Čepanonis iš Homestead, Pa. Pirmutinį skundą iškelia ant K. Strumskio, buk tasai sėdįs ant dviejų kėdžių—katalikiškos ir laisvamanškos. Šaliunas ir Rozmanskis tvirtina, kad Strumskis esąs laisvamanis. Pradeda reikalauti, kas skundžia. Skaito skundėjo laišką. Pasirodo, kad skundžia koks tai Miliauskas iš Brooklyno. Savo laiške sako, kad Strumskis, budamas prie "Garso" administracijos, jį pavaręs nuo darbo už tai, kad jisai, t.y. Miliauskas, esąs katalikas ir vytis. Prie laiško pridėtas ir plakatas, kad kur ten Strumskis koncerte dalyvavęs. Reikalauna nuo Strumskio pasiaiškinimo. Šis aiškino, kad Miliauskas netikęs į spaustuvę, užtat jisai jį atstatęs, o ne už tai, kad katalikas ir vytis. Kun. Petkus patvirtina, kad Miliauskas į spaustuvę netinkąs, bet Strumskis visgi, esą, kokietuojąs su tautiečiais. Tame Miliausko skundas nukrinta, bet tame skunde primena, kad Strumskis buvęs vakarienėje drauge su Dr. Šliupu. Čia jau pradeda karščiau diskusuoti. Kun. Čepanonis įneša, kad Strumskiui duoti vienus metus laiko pasitaisymui. Įnešimą paremia, bet nebalsuoja. Seimo vedėjas, klausia Strumskį, ar jisai žada buti geru kataliku? Šis reikalauja prirodymų, kada jisai juomi nebuvo? Šaliunas užsipuola ant Strumskio visu smarkumu, buk Strumskis vakarienėje Dr. Šliupo oficijaliai atstovavęs "Garsą." Strumskis sako, kad jisai vakarienėje dalyvavęs privatiškai. Šaliunas vėl sako, kad jisai buvęs "Vien. Liet." ofise ir jam ten sakę, kad jeigu Strumskis "Garse," tai bus "all right" ir,—tai girdi, Strumskis negeras, jeigu "Vien. Liet." jį giria.

Seimo vedėjas prašo Dvasiško Vadovo paskirti Strumskiui bausmę už dalyvavimą su "bedieviais." Kun. Jakaitis atsisako skirti bausmę. Vienas delegatas iš Brooklyno pasako, kad vakarienę ne vien Strumskis valgęs su Dr. Šliupu, bet jisai ir kun. Petkus du sykius valgę, tai, girdi, ir juos reikėtų bausti. Kun. Petkus sako, kad jisai valgęs su Dr. Šliupu, bet tai buvus ne tokia vakarienė. Skirtumo vakarienės nepasako, bet reiškia, kur jisai valgė su Dr. Šliupu, tai buvo "košer," o kur Strumskis, tai buvo "trefna" ir reikia jį bausti. Pas delegatus pradeda upas mainytis. Prasideda rezoliucijos viena po kitai be jokios tvarkos. Iš šono žiurint, išrodė, kad čia ne vakarienėje svarba, bet tiesiog koks tai užsivarinėjimas su tam tikru mieriu, kad Strumskį įkandus.

Po trijų valandų suviršum diskusijų, pradėjo formuluoti bausmę. Nei vienas iš kunigų negalėjo surasti bausmės, apart Šaliuno (girdėti buvo jisai esąs vyčių Centro Sekretorium), kuris siulė visokių bausmių,—tai suspenduoti, tai į Centro Valdybą nerinkti, tai vėl kad atšauktų Strumskis savo klaidas. Kun. Čepanonis įneša, kad Strumskis parašytų tautiečiams, kad jie Strumskio nesisavintų. Pagalios jau joki įnešimai negeri. Vienas kunigas, rodos Vaičiunas, pradeda delegatus barti, kad ne vietoje skundas; girdi, ypatiški užsivarinėjimai—daugiau nieko. Galų-gale nutaria visai į protokolą nerašyti, kad Strumskio vardo neteršti spaudoje. Per tris valandas galima buvo teršti, bet spaudoje negalima rašyti to, ką kalbėjo taip karštai. pabaigus skundą, antros dienos sesija užsidarė.

Svarbesni Nutarimai.

Antrytojaus pradeda skaityti kuopų įnešimus. Įnešimus beskaitant, užvažiuoja kun. Kemėšis ir "Garso" redaktorius, p. Kaupas. Paskutiniam, nors ne delegatui, suteikia sprendžiamąjį balsą. Įnešimai blogai sutvarkyti; labai ilgai tęsia, pakolei aptaria, o kas blogiausia, Seimo Vedėjas nežino tvarkos, nes leidžia ant sykio delegatams, apart kuopų įnešimo, daryti dar dešimts įnešimų ir ant galo, nežino už kurį balsuoti.

Tarpe svarbesniųjų nutarimų buvo šie:

1. Dabudavoti prie namų spaustuvei vietą.
2. Nupirkti presą.
3. Sutvarkyti raštinę.
4. Sekretorių rinkti dviems metams su alga $100 mėnesiui.
5. Sekretorius turi prižiurėti ir administracijos reikalus.
6. Nerinkti į Centro Valdybą priklausančius prie nekatalikiškų draugijų. Čia turėjo mintyje SLA., bet nutarė protokole apie tai neminėti.
7. Įsteigti literatišką komisiją, kuri prižiurės organą ir nominuos redaktorių.
8. Sulyginti mokestį į lėšų fondą.
9. Sumažinti įstojimą iki $2.00, nežiurint metų kandidato.

Atmetė įnešimus šiuos: referendumą, davimą nariams "Moterų Dirvos," laikymą seimo kas du metai.

Ketvirtoj dienoje Seimo pradeda rinkimus į Centro Valdybą.

Išrinko: prez. J. S. Vasiliauskas, buvęs sekretorium, A. Sutkus iš Chicagos—vice—prez., P. Mulevičius iš Cicago—Sekretorium, J. Stulgaitis—kasierium, (senasis) Vaišnora iš Pittsburgo ir Jarosevišius—Iždo Globėjai. Dvasišku Vadovu kun. Petkus iš Brooklyn, N. Y. Sekantis Seimas Detroite, Mich.

R—s.

IŠ KO SUIRUTĖ KĮLA RAUDONAS.

Musų viešame gyvenime dažnai atsitinka tokie dalykai, kurie mums daug nesmagumo pridirba; jie pasibaigia nesutinkimais, keršinimais vienų kitiems ir eikvojimu savo gero. Kenksmingumą mums šitų suiručių, be abejo, supranta kiekvienas; bet gal ne visi žino, kas jas pagimdo. Bet prisižiurėjus dalykams arčiaus, nesunku surasti to priežastis. Jas pagimdo musų oportunistai. Atsiranda pas mus tokių, kuriems del jų ligoto stovio ima ir pasidaro neramu, arba perankšta jų pačių kambaryj. Jie nori ištrukti į liuosą pasaulį, bet jų gyvenimo vėžės neleidžia jiems to padaryti ir jie pradeda tenkintis svajonėmis. Jie žiuri į pasaulį per savo svajonių akinius ir gyvenimo tikrumos nemato, ar nenori matyti. Kuomet šitokie dviejų priešingų krypsnių fanatikai susiduria, iškįla kova tarp jų.

Taip bent aš išaiškinu atsitikimą musų kolionijoje, turėjusį vietą kiek laiko atgal. Pas mus į Grand Rapids, Mich., atvyko su savo misija "kun." X. Mockus; po jo atvyko su savo misija Račkus. Mockaus ir Račkaus misijos kaip tik viena kitai priešingos, bet jie abu paliko po burį lengvatikių pasekėjų ir tarpe šitų pasekėjų prasidėjo kova. Račkaus vyčiai gynė tautą, tikėjimą ir, ypatingai, patį kunigą; Mockaus pasekėjai visa tai niekino ir duko, tautą, tikėjimą ar kunigą paminėjus, kaip bulius raudoną skarą pamatęs.

Taigi antru kartu Mockui savo pasekėjus aplankius, vyčiai Stasevičiaus vedami surengė ant jo kiaušininę ataką. Pasekmė to buvo tokia, kad vyčiai turėjo užsimokėti bausmės $50 ir abėji išleisti didelę kruvą pinigų advokatams ir kitiems teismo dalykams.

Negana to, šitas skandalas atsitiko prieš pat Lietuvių Dieną ir pakenkė aukų rinkimui. Šitai "Liet. Sunų" Dr-ja buvo pažadėjusi duoti nukentėjusiems nuo karės $50, bet po bylai savo pasižadėjimą atsiėmė ir pinigų nedavė. Nukentėjo tie, kurie niovės ir tie, kuriems pašelpa buvo reikalinga, o pasinaudojo iš to tie, kurie supiudė juos ir tie, kurie iš nesutikimų gyvena.

Pati Lietuvos Sunų Dr-ja, kaip girdėjau, įsivėlus šitan dalykan, prikišo apie $200; žinoma, po to jai buvo gaila nukentėjusiems nuo karės duoti $50. Bet ne ji viena prie šitos bereikalingos bylos prikišo. Kalbėtojai vienval iš estradų šaukėsi aukų atsigynimui nuo "neprietelių," krokodiliaus ašaras liedami. Tarp šitų kalbėtojų buvo ir kadaise buvęs garsus Antonovas. Jis ragino publiką aukauti ir sukišti į kalėjimą tuos, kurie drįso ant Mockaus šventenybės kėsintis. Dabar aš norėčiau paklausti jo, ar bent kiek šilčiau iš to jo agitavimo? Jam, gal buvo šilčiau, nes jis už savo "spyčių" atsiėmė, bet kokia nauda tiems, kuriuos jis šaukė gelbėti Mockų savo aukomis? Jiems tik kišeniai patuštėjo, kitas dykai laiką sugaišo ir gal dar gerą upą sau sugadino ant "neprietelių" bepykdamas.

Tai yra tik vienas pavyzdys. Tokių pavyzdžių lietuvių tarpe galima butų surinkti tukstančius. Labai yra liudna, kad musų liaudį šitaip demoralizuoja visokie demagogai ir vietoje ją apšviesti, padaro iš jos aklus fanatikus, kurie nežino nei patys, ką jie daro. Tas vis veda musų tautą į prapultį—kam iš to bus gerumas? Susipraskime bent sykį: ir tie, kurie veda ir tie, kurie seka. Pradėkime buti protingais ir žmoniškais žmonėmis!

Grand Rapids'o Pilietis.

ĖDA, KAD NET PILVAS

Besilinksmininti girioje piknike publika susėdo pavėsyje užkandžiauti.

Visi nusibėgioję, valgo lenktyniaudami.

Panaitė, pažiurėjusi į vieną vaikiną, pradėjo šaukti:

— Žiurėkite, žiurėkite, — ėda kad net pilvas raudonas".

Visi pasileido juokais. Tuo tarpu nuo vaikino kaklo nulėkė sočiai prisitraukęs kraujo vuodas.

Rusų Komisija New York'e.

Rusų Komisija su specialiu ambasadorium prof. Borisu A. Bachmatjevu priešakyje, 6 d. liepos atvyko į New Yorką, kur jos pajikimui buvo surengta visa eilė iškilmių.

Komisiją pasitiko ant Battery Place miesto valdininkai. Rusai, lietuviai, žydai ir tt. buvo prisirengę su savo draugijomis ir vėliavomis. Lietuviai kuriuos suorganizavo Nevarko veikėjai pp. V. Ambrozevičius ir V. Lesčinskas, buvo su savo orkestra ir raudona (su žirgvaikiu viduryje) vėliava. Visi maršavo su paradu nuo Battery Place iki City Hall, nuo čia-gi iki Washington Square. Eilėje vežimų, kuriose važiavo svečiai iš Rusijos ir miesto valdininkai, buvo 2 vežimai su visais SLA. raštinės ir "Tėvynės" redakcijos darbininkais.

Tą patį vakarą, t. y. liepos 6 d., New York miestas buvo surengęs didelį mitingą Carnegie Hall, po vadovyste majoro Mitchel'io. Mitinge kalbėjo Rooseveltas, Gompersas ir naujasis Rusijos ambasadorius. Pirmieji kalbėtojai buvo sukėlę triukšmą, susiginčiję del skerdynės negrų Illinois valstijoje. Roosveltas, kalbėdamas apie Europos karę, pabrėžė, kad po karės Lenkija, Lietuva, Suomija ir kitos mažos tautos turi buti neprigulmingos.

Liepos 7 d. Madison Square Garden buvo socialistų ir radikalų surengtas didelis mitingas, kuriame dalyvavo apie 14.000 žmonių. Iš lietuvių publikoje buvo: pp. Bučinskas, V. Jankauskas, V. Ambrozevičius, V. Lesčinskas, V. K. Račkauskas, p-lė P. Jurgeliutė, kun. N. Petkus ir daug kitų. Kalbėtojų ložoje, kur buvo veik visi Rusų Komisijos nariai, buvo p. St. Šimkus, sveikinęs ambasadorių Bachmetjevą vietos lietuvių vardu; prieš p. Šimkaus kalbą didelė orkestra griežė musų hymną "Lietuva Tėvynė Musų."

Visiems kalbėtojams atsakė Bachmetjevas.

Viename prakalbų protarpyje pritariant orkestrai, rusų choras sudainavo naują labai gražų Rusijos hymną "Da Zdrastvujet Rossija, Svobodnaja Strana" (žodžiai K. Balmonto).

8 d. liepos Plaza Hotelyje buvo didelis bankietas. Čia ir-gi dalyvavo lietuvių: Dr. Bacevičius, kun. N. Petkus, prof. Keistutis Šliupas, Vl. Leščinskas su žmona, p. V. Ambrozevičius su dukteria p-le Stella Ambrozevičiute, p. F. Živatkauskas ir kt. Bankiete kun. N. Petkus turėjo progą rusiškai kalbėti apie lietuvius.

9 d. liepos, ačiu pasirupinimui pp. Leščinsko ir Ambrozevičiaus ambasadorius davė audienciją vietos lietuvių komisijai, susidėjusiai iš sekančių lietuvių: St. Šimkus, Dr. Bacevičius, Vl. Leščinskas, A. B. Strimaitis, P. Vilmontas, V. K. Račkauskas, V. Jankevičius, M. W. Bush, J. Ambroziejus, J. Garšva, V. Ambrozevičius, P. Norkus ir M. Martus.

Ambasadorius visus priėmė labai maloniai savo laikinoje rezidencijoje 881 Fifth Ave. ir ilgai kalbėjo apie dabartinį Rusijos politikos stovį, jaunosios demokratijos pažiuras į vidujinius klausimus ir į klausimą mažųjų tautų, gyvenusių senos imperijos rubežiuose. Klausime Lietuvos santikių su Lenkija ambasadorius karštai užreiškė, kad jaunoji Rusija labai aiškiai skiria lietuvius nuo lenkų, kaipo atskiras tautas. Klausime neprigulmybės mažųjų tautų, pvzd. lietuvių, latvių, igaunių, ukrainiečių, lenkų ir tt. p. Bachmetjevas išreiškė pirmąčią savo nuomonę, sutinkančią su Rusijos laikinosios valdžios dvasia ir demokratijos principais. Ant tos nuomonės, visiškas atsiskyrimas tų tautų nuo pažangiausios pasaulyje respublikos butų politiška klaida, grasinanti dideliu pavojum kaip toms tautoms, taip ir pačiai Rusijai—susidarytų tuokart tokios aplinkybės, kaip ant Balkanų pusiausalio, kur kiekviena tautelė mažutė ir silpna pati savyje, ir atsižymi siauromis aspiracijomis, vedančiomis prie nuolatinių naminių suiručių; tokios valstybės nieko neatsveria pasaulio politikoje, ir galingesnieji kaimynai nuolat jas stengiasi pajungti arba saviems tikslams išnaudoti. Pasiliekant gi drauge su Rusija, butų visai kitaip. Dabartinėje Rusijoje svarbiausiuoju tų tautų ateities principu yra jų apsisprendimas (samoopredielenije), t. y. pačių žmonių nusprendimas, kokios jie tvarkos nori. Pasiliekant rubežiuose didelės Rusijos respublikos, kiekviena atskira tauta turės kuoplačiausią autonomiją visiems naminiems savo reikalams tvarkyti, palaikant federalius ryšius su Rusijos federale valdžia; vadinasi, pačios rupinsis visais savo švietimo, kulturos, industrijos ir tt. reikalais. Bendra tiktai butų geležinkeliai, telefonai, pačtas, pinigai ir kariuomenė.

Paklausus ambasadoriaus apie Federaciją nuo Juodųjų Jurų iki Baltijos Jurų, apie kurią,—buvo rašyta,—Kerenskis kalbėjęs Kijeve, ambasadorius sako nieko nežinąs ir negirdėjęs. "Ikišiol," sako g. Bachmetjevas, "mes iš visų pajiegų darbavomės, kad išgelbėjus revoliuciją. Dabar jau aišku, kad revoliucija laimėta, tad prieiname ir prie tokių klausimų kaip kad atskirų tautų klausimas' 'ir tt.

Atsisveikinant, g. Bachmetjevas kvietė apsilankyti pas jį Washington'e, kur jis visados mielai lietuvius priimsiąs ir išklausysiąs. Iš delegacijos šiek-tiek kalbėjo su ambasadorium St. Šimkus, Dr. Bacevičius ir V. K. Račkauskas.

Abelnai imant, ambasadorius daro begalo malonų įspudį: plačių pažiurų, šnekus, atviras, mielas,—atviros ruso širdies žmogus.

V. K. R.

Šimkaus Kalba.

Maloningas Pone Boris Aleksandrovič ir Tamstos Gerbiami Sąkeleiviai!

Ir mes, lietuviai, Jus sveikiname. Jusų ypatose sveikiname ne tik didžią rusų tautą, garsią laisvosios Rusijos valdžią, bet ir prakilniąją Rusiją, kuri, numetusi grandinius nuo savęs pažadėjo kovoti ir už kitų tautų teises ir laisvę.

Sveikiname Jus!

Lietuva, budama praeityje galinga ir neprigulminga valstybė, buvo artimiausia Rusijos draugė. Netekę neprigulmybės, kęsdami pažeminimą ir priespaudą nuo žiaurių ir nedorų senosios rusų valdžios atstovų, lietuviai visados rasdavo paramą ir draugus tarpe prakilniųjų rusų. Mes niekados nelaikėme rusų tautos atstovais užtvenkusių Lietuvą ir slėgusių ją priaudninkų su nagaikomis, žiaurių valdininkų, mokytojų-rusintojų.

Ir dabar, kuomet historiški atsitikimai gręso lietuvių tautai nauju pavergimu, musų akis yra nukreiptos į laisvą Rusiją: Tu sutraukei savo grandinius, tad paliuosuok ir musų Tėvynę Lietuvą!

Visos tautos, kurias pasiekdavo caro dvigalvio erelio nagai, vaitojo. Bet ypatingai tuos nagus juto lietuviai. Geriausieji musų žmonės vyto kalėjimuose netik už laisvą žodį, už laisvą mintį, bet ir už prigimtą meilę savojo krašto, savosios kalbos, savosios dainos. Per ilgus keturiasdešimtis metų mums buvo uždrausta spausdinti kadir žodį lietuviškomis raidėmis. Tai negirdėtas viso pasaulio historijoje apsireiškimas. Senąjai rusų valdžiai įsakius, musų šalį liovėsi vadinę tikruoju jos vardu, Lietuva, ir pavadino ją "Šiaur-Vakariniu Kraštu" arba "Pribaltijos Gubernijomis."

Vienintėliu mokytoju, mokinusiu mus lietuviškai skaityti, buvo tai musų motinos; jos, slėpdamosios nuo žandarų, sukdamos ratelį, mokino mus pažinti lietuviškas raides. Lietuvių kalbos rankvedžius gaudavome tik kontrabandos keliu iš Amerikos arba iš Prusų Lietuvos.

Nesistebėkite, gerbiamieji, kad męs, lietuviai, sveikindami Jus ir nusiskundžiame: mes begalo daug iškentėjome!

Drebėdami sekėme vėliausiųjų laikų atsitikimus Rusijoje; sužinoję apie žmonių pergalę, mes drauge su kitais verkėme iš džiaugsmo.

Mes užmirštame senąsias skriaudas ir su džiaugsmu ir viltimi pasitinkame naują gyvenimą. Mes tikime, kad teisybė turės užviešpatauti; kad tie, ką už liuosybę taip ilgai kentėjo, turi gauti liuosybę. Rusijos ir Amerikos didžiosios tautos tai jau apreiškė.

Mes visi kentėjome ne už savo kalčias.

Juk ne del musų kalčios šiandieną Lietuva yra nutrypta, paversta į pelenus ir griuvėsius ir du metai kaip pridengta mirties karstu. Belgija krito, kad Francija išliktų gyva. Lietuva krito, kad Rusija išliktų gyva. Tad paliuosuokite mums nors sutryptą ir išteriotą musų žemę. Mes ją atgaivinsime! Visi męs, kuriuos dvigalvis caro erelis ir vokiečių kumštis išblaškė po visą pasaulį męs visi, kaip gervės pavasario metu, buriais lėksime į savo šalį, pas savo gimtinį Nemuną.

Tiktai paliuosuokit Lietuvą nuo vokiečių, leiskite jai savu gyvenimu gyventi ir sava valia valdyties.

Štai musų linkėjimai. Štai musų pasveikinimas!

Apie Kaizerį, Apie Carą ir Apie Ameriką.

Pradžioje karės, kaip aš pamenu, daugelis buvo tokių, kurie sakė: "Tegul vokiečiai sutrina tą gyvatę carą ir su jo carizmu. Nuo to bus žmonėms geriau." Ir todel toki žmonės, kuriuos Lietuvoje smaugė carizmas, velijo širdyje, kad tegul jau geriaus caras prakiša. Aš pats tos nuomonės buvau.

Dabar caras nuėjo po šimts pypkių. Rusija laisva. Bet kaip Lietuvą pirmiau smaugė caras, taip šiądien ją smaugia kaizeris. Rusija pasiliuosavo nuo despoto-autokrato, bet Vokietija dar yra po tokiu pačiu autokratu, kuris yra dar didesnis militaristas negu buvo Mikė. Tai man dabar dyvna, kad musų draugai, kurie anuomet buvo priešingi despotizmui ir norėjo, kad jį vokiečiai nors ir ginklu nugriautų, dabar nelabai nori, kad talkininkai kaizerišką despotizmą nugriautų.

Amerika nori prigelbėti talkininkams ir Rusijai, kad tą didžiausį pasaulio militarizmą sykį ant visados su šaknimis išrauti. O išrauti kitaip dabar negalima, kaip tik kaizeriui šonus sulaužus, nes vokiečiai jį kol-kas gina. Tai musų draugai šaukia: "Karaul! Amerikoj militarizmas auga!"

Aš jokiu budu to negaliu suprasti. Juk kožnas bevienas mato, kad kaizerizmas šiądien yra aršiausi despotizmo tvirtovė,—vadinas jis yra dabar tas, kas pirmiau buvo carizmas. Jis yra blogas. Jį reikia griauti. Draugai sakė, kad carizmą galima tik ginkluota revoliucija nuversti. O dabar iš jų elgimosi prieš Amerikos valdžią išrodo, kad kaizerizmą galima nuversti tik kaizerį po smakru pakutenus.

Visgi Amerikos nesulyginsi su Vokietija. Čia nebuvo ir nėra militarizmo; ir jo nebus. Bet kada kaizeris su kirviu ir su peiliais prieš tave stovi, tai jo menuveiksi su botkočiu, arba su savo liežuviu, arba su redaktoriaus plunksna. Reikia ginklų, reikia kariumenės. Tai kodel Amerika ir ginkluojasi.

Aš manau, kad tas yra lygiai taip, kaip buvo su revoliucijonieriais, kurie taipgi ne perfumais ir ne dešrom, bet bombomis ir revolveriais kovojo. Amerika dabar kelia didžiausią revoliuciją—prieš kaizerį, prieš despotizmą ir prieš militarizmą, t. y. prieš tą treičią, kuri šiądien yra didžiausia atžegareivystės tvirtovė, užstojanti kelią žmonijos laisvei ir demokratiškumui.

Visi tikri žmonijos revoliucijonieriai privalo šitai visasvietinei revoliucijai prieš kaizerį pritarti, pagelbėti ir kovoti patol, pakol ir kaizeris nenugarmės taip, kaip Mikė nugarmėjo. Tada nebus autokratų, tada atsidarys žmonėms kelias prie tikros laisvės.

Kaizeris yra toks pats autrokratas, kaip buvo caras, tik jis gudresnis, o per tai dar pavojingesnis. Kas buvo prieš carą, tas dabar turi buti prieš kaizerį ir visą jo mašiną. Kitaip išeitų veidmainystė.

Šiauliškis.

AR NORĖTUM ANTRU SYKIU GIMTI?

Nežinystė pati yra saldi, bet jos vaisiai visuomet kartųs. Saldu yra nežinoti, kas yra rupestis, nuliudimas, sielvartas, skurdas, laimė, liga, sopuliai, skausmas, kančios, vylius ir priespauda, bet juos visus užtraukia ant žmogaus nežinystė ir jis stena, jų slegiamas, vaitoja jų smugių ištiktas, rugoja ant savo likimo ir gailisi, kad jis nežinojo to, kas su juo atsitiks.

Paklausk seno, arba kadir jauno žmogaus, kuris yra gerėjęsi nežinystės saldumais, ko jis labiausia gailisi ir ko jis daugiausia trokštų, jei jo praleistos progos butų jam sugrąžinta?

Jis tau atsakis, kad jam labiausia gaila jo praleistų progų pasimokinti ir žinoti kaip reikia gyventi ir kad jis trokštų,—jei jam butų galima gauti tas, ko jis trokšta,—gimti išnauja su tąja pažinčia, kurią jis karščiais patyrimais savo gyvenime yra įgijęs.

— Aš tada kitaip gyvenčiau,—sako jis;—aš nebučiau tokiu nežinėliu, kokiu esu dabar ir nevaikščiočiau, kaip akis užsirišęs, nieko nematydamas; aš stengčiausi žinoti ir žinočiau, kas man yra gera, o kas kenkia ir ačiu tam žinojimui aš bučiau liuosas nuo visų tų sunkių nelaimių, kurios mane ištiko ir po kurių spaudimu aš sugriuvau. Tąsyk ne mano likimas mane valdytų, pasityčiodamas iš visų mano norų troškimų, bet aš pats bučiau savo likimo viešpačiu. Gyvenimo saulutė man visuomet butų šviesi ir linksmas skrajočiau po jį kaip paukštis. Kad tai aš galėčiau vėl išnauja gimti.

Bet žinojimas ir nežinystė yra du dvasios stoviai. Jei nežinystė traukia tave žemyn ir kankina tave, išsižadėk jos ir stengkis žinoti. Kada šitą padarysi, busi dvasia atsigimusiu žmogum.

Ar tas yra galima?

Taip, labai lengvai.

Jis nereikalauja į mokyklą stoti; nereikalauja po pasaulį bastytis, norėdamas savo aplinkybes pažinti. Jam užtenka gerą laikraštį skaityti atliekamu nuo jo užsiėmimo laiku. Iš jo jis sužino visa tai, kas pasaulyje dedasi, kas jame yra nuveikta, o kas yra veikima ir visa tai, ko jis nori žinoti.

Laikraštis—geras laikraštis, atriša jam akis ir jis išvysta visus pavojus, kurie jo laukia ir visus kelius, kuriais tų pavojų galima išvengti. Skaitydamas gerą laikraštį jis mato visa ir žino visa, kaip tas pasakos žmogus, kuriam jaučių bejieškant už vyžgos paparčio žiedas užkrito.

Šitas žinojimas pasaulio yra jam tokis brangus, kad jis jo nei už ką nenorėtų atiduoti, o bet jis taip pigiai yra gaunamas vien gerą laikraštį skaitant.

— Geradėjau, pasakyk man, kur tą gerąjį laikraštį galėčiau gauti?—paklausi manęs.

Taip pasakysiu: juomi yra "Lietuva." Imk ir skaityk jį; jis nuplėš tau žvynus nuo tavo akių ir tu matysi visa, kas tik tau reikia matyti nelaimių išvengimui. "Lietuvoje" yra paduodamos teisingiausios žinios ir visa tai kas lietuviui rupi žinoti ir reikia žinoti. Jo kaina yra $2.00 metams. Išsirašyk jį tuojaus, padaryk tą šiandien ir nevaikščiok akis užsirišęs, nežinodamas kas pasaulyje dedasi ir ko reikia išvengti, kad laimės saulutė šviestų. Parašyk Money Orderį ir įdėjęs laiškan pasiųsk šituo adresu:

"Lietuva," 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolioruose) Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Canal 3118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

KELIAUJANTIS AGENTAS
Musų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New Yorką, Jersey City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbimus į musų laikraštį.
LIETUVA PUB. CO.

PETRAS S. REMEIKIS.
Yra musų įgaliotas Gardner ir apielinkėje užrašinėti "Lietuvą", rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.
Liet. Pub. Co.

BUK ŠOFERIU.
Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekuomet nebuvo toks didelis šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojamo individinėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00 Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Blvd. (Inc.)

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3315 S. Halsted St., Chicago

TEMYKITE
KIEKVIENAM DUODAME SPECIJALIŠKĄ KAINĄ ANT VISŲ
SPAUDOS DARBŲ
Ypatingai ant Konstitucijų, per vasaros sezoną, iki Rugpjučio-August 31, 1917
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.

Idealis Muilas.
Muilas toaletiniam vartojimui, prausimui veido arba maudyklei, privalo buti sekančios kokybės: grynas, gydantis, antiseptiškas ir neerzinantis.

Severa's Medicated Skin Soap
(Severos Gydantis, Odinis Muilas) atsako visiems šitiems reikalavimams. Jį myli vaikai, motinos vadina jį draugu. Jis yra kasdien vartojamas skaitlingose šeimynose se. Kaina 25 centai.

SEVERA'S ANTISEPSOL
yra antiseptiškas skiedys vidujiniam ir išlaukiniam vartojimui, patartinas kasdieniniam plovimui burnos ir gerklės, taipgi vietiniam pritaikinimui.
Kaina 25 centai

SEVERA'S FOOT POWDER
(Severos Proškos Kojoms) žinomos ir patartinos kaipo antiseptiškos proškos, sutelkiančios palengvinimą nuo kojų prakaituvimo, apibrinkimo, skausmo, niežėjimo ir šutimo kojų. Kaina 25 centai

Apart augščiau minėtų preparatų, dar atkreipiame atydą į kitas gydomasias toaletinas reikmenas, išdirbiojamas ir pardavinėjamas po "Severos" apsaugotu ženkleliu. Reikalaukite tiktai tikrų Severos preparatų, parduodamų visur aptiekose, arba užsisakykit tiesiog, jeigu arti jų gauti negalite.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

B. K. Balutis
Attorney at Law
Lietuvis Advokatas
Veda visas bylas teismuose ir daro visus legališkus dokumentus.
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
("Lietuvos" Namuose)
Ofiso Telefonas: Drover 7184 Namų Telefonas: Yards 5093

Susivienijimo Liet. Amerikoje

KNINGYNE

GALIMA GAUTI SEKANČIOS KNINGOS

Aisopo Pasakos — pusl. 364	$1.25
Amerika—Informacijos apie Ameriką ir t.t.	75c.
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Audra Rusijoje — pusl. 65	20c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Kas iš kur Pareina?	20c.
Kelionė į Šidlavą—pusl. 48	15c.
Ko mus mokina Žvaigždės	10c.
Kražių Skerdynė ir Jos Pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — 29 pusl.	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai	20c.
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu, pusl. 102	35c.
Nuo Degtinės — 19 pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatijoje — pusl. 120	1.00.
Pasninkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Perspėjimai apie Šventą Tikėjimą	10c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdar.	2,00
Trachoma—Prie Šviesos—pusl. 100	20c.

VISAS ŠIAS KNINGELES SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSĘ KAINOS.

Reikalaudami kningų, parašykit aiškiai kningos vardą. Pinigus geriausiai siųst per pačto Money Orderį, paprastame laiške, adresuojant:

A.B. STRIMAITIS
307 W. 30-th STREET NEW YORK, N. Y.

Ant Pardavimo.
Parduodama: gera ukė su 76 akrais žemės ir visa gaspadoryste, netoli didelio miesto Waterbury, Conn. Norintieji sužinoti plačiau tegul kreipiasi adresu:
Mr. Franceson,
RFD. No 1, Woodbury, Conn.

Namas ir lotas į pardavimą, pigiai, Lietuvių apielinkėj, 2 augštų, medinis namas. Atsišaukite adresu,
3750 So. Wallace St., Chicago, Ill.

PARDAVIMĄ, pigiai arba mainys ant Chicagos nuosavybės, 80 akrų geros žemės ukei Wisconsino Valstijoj arti gražios Pashtigo upės. Artesnėms žinioms.
Kreipkitės į:
JOHN J. LIPSKI,
4616 S. Western Ave., Chicago, Ill.

NAUJA KNYGA. Mylėtojams muzikos ir dainų lietuvių kalboj surinktos vsiokios notos (gaidos), iš kurių gali išmokti notas be mokytojo, ant

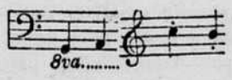

kokio tik nori instrumento. arba dainavimo $1.50 parduodu tik už $1.00. Pasakykit ir draugams. Adresuokite
G. A. Baronas,
P. O. McKees Rocks, Pa.

F. P. Bradchulis
...LAWYER...
Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe Street, Corner Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
&yv.: 3112 S. Halsted St., arti 31st St.
Phone Yards 2390

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Reikalauja Lietuvos Valstybes.

Žaibo greitumu ir smarkumu nuvertusi despotiją raudonoji laisvės, lygybės ir brolybės vėliava suplevėsavo Rusijoj. Ir argi gali atsirasti bent vienas savąją tėvynę mylįs žmogus, kurs šia revoliucijos pergale nesidžiaugtų. Argi tai senai gulėjo sunkiai ant musų pečių gleninis savavalio "meškoriaus" kumštis. Sakoma, jog dabar sutrupėjo vergijos pančiai ir prašvito laisvė. Taip, sakoma, bet ar įsigilinama į dalykų stovį?

Ne spėliojimais, dažnai apvilančiais, privalome remtis; vien faktai mums gali ką nors tikra ir teisinga pasakyti. Na, tad pasiteiraukime šių taip vaizdingų faktų. Mums rupi kariaujančiųjų valstybių į mažąsias tautas pažiura. Vienos pusės, butent centro valstybių siekiniai šiuo klausimu aiškus, gai net ir perdaug. Juk įvykinus mažųjų tautų laisvę, viena iš jų butent Austrai-Vengrai, turėtų visai suirti. Vokiečių priespaudos ir vokietinimas esančiųjų Vokietijoje tautų perdėm aiškiai visiems rodo, jog jų augšta kultura yra labai studžiai su jų tautiniu šovinizmu surišta. Ir kariauti jie pradėjo negi be vilties kaimynų šalis užgrobti. Gi sąjungininkai, kurie taip augštai iškėlė mažųjų tautų išvadavimo obalsį, gal jie kiek teisingiau į mažųjų tautų klausimą žiurėjo? Jų vylingumas šiuo dalyku perdaug jau aiškiai apsireiškia. Kas savavaliai elgėsi su graikais; kas vadina maištininkais ir galabija prakilniausius Airijos tėvynainius; kas skelbia mažųjų tautų išvadavimą iš Vokietijos, Austrijos-Vengrijos ir Turkijos, apie savąsias nė žodeliu neprasitardamos; kas, pagaliaus, taip dar nesenai lenkams paskelbė neva duodą (ko iš tikrųjų neturi) laisvę, suomiams gražiną valstybinę autonomiją, gi kitoms tautoms pasakė neturį teisės jų laisvės klausimą išrišti? Dabartinė diplomatija, laikanti tautas vien daiktais, negi gali kitaip su jomis ir elgtis? Užtat ir dabartinė laikinoji Rusijos vyriausybė, paskelbusi laisvės, lygybės ir brolybės principus, visai nenori atsisakyti nuo pažiuros į tautas kaip į kokį objektą. Štai dar nesenai "Russkoje Slovo" paskelbė esant nusidėjimu išsidalinimą Rusijos valstybės tautų į atskiras politines vienatas. Ir taip mano, be abejo, ir dabartinė Rusijos diplomatija; ji kaip tik išmanydama, kratysis etnografinėmis valstybės sienomis. Tada, girdi, Rusija susiaurėsianti į Petro I valstybines sienas. Nenagrinėdamas atskirai kiekvienos iš kovojančiųjų valstybių pažiuros į mažųjų tautų apsisprendimo teisę, neapsiriksiu sakydamas, jog Wilsonas vis dar nesusilaukia savo prakilniųjų obalsių šalininkų.

"L. B." N 23 Valdemaras rimtai išdėstė nepasitikėjimą dabartinei Rusijos valdžiai; žinoma, tik aklas to nemato. O vienok tuo galima manyti musų ateities klausimą pabaigtu esant. Taigi "L. B." N 25 tas pats Valdemaras kviečia veikėjus aiškiau ir stačiau kelti Lietuvos klausimą. Musų politikos vedėjai, matyti, nevisados tai atmena. Rodytųsi, jog visos partijos Lietuvos valstybės įkurimo klausimu susieina; bet ar visos jos, laikydamos tai butinu dalyku, griežtai jį kelia aikštėn? Argi dar ir dabar laikoma reikalingu slėpti Lietuvos valstybės atgaivinimą miglota "lietuvių tautos apsisprendimo teise". Argi jau ne metas tarti be baimės viešai, jog gana jau kapojo ir draskė arai musų vytį, jog mes visai nebeketiname toliau tyliai vergauti, jog reikalaujame arus į savo lizdus išsinešdinti.

Dabartinės politikos konjunkturos dėka musų tautos klausimas virto tarptautiniu ir užtat ne vien nuo Rusijos jis tepareis. Vienok jos balsas negi jau nors dabar visai neturėtų vertės. Jeigu gi Rusijoj apskelbta žodžio laisvė, tai kam dengti savus siekinius? Visi norime grižti tik į savą, nuo kaimynių tautų nepriklausomą, valstybę; užtat ir nevisai tesuprantama, kuriuo tikslu vartojami panašųs pasakymai, kaip va "Lietuvos teisė pačiai spręsti savo likimą", Steigiamasis Lietuvos Susirinkimas turės nustatyti "Lietuvos santykius su kaimynėmis tautomis". Laisvais amžius išbuvome, laisvužę ir vėl privalome atgauti. Taigi visi busimos Lietuvos valstybės piliečiai nusikratykime likučiais despotizmo purvo, o visur ir visuomet nesislėpdami reikalaukime atgaivinimo musų valstybės. Gi visos tautos balsas net ir labai užkietėjusius imperijalistus privers su savim skaitytis, ir tada tik pasieksim bendrojo tikslo.

Arai apspito musų tėvynę ir kiekvienas tykoja ją sau pasiglemžti. Baltasai aras vis dar nenustoja kesinęsis nors ant Lietuvos dalies nutupti. Juodasai aprėpė veik visą musų tėvinę ir, rodos, jau suvis sulamdė musų vargingąjį vytį. Gi trečiasis, ta kruvina dvigalvė baidyklė, musų mielos Lietuvėlės taip pat nenor išsižadėti ir paleisti iš savo nagų. Kad ir pakirsti jau jai sparnai, kad ir vos belaiko savo jau atbukusiais nagais ištisas šalis, vis tik jas tebelaiko sugniaužusi. Arai susikirto, o jiems susilpnėjus, nubus ir musų vytis, kinkys bernelis žirgelį juodberėlį ir jos areliu vyti.

I. Valiunas.

NEPRALEISKIME PROGOS NAUDOTI VISAS MUSŲ PAJIEGAS IR GABUMUS.

Pildomoji SLA. Taryba yra paskyrus **Apdraudos ir Sveikatos savaitę** tuoju tikslu, kad padauginus SLA. naujais nariais ir pastiprinus senuosius. Toje savaitėje žadama daug nuveikti. Ne tik supažindinti plačiąją liaudį su SLA. siekiniais, bet ir plačiai pagvildenti musų liaudies sveikatą ir pagerinti jos medžiaginį stovį.

Arčiaus prisižiurėjus žmonių skurdui, mirtingumui ir kitoms bėdoms, yra matoma, kad visa tai dažniausiai paeina iš nežinystės, arba neturėjimo progos susipažinti su savo gyvenimo opiausiais reikalais. Todel SLA. ir paskelbė **Apdraudos ir Sveikatos savaitę**. Čion, man rodos, vargiai reikalingas butų išvedžiojimas, kaip svarbu, ypač mums lietuviams, konservuoti sveikatą dabartiniame laike, kada iš vienos pusės karė išnaikina dešimtimis tukstančių musų tautos žmonių, iš kitos pusės, naikina žmones nepaprastas plėtojimasis degeneringųjų ligų, kaip pas ištremtuosius lietuvius Rusijoje, taip ir pas mus Amerikoje.

Prieinu prie išvedimo, kad degeneracija (išsigimimas) platinasi Amerikoje ačiu naujoviėms gyvenimo sąlygoms, prie kurių musų lietuviai nespėja prisipratinti ir jų pasekti, nes budai, kuriais priversti yra musų žmonės uždarbiauti kovoje už buvį, yra blogi ir reikalauja neatidedamo pagerinimo visais atžvilgiais.

Aišku, kaip ant delno, kiekvienam Amerikoje apsigyvenusiam lietuviui, kad reikia kas nors tuojaus pradėti veikti. Svarbiausi to musų veikimo pradžia turi buti skleidimas apšvietos. Gyvas žodis pavidale paskaitos yra vienas iš lengviausių ir prieinamiausių budų prie plačiosios liaudies. Todel Pild. SLA. Taryba apgalvojo ir išdirbo planą, paskirdama "Apdraudos ir Sveikatos savaitę." Męs tik turime prisidėti ir palengvinti tą sumanymą įkunyti.

Nepraleiskim progos, prisirengkime! Sunaudokime visas musų pajiegas ir gabumus nuveikimui pasekmingai užmierusto darbo!

Dr. Graičiunas.

EXTRA!

Ar Jus Eisite Kariuomenėn

Traukimas liosų žada atsibuti šią pėtnyčią ar subatą. Kaip tik Washingtone bus ištraukti liosai ir pravardės tokių vyrų bus apskelbtos, "Exemption" tarybos išsiuntinės ištrauktų numerių vyrams laiškus-atvirutes su pranešimu, kad jie turi ateiti į savo distrikto "Exemption Board" dėl išexaminavimo. Įstatymai duoda 10 dienų laiko padarymui tokio examinavimo. Jeigu vyras serga, ar butinai turi išvažiuoti, tai jis gali prašyti savo distrikto tarybos, kad jam pavelytų išsiexaminuoti kitoj taryboj, kurios distrikte jis yra. Tokį prašymą reik pasiųsti į savo namų distriktą taipgi laike 10 dienų. Kurie į 10 dienų neduos apie save žinios tarybai, tuos taryba bus priversta užrašyti kaipo tinkamus kariumenėn.

Visi, kurie turi svarbias ir legališkas priežastis pasiliuosavimui, privalo neatbutinai patįs asmeniškai ateiti į savo distrikto tarybą ir tokias paliuosuojančias priežastis apreikšti.

Tarybos gali išduoti trejopą paliuosavimą: pilną paliuosavimą, paliuosavimą su išlyga ir laikinį paliuosavimą.

Tos priežasties paliuosavimui, kurios buvo paduotos laike registracijos, neturi jokios vertės akyse šitų naujų tarybų. Visi, kurie turi priežastis pasiliuosavimui, privalo išpildyti naujas blankas ir privalo tai padaryti ne vėliaus, kaip į septynias dienas nuo to laiko, kaip jie gavo pirmiaus minėtą pranešimą iš "Exemption Board" tarybos.

Laikraščiai paskelbs ištrauktus Washingtone numerius. Jeigu norite žinoti, ar jusų numeris yra ištrauktas, tai nueikit į savo distrikto tarybą ir sužinote, kokis yra jusų numeris (draft number). Nepamirškite, kad numeris ant jusų registracijos kortos nieko negiliuoja, jųs turite naują numerį savo distrikto knygose, tai tą numerį suraskite. Kad greičiau surasti savo numerį dideliuose miestuose, turite žinoti, kokiam precinkte ir vardoj jųs gyvenate.

Jeigu ko nesuprantate aiškiai, pasiklauskite taryboje, ar kas dalyką supranta, kad jums išaiškintų. Neklausykit jokių agitatorių, kurie jus kurstytų "nesijovyti," arba kokiu nors nelegališku budu "išsisukti." Neklausykit jokių nepažįstamų žmonių, kurie jųs kurstytų. Jie jus tik bėdon įvels.

Chicagiečiams ir "Lietuvos" skaitytojams, "Lietuvos" redakcija su mielu noru paaiškins apie viską, jeigu kas nors neaišku, ar nesuprantama butų. Tam tikslui "Lietuvos" ofisas bus atidarytas per visą ateinančią savaitę vakarais net iki 9 valandai vakare.

Aukos Lietuvai.

Už savaitę nuo liepos 2 d. iki liepos 9 d. į Centr. Komitetą įplaukė sekančiai:

Waterbury, Conn. Mėnesinės mokestis užmokėjo: Petras Devenis už šešis mėn. $12.00, K. Kažemekas $5.00, M.Brazauskas $2.00, J. Zemantauskas $1.00, A. Butkus $1.00, A. J. Povilaika $1.00, J.Rinkevičius $1.00, J. Rimkevičius $1.00, V. Kiaušas $1.00, J. Trečiokas $1.00, A. Edvardas $1.00, A. Jaunžemis $.25

Viso $27.25

New Britain, Conn. Mėnesinių mokesčių užmokėta 43.95. (Vardai neprisiusta

Binghamton, N. Y. Aukos Per vestuves A. Debesiuno su K. Palilenaite: A. Debesiunas $1.00, K. Palilenaitė (Debesiunienė) $1.00 P. Saučiulis $1.00, L. Blinkiaučiutė $1.00, J. Debesiunas $1.00, J. Kolpakas $1.00, B. Stanislaučius 50c. R. Palionienė 50c. M. Norbautas 50c. A. Adomaitis 50c. smulkių surinkta 60c. Viso $8.60.

Kerny, N. Y.—Aukavo šios ypatos po $1.00 F. M. Petrulionis, J. Petrulionis, G. Dreskaliuniutė, A. Valikas. Po 50 centų: D. Balcavage, T. Petrulionienė, P. Kazeliutė, (2 syk), F. J. Velicka, G. Biskaučkas, J. Dubulis, A. Norvaiša, J. V. Baltrukonis, F. Sluski, J. Satakauskas, W. Bingle; Po 25 centus: M. Trunzie. E. Lutcavage, J. Dasher, S. Karosiutė, P. Baltrukonis, A. Norris, J. Uliskis, M. Orelas, J. Klimowitz, J. Balsevičia, J. Kalvatis, O. Bubnienė, W. Bubnis, WM. Pieters, M. Urboniutė. Dešimts ypatų po 10c. Viso $15.90 (Daugiausia aukų surinko p-lė G. Diškevičiutė iš Newark, N. J.). Mėnesinės mokesties P. Čiurlionis $3.00.

Viso labo per savaitę $98.70.

Savaitė nuo liepos 9 d. iki 16 d.

Aukos iš **So. Chicago, Ill.** Nuo surengto vakaro pelnas $142.69—Nuo M. Šalčiaus prakalbų $16.10. Atėmus iškaščius, lieka 150.00.

Aukos per M. Šalčiaus prakalbas **Chicago, Ill.**—$12.80.

Aukos per St. Šimkaus prakalbas iš **Lowell, Mass.**—$20.80.

Aukos iš **Grand Rapids, Mich.**—$24.50. Aukos per M. Šalčiaus prakalbas **So. Omaha, Neb.** Aukavo šios ypatos: A. Žalpis ir V. Vaškelevičius po $5.00. J. Sėdis $3.00, V. ir A. A. Sabaliauskai po $2.00. Po $1.00—J. Andrikonis, P. Krikščiunas, S. Simanavičius, J. Zaunis, J. Lapienis, J. Bauskis, J. Sakinis, P. Tvaranauskas, J. Gaudutis, J. Kostis, B. Dambrauskas, K. Laučius, M. Užunoris, A. Akromas, J. Juzeliunas, K. Junevičienė, B. Dedelis, V. Kazlauskas, K. Palubeckis, V. Savickas, V. Akromas, B. Mašiauskas, K. Jankauskas ir P. Gaudutis. Po $.50—K. Gražis, V. Redeckis, P. Zigmantas, M. Simanavičia, A. Žalpienė, P. Vizmantienė, M. Papeikiutė, T. Baltunis, J. Baleivauskas, K. Trainavičia, B. Janukėnas, J. Šviežauskas, T. Palubeckis, A. Smailys, A. Arbačauskas, S. Akromas, A. Ukelis, J. Suklys, V. Kibartas. Po 25c—K. Tamulevičius, P. Bukėnas, J. Barisas, J. Bulavas, B. Biliunas ir O. Viršulienė. Smulkiais—$1.00. J. Sabulis—$1.00.

viso—$52.00

Aukr. Edvardo Rawkowski iš **Los Angeles, Cal.**—$2.00.

Auka nuo United Mine Workers of America, Union No. 2449—$11.50

Išviso per savaitę $273.60.

ATSIŠAUKIMAS.

Valanda, kurioj Lietuvos likimas bus padėtas ant gyvenimo svarstyklių, artinasi ir gal jau nepertoliausia. Lietuvos ateitis daugumoj prigulės nuo mus pačių. Jei męs mokėsime tinkamai išstatyti savo reikalavimus pasauliui, tai musų triusas atneš pageidaujamas pasekmes.

Jau senai pripažinta reikalingu turėti atsakančią ypatą Washingtone, D. C., kuri sekdama pasaulinę politiką, informuotų lietuvišką visuomenę apie tai, ir supažindintų diplomatus su lietuvių reikalavimais. Tokiu budu butų prirengta dirva musų politiškam veikimui iš visų atžvilgių. Bet surasti atsakančią ypatą, prie mažo atlyginimo yra nelengva. Pagaliaus apsiėmė atstovauti vidurinę sriovę p. C. Kasputis iš Chicago, Ill., Gerb. C. Kasputis yra gabus vyras, tad turime viltį, kad savo užduotį atliks kuogeriausia.

Kaip kiekvieneme visuomeniškame darbe, taip ir šiame susiduriama su iškaščiais. Bet esame kupini vilties, kad lietuvystės mylėtojai, kurie daug tukstančių sukrovė ant lietuvystės aukuro, kurie eikvojo daug laiko ir energijos pakėlimui lietuvių gerbuvio, parems ir šį sykį (o, gal, jau ir paskutinį), nes spindi Lietuvos Žvaigždutė padangėj, nors dargan toli, bet vis artinasi; nors jos kelionė apsunkinta, bet pas mus energijos dar nestinga. Tad ir šį sykį Lietuvos mylėtojas parems naudingą Lietuvos ateičiai judėjimą.

Tad prie darbo del Tėvynės labo! Kiekvienas prisidėkime, nors su mažyte parama šiame svarbiame darbe, ar aukaudami kam kiek paranku, ar ragindami draugus ir pažįstamus, kad sumetę po centą-kitą siųstų į Lietuvos Neprigulmybės Fondą, kurio viršiausiu tikslu yra Lietuvos laisvė.

R. Adžgauskas

DEL N. A. APSKRIČIO SUSIVAŽIAVIMO.

Delei Amer. Liet. Tautinės Sandaros Naujosios Anglijos apsk. susivažiavimo protokolo, kur "Ateitis" pasiskiriama už oficialį apskričio organą, Sandaros redaktorius p. J. O. Širvydas pakritikavo N. A. Sandariečius. Šie-gi nepasiliko skoloj. Kadangi ginčas ant syk išsilėjo aštresnėj formoj, tad randu reikalingu tarti savo žodį.

Atsitikimas, kad apielinkės galėtų pasiskirti vieną iš ALTS. organų savo specialiu organu, musų seimuose nepermatytas. Toks dalykų stovis iš vienos pusės galėtų buti naudingas, bet iš kitos—blėdingas. Atsižvelgiant į svarbą klausimo, jis gali but išrištas tik per seimą.

Tad šiuomi užreiškiu, kad šis ir jam panašųs klausimai oficialiai per Centro Valdybą pripažintais buti negali, iki seimas neras to naudingu.

Taipgi prašau Sandaros kuopų ir veikėjų, svarstant panašius klausimus, užsilaikyti šaltai.

Su pagarba.

R. Adžgauskas
ALTS. pirmininkas.

Jieško Giminių.

Tamošiunas Justinas, karės belaisvis, nori susižinoti su savo broliais Jonu ir Stanislovu Tamošiunais. Jonas gyveno Canadoje, Toronto, 660 Richmond St. —Adresas: Germany, Neuhammer. A. Qu. dem Kriegsgefangenen Justinas Tamošiunas, No **30.**

Černiauskas Klemensas, karės belaisvis, Kauno gub., Šiaulių pav., Kruopių vals., Dargaudžių kaimo, nori susižinoti su savo pusbroliais Aleksandru, Juozu ir Jonu Žemkais, gyvenančiais Chicagoje. Adresas: Germany, Kriegsgefangenenlager Czersk, Wpr. Klementi Francovič Černevski 29 Sibir. polk, No. 59833.

BENT BUTŲ AIŠKU.

..Teatre, prieš pakelsiant uždangą, dvi ponios šnekasi.

— Tos storosios skrybelė su plunksnom kainuoja $500.00.

— Neišrodo. Greičiau $200.00.

— Nu ne, jeigu butų už $200.00 skrybelė, tai į pirmą eilę nesėstų.

— Dabar visi žiulikauja: nusipirko už $200.00 atsisėdo į pirmą ir tiki, kad visi mano, buk skribliius $500.00 kaštuoja.

— Aš iš karto sakiau, kad tiek daug nekaštuoja.

— Mano nuomonę, sėdant į pirmą eilę, skrybėlę reikia pasidaryt iš popierinių pinigų ir juos sudėt taip artistiškai, estetiškai, kad ištolo but matyt, kad skrybėlė susideda lygiai iš $500.00.

— Taip, tuomet bent butų aišku.

—o—

IR-GI BLUFF.

Mylintis girties farmerys, užklaustas savo naujų pažystamų, kiek turi arklių—skaito, prilenkdamas rankos pirštus:—Juodbėris, kuprys, vienas išgaišo—tai jau tris, kumelė kumelinga tai penki.

Faktiškai, jis turėjo tik kuprotą juodbėrį ir vieną kumelę.

Reikalauja Angliakasiu

50 kasyklų darbininkų reikalauja Divernone, Ill., 20, Glen Carbone, Ill. ir 40 Dewmaine', Ill. Kasyklos šitose vietose visos dirba po Suvienytų Kasyklų Darbininkų Organizacija ir randasi visai miestuose. Kiekvienas turi geriausias mokyklas, patogius namus ir kasyklos dirba pilną laiką; mokama pilna Illinojaus skale. Angliakasių mokestis 70c. nuo tono ir 74c. nuo tono. Kasyklos augštis ir anglies sluogsnis išneša nuo šešių iki aštuonių pėdų, apskritas padėjimas geras. Po žeme darbininkai gauna nuo $3.35 iki $3.60 į dieną, žemiausia gi alga viršutinių darbininkų $2.96 į dieną.

Adresas: Madison Coal Corporation, Divernon, Ill.
Madison Coal Corporation, Glen Carbon, Ill.
Madison Coal Corporation, Dewmaine, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

D-re Maria Dowia tt-Sass
Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208
Valandos:
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel Austin 737
Valandos
Tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

DYKAI
"LIETUVA" VIENIEMS METAMS

Kuris gaus keturis naujus skaitytojus ir prisiųs jų prenumeratą mums, tas gaus "LIETUVĄ" dykai per visą metą. Ta proga tiktai iki Rugpjučio-August 31, 1917.

Visokiais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:

"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
ISTEIGTAS 1886 METAIS

Kapitalas 1 Sausio, 1917, $145.000
Pomirtinių išmokėjo $92.715
Ligoje pašalpų $52.813

Moka pomirtinių $150, $300, $600 ir $1.000. Moka ligoje pašalpos—$6.00 $9.00 ir $12.00 į savaitę.

ŠELPIA Našles, Našlaičius, Moksleivius, Politiškus Kankinius, Imigrantus ir remia visus prakilnius lietuvių tautiškus ir kulturiškus reikalus.

ŽMONIŲ apšvietai leidžia savaitraštį „TĖVYNĘ" su iliustruotu mėnesiniu priedu Moterims ir Vaikams, ir nariai tą gauna dovanai. Leidžia kningas, kurias nariams duodama už pusę kainos.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausi ir tvirčiausia apdraudos, pašalpos ir kulturos organizacija. Kuopos yra visuose miestuose. Norėdamas prisirašyti, kreipkis prie vietinės kuopos, arba norėdamas platesnių informacijų, rašyk pas Centro Sekretorių, šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS
307 WEST 30TH STREET, NEW YORK CITY

Casino Theatre, 3506 So. Halsted Street

PĖTNYČIOJE, LIEPOS (JULY) 20
"SAUGOKIS NEPAŽĮSTAMŲ"
Kraują suvirinanti Mirties ir Neapykantos Drama
Po pietų ir vakare. Suaugusiems tiktai. Įžanga 10c.

SUBATOJE, LIEPOS (JULY) 21
Pearl White pirmame vaizde dramos
"NELAIMINGAS ŽIEDAS"
Taipgi Jimmie Dale, Pilkasis Antspaudis ir gera komedija.

PANEDĖLYJ, LIEPOS (JULY) 23
Evelyn Nesbit Thaw ir jos sunus William Russell Thaw
"LIKIMO GIJOSE."
Iš gyvenimo Rusijoje, 5 aktuose ir gera komedija.

UTARNINKE, LIEPOS (JULY) 24
William Fox perstato Doratą Bernard ir Glen White dramoje
"PRAMOGINGAS KRAUJAS"
Didelė 5 aktų lenktynių drama. Taipgi gera komedija.

IŠRADIMAI

MILIONUS DOLERIŲ žmonės pasidirbo per naujus ir gerus IŠRADIMUS. Su proga gali buti kiekvienam; gal but turite kokį išradimą dėl užpatentavimo, gal norite "KĄ IŠRASTI," reikalaukite nuo musų dykai patarimų ir VEDĖJO IŠRADIMŲ, ką iš asti, ir kaip užpatentuoti, kurį kiekvienam išsiųsim dykai. Risunkus ir modelius bandome ir egzaminuojame DYKAI. Rašykite lietuviškai bent į katrą ofisą:
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES: (Lct): 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. ir 103 BARRISTER BLDG., WASHINGTON, D. C.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. "Ateities" kaina metams $2.00. pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižįureti viena numeri siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIU VALSTIJINIS BANKAS

SAVO PINIGUS GAUSI KADA TIK NORESI

Jeigu nori, kad tavo pinigai butų saugus ir galėtumei ant kiekvieno pareikalavimo juos gauti tai paslėdk juos Lietuvių Valstijiniame Banke UNIVERSAL STATE BANK. Žmonių pinigai sudėti šiame Banke yra investinami tiktai į pirmos kliasos užtikrinimus, taip kad visada jie yra gaunami ant pareikalavimo. Lietuvių Valstijinis Bankas yra stiprus ir parankus Bankas. Kapitalas ir pervirsis $225.000.00 Po priežiura Valsijinės Valdžios, po užžiura 15 gabių ir ištikimų direktorių, išrinktų per Banko Šerininkus kurių skaitlius siekia virš 500 asmenų, ir po nuolatine supervizija 5 valdininkų išrinktų per direktorius. Bankas yra atdaras Panedėliais, Seredom ir Petnyčiom nuo 9 valandos ryto iki 5 valandai po pietų, o Utarninkais, Ketvergais ir Subatom nuo 9 valandos ryto iki 8:30 valandai vakare, per tai nereikia atsilikti nuo darbo padedant arba atsiimant pinigus. Moka $3.00 nuo šimto už padėtus pinigus. Nuošimtį išmoka Sausio ir Liepos mėnesiuose. Daro paskolas pirkimui ir statymui namų, siunčia pinigus į Europą. Randavoja bankines skryneles, apsaugotas nuo ugnies ir vagių, po $3.00 metams. Parduoda laivkortes. Parduoda Morgečius ir Bondsus.

UNIVERSAL STATE BANK, 3252 S. HALSTED ST. Kampas 33čios **CHICAGO, ILL.**

KAPITALAS IR PERVIRŠIS $225,000.00

SUSIPRATUSIAM DARBININKUI.

Pereitame "Lietuvos" numeryje Susipratęs Darbininkas savo straipsnyje "Lietuvių parazitai" daug teisybės pasakė; bet ta jo teisybė, toli gražu, ne visa ir todel jo išreikštos nuomonės yra klaidingos. Kadangi jo paliestasis dalykas yra didelės svarbos visai musų tautai, tai aš neiškenčiu ir savo žodžio nepasakęs tame dalyke.

Jisai sako radęs tik dvi parazitų ruši ant musų tautos kuno: klerikalus ir politikierius demagogus karjerininkus socializmo ir progreso skraiste prisidengusius. Daugiau parazitų jis nemato. Tuo tarpu męs jų turime labai daug be jo paminėtųjų. Parazitais turime vadinti visus, kurie su kito nuoskauda gyvena. Prie jų, be jo paminėtųjų dviejų rušių, priklauso visi inteligentai, kurie savo įsitikinimus maino ant lengvos duonos kąsnio, ir visi verteiviai, kurie lietuviška meškere sau žuvis gaudo. Šitie parazitai yra tiek pat pragaištingi musų tautai, kaip ir anie jo paminėtieji. Skirtumas tarp jų yra jei bent tame, kad jo paminėti parazitai pas mus dar tik tikisi sau dirvą išsidirbti, o kiti, kuriuos jis pamiršo paminėti, jau turi ją išsidirbę ir jau ne vienas klanas žmonių ašarų del jų istorijon patekėjo. Vienas didelis atsitikimas šitos musų parazitybės istorijoje dar šviežiai tebestovi musų omenyje. Vienas geradėjas, surinkęs nuo žmonių kelis šimtus tukstančių dolerių nieko jiems negrąžino. Dalykas be galo skaudus. Susipratęs Darbininkas, karštai atjausdamas musų liaudies nuoskaudas, turėjo matyti šitas skriaudas padarytas musų žmonėms ir, minėdamas anuos parazitus, turėjo paminėti drauge ir šitą, jei jis ištikro nori buti musų liaudies užtarytoju.

Bet šitas jo užsimiršimas nėra svarbus. Tie parazitai, kuriuos jis paminėjo, taip lygiai kaip ir tie, kuriuos jis pamiršo paminėti, yra tokie pat žmonės kaip ir visi kiti; gal jie turi didesnius ar mažesnius trukumus, didesnes ar mažesnes silpnybes kaip kiti, bet tai yra tik jų aplinkybių atspindys; ir jų kaltinti už tai negalima. (?) Kaltininimais męs jų nepamokinsime. Bet męs galime juos perkeisti, prašalinę tas priežastis, kurios juos padarė parazitais.

Apie šitas priežastis musų Susipratęs Darbininkas nieko nepasako, o nepasako, matyt, delto, kad jų nežino. Draugijos gyvenimo ašimi jis vadina tautinį pamatą; bet kas tas tautinis pamatas yra, nežinia. Iš jo straipsnio tiek yra aišku, kad jo supratimu tautinis pamatas, kas jis nebutų, yra nedalinamas dalykas. Taigi išeitų, kad žmonės vienos tautos visi turi vienokius reikalus ir stoja visi už vieną, o vienas už visus. Žinoma, taip kadaise buvo ir taip turėtų buti dabar, bet ar taip yra? Ne. Męs žinome gerai, kad kiekviena tauta, neišskiriant ir musiškės, yra pasidalinusi į luomus, profesijas, stiprius ir silpnus, kurie kiekvienas turi savo reikalus, ir jų patenkinimui silpnesnieji buva skriaudžiami. Visi męs gerai žinome, be ilgo kalbėjimo, kad prie dabartinės draugijos tvarkos tos pačios tautos žmonės turi priešingus vieni kitiems reikalus ir šnekėti apie tautą kaipo tvirtą draugijos pamatą yra nesuomonė. Tiesa, šitas burys žmonių įvairiais ir net priešingais vieni kitiems reikalais galima palaikyti kruvoj, bet tik tokiais budais, kokius jo vadinamieji parazitai vartoja: niekad neišpildomais žadėjimais, niekuomet neišsipildoma viltimi. Tas ligšiol ir buvo daroma, bet šitaip laikoma kruvoj tauta niekuomet stipri nebuvo ir visuomet po priespauda stenėjo.

Jei męs norime tvirtą ir laisvą tautą turėti, turime visų pirmiausiai turėti principus, kurie mus prie vienybės nuvestų. Lygių teisių, lygaus visuotinio balsavimo čia negana; tie, kurie nenori dirbti ir miklų liežuvį turi, visuomet pataikys savo tamsesniems broliams vergystę primesti. Jie reikia apginti nuo gudresniųjų, o tas galima padaryti tik vienu budu: darbo vaisių pripažinant tik pačiam darbui ir niekam daugiaus. Jei batsiuvis pasiuva dvi pori batų, tai abi jam ir priklauso (?), nei tas kuris jį samdo, nei tas, kuris jam įrankius duoda, nieko (?) prie jų neturi.

Jei šitaip męs sutvarkysime savo reikalus musų busimoj Lietuvoj, tai mums nebus progos apie jokius parazitus kalbėti, arba del jų apgaudinėjimo žmonių pykti ant jų. Tąsyk klerikalai negalės savo armijų tverti ir visokie politikieriai demagogai negalės lipti augštyn kitų sprandais. Jie turės dirbti, jei norės pavalgyti.

Bet šito Susipratęs Darbininkas, matyt, nenumano. Jis pyksta ant žmonių, kad jie daro taip, kaip jiems draugijos tvarka leidžia. (?) Tas ir neteisinga iš jo pusės ir nenaudinga. Rugonėmis ir piktumų varinėjimais męs tvirtos ir laisvos Lietuvos nesutversime. Jei norime savo Lietuvą laisva ir tvirta matyti, tverkime ją ant tvirtų demokratybės pamatų.

Tikrai Susipratęs Darbininkas.

VIETINES ŽINIOS.

EXTRA!

Skaitykite šiame "Lietuvos" numeryj svarbų straipsnį "Ar Jųs Esite Kariumenėn." Jis randasi ant 7-to puslapio, 3čioj špaltoj.

Tananevičius gavo 3 metus kalėjimo. Jonas M. Tananevičius, savininkas nusibankrutijusio privatinio banko, tapo atrastas kaltų. Prisaikintieji teisėjai (džiuri) tik valandą laiko svarstė, kol išnešė verdiktą "kaltas."

Tananevičiui uždėta didžiausia bausmė, kurią įstatymai leidžia uždėti už tokį prasikaltimą, už kurį jis buvo skųstas (Jis buvo skųstas už priėmimą depozitų, kuomet jo bankas jau negalėjo išsimokėti).

Tananevičius, todel, gavo 3 metus kalėjimo ir turi užsimokėti $280.00, t. y. du syk tiek, kiek jis priėmė depozitų po to, kaip jo bankas jau buvo pripažintas "insolvent" (negalįs išsimokėti).

Sulyg valstijos prokuroro nuomonės, banko nedateklius sieks apie $500,000, kitaip tariant, apmokėjus "receiverį" ir kitas išlaidas, žmonės vargiai ką gaus atgal.

Prokuroro pusė, perstatydama ant pabaigos visą bylą prisaikintiems teisėjams, karštai ragino juos pripažinti apskųstam didžiausią bausmę, kokią instatymai tokiame atsitikime leidžia.

"Tananevičiaus nuteisimas—sakė Prokuroro asistentas—privalo buti persergėjimu ir pamokinimu kiekvienam privatiniam bankieriui."

Tananevičius išklausė verdiktą, matomai, ramiai ir nieko nesakė. Jo advokatai tuojaus padavė prašymą, reikalaudami tyrinėjimo bylos išnaujo. Šisai reikalavimas bus išnagrinėtas 21 d. šio mėnesio.

Pripažinus Tananevičių kaltu, jo bondsas tapo pakeltas nuo $7,000 iki $10,000. Atsisakius teismui duoti Tananevičiui naują bylą, girdėtis, kad jis žadąs apeliuoti į augštesnį teismą.

Šį ketvergą turėjo atsibuti licitacija Tananevičiaus bankinio ir kitų namų. Apie licitacijos pasekmes negalime suspėti į šį numerį žinių įdėti. Patalpinsime kitan numerin.

Šerno koncertas. Pereitą subatą vakare, žmonės, nesibijodami nei pusėtinos šilumos, užgrudo Mildos svetainę, kur buvo surengtas koncertas pagerbimui ir pagelbai lietuvių seno rašytojo ir literato, p. Juozo Šerno.

Programas susidėjo iš dainų, muzikalių veikalėlių ir poros dekliamacijų, kurias gabiai išpildė p. Briedis. Muzikaliai—vokalę pragramo dalį su didesniu pasisekimu išpildė pp. Janušauskienė, Rakauskaitė, broliai Sarpaliai ir Pakulat. Vakaro vedėju buvo p. Visbaras. Po pragramo buvo šokiai, kurie užsitęsė iki vidurnakčio.

Vakarėlį trumpa prakalbėle atidarė p. K. Gugis, nurodydamas į nepavydėtiną likimą musų tautos darbininkų, ypač rašytojų ir literatų, kurie turėdami sveikatą ir energiją dirba visuomenės naudai, o atėjus senatvei, tankiausiai netenka užlaikymo.

Kalbėtojas išreiškė viltį, kad visuomenė, kuriai toki literatai dirbo visą, gyvenimą, neapleis jų, ypač p. Šerno, ir jo senatvėje.

Tarp publikos buvo matytis daugelis veidų, kurių senai, arba retai matyti lietuvių vakaruose. Vis tai buvo seni p. Šerno draugai ir pažįstami, kurie net iš tolimų miesto dalių į koncertą atvyko.

Vakarėlį galima skaityti pilnai nusisekusiu. Pelno, kiek teko girdėti, padaryta apie $158.00.

Negalima grįžti Rusijon be pašporto. Tie, kurie nori dabar grįžti atgal Rusijon, privalo atkreipti atydą į sekantį pranešimą, kurį nesenai apskelbė rusų konsulas Volkov Chicagoje. Konsulo pranešimas yra sekantis:

"Sulyg Laikinosios Rusų Valdžios patvarkymo, Chicagos rusų konsulas praneša visiems užinteresuotiems asmenims, kad del išgavimo pašportų ir paliudijimų išvažiavimui į Rusiją padaryta sekama tvarka:

"Rusų piliečiai, gyvenantieji užrubežyj ir norintieji grįžti į tėvynę, privalo apie tai pranešti rusų konsului. Jie privalo išpildyti tam tikras aplikacijas ir pridėjus dvi fotografijas ir iš rusų valdžios gautus dokumentus (jeigu tokie randasi), pasiųsti konsului.

"Viena aplikacija su fotografija tuoj tampa pasiųsta užrubežinių reikalų ministeriui. Iš ten konsului lieka pranešta telegrafu, ar galima aplikantui išduoti pasportą, ar ne.

"Tuose atsitikimuose, kada aplikantas nori kuogreičiausia išvažioti,—konsulas gali telegrafu susinešti su užrubežinių reikalų ministeriu ir išduoti pašportą. Reikalinga paduoti savo pilnas vardas, tėvo vardas ir pavardė, o taipgi ta vieta, kurioj aplinkantas gimė. Reikalaujama nurodyti ir tas priežastis, kurios butinai verčia važiuoti.

"Tokiame atvėjuj pašportas gali buti išduomas su ta išlyga, kad važiuojantis bus sulaikytas nekuriam laikui Rusijos prieplaukoj, kol apie jo asmenį nebus gauta pilnesnių žinių iš Petrogrado.

"Pašportai be užrubežinių reikalų ministerio sutikimo negali buti išduodami.

"Visi seniau išduotieji pašportai ir konsulų paliudijimai nustoja savo vertės. Tie, kurie turi tokius dokumentus, privalo išsiimti naujus prisilaikant augščiau minėto patvarkymo.

"Aplikacijų blankas užinteresuotieji asmenįs gali gauti konsulo kanceliarijoj."

Įvairuma. Lietuvių Darbininkų Pramoniečių (I. W. W. skyrius), kaip girdėti, netrukus žada atnaujinti leidimą savo organo "Darbininkų Balso," kuris buvo ėjęs Baltimorėj. Dabar jis žada pradėti išnaujo eiti Chicagoje. Redaktorium pakviestas p. J. Laukis.

— P. K. Norkus, dirbusis "Naujienų" redakcijoj, pereitą subatą tapo paleistas; priežastim, kaip girdėti, yra tas, kad p. Norkus pasirodęs negana "ištikimu" "Naujienų" štabui. Nuo šios savaitės p. Norkus pradės dirbti "Lietuvos" redakcijoj.

— Pereitos savaitės pabaigoj p. M. Šalčius apleido Chicagą, išvažiuodamas į Rytines valstijas.

— Kun. Jonui Žilinskui, kuris nuo tulo laiko darbuojasi Chicagoje ir apielinkėse, naudai Lietuvos Žemės Banko, kaip girdėti, pusėtinai sekasi. Chicagoje jis pardavęs to naudingo banko šerų už keletą tukstančių doliarių. Kurie žingeidauja tuom reikalu, gali kreiptis ir prie "Lietuvos" redakcijos, kuri mielai tame patarnaus informacijomis.

Apgarsinimai.

SVARBIAUSIOS MUSŲ DIENŲ KLIUTIS.

Jųs žinote, apie ką męs sakome, apie vidurių kliutis. Jų esama visokių. Kartais užtenka sustiprinti organizmą, kartais reikia gerai išvalyti maitinamasis takas. Vaistas, kuris visuomet pasirodė geriausiu, yra Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksiras. Jis išvalo vidurius ir podraug sustiprina juos, jis sugrąžina norą valgyti ir gelbsti virškinimui. Nuo kietų vidurių, galvos skaudėjimo, viduotino susilpnėjimo ir t.t. gali pasitikėti šituo ištikimu vaistu. Kaina $1.00. Aptiekose. Ar reikalauji vaisto nuo pamaitinimo, išsisukimo, sutinimo, sustyrusių sąnarių, ramatų, ar neuralgijos? Ar jieškai atgaivinimo savo pailsusiems raumenims ar kojoms? Busi labai užganėdintas pasekmėmis, apturėtomis nuo Trineio Linimento. Kaina 25 iu 50c. aptiekose; 35c. ir 60c. krasa. Jos. Triner, išdirbėjas-chemikas, 1333—1339 S. Ashland Ave, Chicago, Ill.

PARSIDUODA SPAUSTUVĖ.
Labai pigiai, geroj lietuvių apielinkėj, kur yra 40 lietuvių organizacijų. Platesnėms žinioms. Kreipkitės į "Lietuvos" Red. 814 W. 33rd St.

! ! Pranešimas ! !
Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5834
Dr. P. WIEGNER

Ar Tavo Kojos Prakaituoja?
Jei prakaituoja, tuojaus užsisakyk Pedisino.

Ar žinai, kad prakaitavimas naikina kojų nervus. Ar žinai, kad nervams susinaikinus, kojos negali dirbti? Ar žinai, akd žmogus geromis kojomis uždirba daugiau?

Jei žinai, tai kodėl nesigydai savo ligos? Užsisakyk tuojaus didelę šeimyninę krabelę Pedisino už vieną dolerį.

Pedisin tai vienintėlis vaistas kojoms. Jis neleidžia kojoms prakaituoti, smirdėti, atima pailsimo jausmą ir neleidžia darytis puslėms, narikauliams ir vištakiams. Užsisakyk jo tuojaus. Rašyk šiandien šituo adresu:

Crown Pharmacy
2812 E. 79th St. S. Cleveland, Ohio

NAUJA KNYGA.

Ką tik išėjo iš spaudos Joannos Tamašauskaitės (Lašktės) eilės. Knygutė 64 puslapių, ant gražios popieros. Kaina tikt 25c. (tikt vienas kvoteris). Agentams nuleidžiama didelis nuošimtis. Galima gauti pas pačią autorę:
720 N. Main St., Kewanee, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolių Jono ir Juozo Smilingių Plungės parap., Kauno gub. Gyvena Amerikoje 14 metų. Turiu labai svarbų reikalą prie jų. Atsišaukti adresu:
B. J. Smilingir,
161 Cottage Grove Ave., H. P., Detroit, Mich.

Pajieškau brolio Petro Stiros šekštininkų sod., Pandėlio parap., Kauno gub. Paskutinį laišką gavau nuo jo liepos m. 1914 m. iš Hartford, Conn., kur jis dirbo prie siuvėjo McGregor. Atsišaukti adresu:
John C. Stira,
First Co. C. A. C., Fort Columbia, Wash.

Pajieškau savo dėdės Izidoriaus Meskos ir tetos Rozalijos Gerlinskienės žembiskių kaimo, Linkavo par., Panevėžio pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu:
Ona Kazliunaitė-Valanskienė,
1217 W. Jefferson St., Springfield, Ill.

Pajieškau Konstantino Kuišino, šilelio parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno Chicagoje, Ill., išvažiavo į Wisconsin valstiją. Atsišaukti
Frank Sprindis,
Box 565 Oglesby, Ill.

Pajieškau Justino ir Petro Šidlauskių Guderių kaimo, Šiaulėnų valsč., Šiaulių pav., Kauno gub. Adresas:
Jonas Cerba,
P. O. Box 211, Bellaire, Ohio

Pajieškau savo draugo Požarcko, Bolninkų vals., Drogaudžių sod., Ukmergės pav., Kauno gub. Turiu į jį labai svarbų reikalą.
J. Genis,
17 Conlon Ct., Worcester, Mass.

Pajieškau savo giminaičių Motiejaus Raskilo, Skaudvilės vol., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno pirmiau Chicago, Ill. 10 metų atgal išvažiavo iš Export, Pa. Turiu labai svarbų reikalą. Atsišaukti adresu:
Simonas Zibas,
McNaughton, Wis.

Pajieškau savo dviejų dėdžių Kazimiero Balučio ir Antano Terleckio Kražių miestelio, Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno Chicagoje, Ill.
Zofija Baliulikė-Narvilienė,
1217 S. Philip St., Philadelphia, Pa.

Išmainymui ant namo, arba parduodama dviejų ir pusės akrų farma su nauja 4 kambarių stuba Blue Island, Ill. Kreiptis į
Geo. Waslovas,
3956 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

EXTRA

Ar norite gauti gerų gyduolių?
Nuo liuosų vidurių ..... 25c.
Sutaisymui noro valgyti 50c. ir $1.00.
Visokios Trejos Devynerios užtikrinamai geros. kaina 35c. 50c. ir $1.00.
Jei savo apygardoje negaunate, tai reikalaukite iš manęs. Atsakymui prisiųskite už 2c. krasos ženklelį: Adresas:
J. A. Puschus,
217 Fernon St., Philadelphia, Pa.

UŽTIKRINAMI ĮDEJYBOS PIGUMAI

3238 Parnell Ave., naujovinis muro namas, 2 augštais. Kaina $3,500
3805 Walace St., 9 kambariais muro namas, 2 augštais. Kaina....$2,750
2806 Emerald Ave., 9 kambariais muro namas, 2 augštais. $2,000
2820 Lowe Ave., 5 kambariais murinis namelis. Kaina $1,700
3639 Lowe Ave., 6 kambariais murinis namelis. Kaina Pigi.
2927 Lowe Ave., 6 kambariais ir maudyne, murinis. Kaina $2,500
Didelis medinis namas, 2 augštais ant dviejų lotų, arti 33-čios gatvės. Kaina $3,500
3110 Emerald Ave., 5 kambariais medinis namelis $1,800
3125 Wallace St., 6 kambariais murinis namelis $1,850
Artesnėms žinioms kreiptis pas:
ERNOS E. FEENEY,
603 West 31st St., kertė Wallace St.

Vėsiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.
Jei vasaros laike yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėsiausią vietą, atsivėdinti ir pamatysite gražesnį Teatrą negu vidurmiestyje.
Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.
Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žema.
Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.
Jei liuosame laike nori pasilsėti, atsivėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į
MILDOS-TEATRĄ.

Dr. S. Biezis
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Office — Office Hours
2359 S. Leavitt St. — 4-6 & 7-9 P.M
Phone Canal 3877 — CHICAGO

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

ŽINOTINA
Mano ofisas atsidaro 9 val. ryte.
Užsidaro 7 val. vak.
Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
CHICAGO

REIKALAUJAME

vyrų, moterų ir vaikų barzdaskutystės mokytis. Šitas yra labai pareikalaujamas net ir kariumenėje. Lengvas mokslas ir didelį pinigai. Ateik tuojaus, arba pareikalauk artesnių žinių iš NOSSOKOFF'S INTERNATIONAL BARBER SCHOOL, 1202 Penn Ave., Pittsburg, Penna.

TARPTAUTINĖ BIBLIJOS TYRINETOJŲ DRAUGIJA
Laiko susirinkimus kas nedėldienis nuo 2-ros iki 4-tai valandai po piet
F. KARWOWSKI "HALL", 2301 West 22nd Place,
Kampas Oakley Avenue
Ateinančio Nedėldienio Liepos-July 22, tema:
"KAS YRA DUŠIA?"
Nėra kolektos. Kviečiami visi. Įžanga dykai.

Reikalaujame Agentų
Platinimui 'Lietuvos" Geras uzdarbis darbštiems vyrams. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į
"LIETUVA"
814 W. 33rd Street CHICAGO, ILL.

LIETUVI!

ATMINK SAVO VARGSTANČIUS TEVUS, BROLIUS IR SESERIS LIETUVOJE. JIE TEN KENČIA BADĄ-ŠALČIUS, O TU ČIA ESI APSIVILKĘS IR SOTUS. Aukauk jiems per Centralį Komitetą, kuris greičiausiai pasiunčia pinigus į Lietuvą, ir įsirašyk į nuolatinių Lietuvos Šelpėjų skaičių.

Iškirpk šį Kuponą ir įrašęs kas reikia siųsk su savo Auka į Komitetą šiuo adresu:

THE LITHUANIAN CENTRAL COMMITTEE
200 Fifth Ave. New York City : : : : : :

SIUNČIU $_____ *aukų nukentėjusiems nuo karės. Prie to prisižadu kas mėnuo aukauti per Centralį Komitetą po $_____, pakol tik bus reikalas šelpti musų viengenčius Tėvynėje.*

Parašas _____
ir _____
Adresas _____

SKAITYKITE IR PLATINKYTE
'Lietuvių Balsą'

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn neko, kas žemina musų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugrianti tėvų kapai—aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausia kaina skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. UŽSIENIUOSE metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 cental.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto —10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:
"Lietuvių Balsas"
PETROGRAD: Saperų Gat-lė., n. 9, b. 9